

ΜΟΝΑΔΑ ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

ΟΜΑΔΑ
ΕΡΕΥΝΑΣ : ΥΛΙΚΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ

1.1982/ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ 1981

- Φιλολοειδή
- Λευκοσιδηρά Δοχεία Συσκευασίας
- Χαρτοκιβώτια

* Ιανουάριος 1982

Η ΜΟΝΑΔΑ ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

(SECTORAL RESEARCH AND INTELLIGENCE UNIT) ιδρύθηκε τό
1980 σέ συνεργασία τών Τραπεζών ΕΤΒΑ, ΕΤΕΒΑ καί τοῦ ΙΟΒΕ

Σκοπός της εἶναι νά παρακολουθεῖ σέ συνεχή βάση, νά ἀναλύει καί νά ἀξιολογεῖ ἐξελίξεις στή δραστηριότητα συγκεκριμένων βιομηχανικῶν κλάδων σέ ἐλληνικό καί σέ Εὐρωπαϊκό επίπεδο. Ἐπίσης, νά ἐνημερώνει γιά τίς ἐξελίξεις αὐτές ἐνδιαφερόμενες βιομηχανικές ἐπιχειρήσεις, ὀργανώσεις καί ὀργανισμούς.

Γιά τοὺς σκοποὺς αὐτοὺς ἡ Μονάδα καί τὰ ἀρμόδια γιά τίς ἐπιμέρους Ὁμάδες Ἑρευνας στελέχη της, συνεργάζονται στενά μέ στελέχη ἐλληνικῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καί κλαδικῶν ὀργανώσεων, μέ ἀρμόδιες ὑπηρεσίες μελετῶν Τραπεζῶν καί Ὑπουργείων μέ ἐρευνητικούς ὀργανισμούς ἄλλων χωρῶν καί μέ διεθνεῖς Ὁργανισμούς.

Τά ἀποτελέσματα τῶν ἐρευνῶν της ἡ Μονάδα τὰ δημοσιεύει σέ Κλαδικές Ἑκθέσεις, τῶν ὁποίων τό περιεχόμενο ἀναναῖνεται περιοδικά μέ τήν ἔκδοση καί κυκλοφορία Συμπληρωμάτων.

Τό Πρόγραμμα Ἀναπτύξεως τῆς Μονάδας προβλέπει τή σταδιακή δημιουργία Ὁμάδων Ἑρευνας πού θά καλύπτουν τό μεγαλύτερο μέρος τῆς βιομηχανικῆς δραστηριότητας.

Στό τέλος τοῦ 1981 ὑπῆρχαν σέ λειτουργία οἱ ἑξῆς Ὁμάδες Ἑρευνας: ΤΡΟΦΙΜΑ-ΠΟΤΑ, ΥΛΙΚΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ, ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ καί ΟΙΚΙΑΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τό υλικό πού παρουσιάζεται ἐδῶ ἀποτελεῖ Συμπλήρωμα τῆς Βασικῆς Κλαδικῆς Ἑκθέσεως γιά τὰ Φιαλοειδή, τὰ Μεταλλικά Δοχεῖα Συσκευασίας καί τὰ Χαρτοκιβώτια, πού κυκλοφόρησε στά τέλη τοῦ 1981 ἀπό τήν Ὁμάδα Ἑρευνας: ΥΛΙΚΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ τῆς ΜΟΝΑΔΑΣ ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ.

Τά θέματα πού καλύφθηκαν ἀπό τή Βασική Κλαδική Ἑκθεση ἀφοροῦσαν κυρίως στή ζήτηση καί τήν παραγωγή τῶν προϊόντων πού ἀναφέρθηκαν, τήν κατάσταση πού ἐπικρατεῖ στά θέματα προμήθειας τῶν πρώτων ὑλῶν πού ἀπαιτοῦνται γιά τήν παραγωγή τους, τήν διάρθρωση τοῦ παραγωγικοῦ τους δυναμικοῦ καί, τέλος, ὀρισμένες θεσμικοῦ χαρακτήρα ρυθμίσεις πού ἔχουν σχέση μέ τόν τομέα τῶν ὑλικῶν συσκευασίας. Τά θέματα αὐτά, στό βαθμό πού εἶναι δυνατό καί κρίνεται σκόπιμο, ἀναλύονται καί γιά τούς ἀντίστοιχους κλάδους ἄλλων χωρῶν, σέ μιᾶ προσπάθεια νά δοθεῖ μιᾶ συγκριτική εἰκόνα.

Τό Συμπλήρωμα αὐτό παρουσιάζει πρόσφατες πληροφορίες καί ἐκτιμήσεις γιά τίς ἐξελίξεις στή δραστηριότητα τῶν παραπάνω Κατηγοριῶν προϊόντων στή Ἑλλάδα καί σέ ἄλλες χώρες (παραγωγή, ζήτηση, ἐπενδύσεις, νομοθεσία κ.λ.π.).

Παρόμοια Συμπληρώματα θά παρουσιάζονται σέ ἐτήσια βάση, μέχρις ὅτου ἡ ἴδια ἡ Βασική Ἑκθεση γιά κάποια κατηγορία προϊόντων, θεωρηθεῖ ὅτι πρέπει νά ἀνανεωθεῖ στό σύνολο της.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΜΕΡΟΣ Ι : ΦΙΑΛΟΕΙΔΗ

1.	Έξελίξεις της Έλληνικής παραγωγής, 1980-1981	I.1
2.	Η εξέλιξη της απορροφητικότητας των βασικών ομάδων πελατών της βιομηχανίας φιαλοειδών στην Ελλάδα	I.4
3.	Οι προοπτικές των βασικών ομάδων πελατών της Έλληνικής βιομηχανίας φιαλοειδών για το 1982	I.7
3.1	Αναμνηστικά	I.7
3.2	Μπύρα	I.8
3.3	Συμπερασματικές παρατηρήσεις	I.8
4.	Νέες επενδύσεις στην Έλληνική βιομηχανία φιαλοειδών	I.10
5.	Είσοιες-Έξοιες φιαλοειδών, 1980-1981	I.12
5.1	Είσοιες	I.12
5.2	Έξοιες	I.16
6.	Η πορεία της αγοράς των φιαλοειδών στις χώρες της ΕΟΚ το 1980	I.18
6.1	Έξελίξεις στην αγορά των φιαλοειδών στην Γαλλία, 1980-1981	I.20
6.2	Έξελίξεις στην αγορά φιαλοειδών συσκευασίας στην Αγγλία, 1980-1981	I.23
6.3	Η πορεία της αγοράς γυάλινων φιαλοειδών στην Δ.Γερμανία, 1979-1980	I.26

ΜΕΡΟΣ ΙΙ : ΛΕΥΚΟΣΙΔΗΡΑ ΔΟΧΕΙΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ

1.	Η κατάσταση στην Έλληνική αγορά λευκοσιδηρών δοχείων, 1980-1981	II.1
1.1	Έξελίξεις στην παραγωγή	II.1
1.1.1.	Λευκοσιδηρά δοχεία τύπου OPEN-TOP συσκευασίας φρούτων και λαχανικών το 1980. Προοπτικές για το 1981	II.1
1.1.2	Δοχεία συσκευασίας μπύρας και αναμνηστικών	II.4
1.2	Έλληνικές εξοιες λευκοσιδηρών δοχείων σε χώρες της Μέσης Ανατολής	II.8
1.3	Νέες επενδύσεις στον κλάδο των λευκοσιδηρών δοχείων	II.9

2.	Ἡ ἀγορά τῶν πρώτων ὑλῶν	II.13
2.1	Διεθνεῖς τιμές λευκοσιδήρου, 1980-1981	II.13
2.2	Ἑλληνικὲς εἰσαγωγὲς καὶ ἐξαγωγὲς λευκοσιδήρου, 1980-1981	II.15
2.2.1	Εἰσαγωγὲς	II.15
2.2.2	Ἐξαγωγὲς	II.17
3.	Θεσμικὰ θέματα πού ἀφοροῦν τὸν κλάδο	II.19
3.1	Ἐξελίξεις στὴν κοινοτικὴ νομοθεσία πού ἀφορᾷ τὰ φιαλσειδῆ καὶ τὰ μεταλλικὰ δοχεῖα συσκευασίας	II.19
4.	Πληροφορίες ἀπὸ ἄλλες χώρες γιὰ ἐξελίξεις στὸν κλάδο	II.24
4.1	Ἐξελίξεις στὴν ἀγορά λευκοσιδηρῶν δοχείων στὴν Ἀγγλία, 1980-1981	II.24
4.2	Ἡ ἀγορά λευκοσιδήρου καὶ λευκοσιδηρῶν δοχείων στὴν Γαλλία	II.26

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἡ πορεία τῆς παγκόσμιας ἀγορᾶς λευκοσιδηρῶν δοχείων συσκευασίας καὶ λευκοσιδήρου	II.29
--	-------

ΜΕΡΟΣ III: ΧΑΡΤΟΚΙΒΩΤΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I : Ἡ ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΤὴν Ἑλλάδα ΚΑΙ ΣΕ ἈΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ

		III.1
1.1	Ἐξελίξεις τῆς παραγωγῆς χαρτοκιβωτίων στὴν Ἑλλάδα 1980-1981	III.1
1.2	Διαπιστώσεις γιὰ τὴν ἐξέλιξη τῆς ἀπορροφητικότητας τῶν βασικῶν ὁμάδων πελατῶν τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας χαρτοκιβωτίων	III.3
1.3	Διαπιστώσεις γιὰ τὴν πορεία καὶ τίς προοπτικὲς καταναλώσεως χαρτοκιβωτίων στὴν Ἑλλάδα καὶ τὴ Δ. Εὐρώπη	III.5
1.4	Νέες ἑπενδύσεις στὸν Ἑλληνικὸ Κλάδο τῶν χαρτοκιβωτίων	III.8
1.5	Οἱ προοπτικὲς τῆς ἀγορᾶς κυματοσειδῆ χάρτου στὴν Γαλλία	III.9
1.6	Ὁ Κλάδος Χαρτονιῶν συσκευασίας στὴν Ἀγγλία, 1980-1981	III.12

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II : ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ

2.1	Περιγραφὴ πρώτων ὑλῶν	III.15
2.2	Προέλευση πρώτων ὑλῶν	III.16
2.2.1	Ἐγχώρια ἀγορά	III.16
2.2.2	Διεθνὴς ἀγορά	III.17
2.2.3	Ἀγορά ΕΟΚ	III.21

2.3	Προσφορά πρώτων ύλων	III.26
2.3.1	Στό έσωτερικό	III.26
2.3.2	Στό έξωτερικό	III.27
2.4	Τιμές πρώτων ύλων	III.28
2.4.1	Έσωτερική άγορά	III.28
2.4.2	Έξωτερική άγορά	III.29
2.5	Υποκατάσταση πρώτων ύλων	III.31
2.6	Κατάλοιπα	III.31
2.7	Όροι προμήθειας πρώτων ύλων	III.31
2.8	Αποθεματοποίηση πρώτων ύλων	III.33

ΙΟΒΕ/ΜΟΝΑΔΑ ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ

ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

ΟΜΑΔΑ 2η: ΥΛΙΚΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ

Ιανουάριος 1982/Συμπλήρωμα ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ 1981

Ι. ΦΙΛΑΧΕΙΔΗ

ΙΟΒΕ/ΜΟΝΑΔΑ ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ

ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

ΟΜΑΔΑ 2η: ΥΛΙΚΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1982/ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ 1981

ΠΡΟΤΙΟΝ: ΦΙΑΛΟΕΙΔΗ

1. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, 1980-81

Όπως έχουμε ήδη αναφέρει η έγχωρια παραγωγή φιαλοειδών (γυάλινα μπουκάλια όλων των τύπων και χρήσεων, γυάλινα βάζα για τρόφιμα και φιαλίδια για φάρμακα και καλλυντικά) έσημείωσε αξιόλογη αύξηση κατά την τελευταία δεκαετία. Ένας από τους βασικότερους λόγους αυτής της αύξησεως εκτός από τον καταναλωτικό παράγοντα, ήταν και η ίδρυση στην αρχή της δεκαετίας του 1970 της μιάς και της μεγαλύτερης από τις δύο "μεγάλες" βιομηχανίες φιαλοειδών της OWENS A.E. Από την εποχή εκείνη η έγχωρια αγορά έπαψε να είναι έλλειμματική και να βασίζεται στις εισαγωγές, ενώ η ποιότητα και η ποσότητα των έγχωριων φιαλοειδών βελτιώθηκε αισθητά.

Σύμφωνα με τα τελευταία όριστικά στοιχεία παραγωγής φιαλοειδών που έχουμε στη διάθεση μας, η παραγωγή τους έφθασε τό 1979 τους 72.000 τόννους, έμεινε δηλαδή περίπου στα ίδια επίπεδα με εκείνη των προηγούμενων δύο έτών. Ή σχετικά μεγάλη παραγωγή αυτών των τριών έτών (1977, 1978, 1979) υπερέκαλυψε την έγχωρια ζήτηση, ενώ οι εξαγωγές που κατευθύνθηκαν κυρίως προς τις Άραβικές χώρες, παρ'όλο που τό 1977 έσημείωσαν σημαντική άνοδο, τα επόμενα χρόνια άκολούθησαν μιά σταθερό πτωτική τάση, και όέν μπόρεσαν να άπορροφήσουν την πλεονάζουσα παραγωγή. Ταυτόχρονα οι εισαγωγές αύξανόταν σταθερά. Παρ'όλη αυτή την όχι και τόσο εύνοϊκή

κατάσταση ή παραγωγή φιαλιδίων παρουσιάζεται από προκαταρκτικά στοιχεία το 1980 στα ίδια περίπου επίπεδα του 1979.

Τόν ίδιο χρόνο ενώ η γενική μείωση της εγχώριας ζήτησεως και η αύξηση της τιμής του πετρελαίου έδημιούργησαν σημεία κρίσεως στην έσωτερική αγορά, στο έξαγωγικό έμπόριο ή κατάσταση παρουσιάστηκε, σέ σχέση με το 1979, βελτιωμένη.

Όπως μās το έπιβεβαιώνουν στοιχεία της CPIV (Μόνιμη Έπιτροπή γιά τήν Ύαλουργική Βιομηχανία της ΕΟΚ) ^{1/}, οί έξαγωγές έλληνικών φιαλιδίων το 1980 σέ σχέση με το 1979 σημείωσαν μία αύξηση κατά 76,7 % ενώ οί είσαγωγές μειώθηκαν κατά 9,3 %.

Οί έκτιμήσεις γιά το 1981 είναι ότι ή παραγωγή θά φθάσει τούς 80.000 τόνους. Οί έκτιμήσεις βασίζονται στις εύνοϊκές συνθήκες πού έπεκράτησαν στην αγορά και κυρίως στή παραγωγή/κατανάλωση μπίρας το 1981, αλλά και τήν αύξηση της καταναλώσεως άναψυκτικών, κυρίως τών άνθρακούχων.

Σύμφωνα με στοιχεία πού έχουμε στή διάθεση μας γιά το α' έξάμηνο του 1981 και συγκρίνοντας αυτά τά στοιχεία με τά άντίστοιχα του 1980 γιά το α' έξάμηνο, βλέπουμε ότι ή παραγωγή παρουσιάζεται αύξημένη κατά 31,4 %. Θάσει τών ίδιων στοιχείων, οί έξαγωγές φιαλιδίων κατά το α' έξάμηνο του 1981 αύξήθηκαν κατά 30 % ενώ οί είσαγωγές μειώθηκαν κατά 37 % (βλ. και επόμενο τμήμα της συμπληρωματικής Έκθέσεως).

1/ COMITE PERMANENT DES INDUSTRIES DU VERRE

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Παραγωγή φιαλοειδών κατά τὸ α" ἔξάμηνο τοῦ 1981 σὲ χιλ. τόννους

Ἑταιρεία	α" 3μηνο	β" 3μηνο	α" ἔξάμηνο
OWENS A.E.	11,705	11,050	22,755
ΓΙΟΥΛΑ A.E.	6,000	13,500	19,500
ΛΑΡΙΣΙΑΪΚΗ O.E.	-	-	3,500
ΣΥΝΟΛΟ	17,705	24,550	45,755

Πηγή: ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΥΑΛΟΥΡΓΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

Όπως φαίνεται καὶ ἀπὸ τὸν Πίνακα 1 ἡ παραγωγή τῆς ἑταιρείας ΓΙΟΥΛΑ A.E. κατὰ τὸ α" ἔξάμηνο τοῦ 1981 παρουσιάζεται σημαντικὰ ἀυξημένη, μετὰ τὴν πρόσφατη ἀύξηση τοῦ παραγωγικοῦ της ἐξοπλισμοῦ ποὺ ἀύξησε συνολικὰ τὴν παραγωγικὴ δυναμικότητα αὐτῆς τῆς ἑταιρείας καὶ ἐπέτρεψε τὴν παραγωγή ἐγχρώμων φιαλῶν ^{1/}. Ἡ παραγωγή τῆς OWENS κατὰ τὸ 1980 ἔφθασε περίπου τοὺς 53.000 τόννους ἐνῶ οἱ ἐκτιμῆσεις γιὰ τὸ 1981 ἀνεβάζουν τὴν συνολικὴ παραγωγή περίπου στὰ ἴδια ἐπίπεδα. Ἡ συνολικὴ ἐπομένως ἀύξηση τῆς παραγωγῆς ποὺ ὑπολογίζεται γιὰ τὸ 1981, ὀφείλεται κυρίως στὴν ἀύξηση τῆς παραγωγῆς τῆς ΓΙΟΥΛΑ A.E.

^{1/} Μὲ τὴν λειτουργία καὶ τοῦ δεύτερου κλιβάνου τῆς ΓΙΟΥΛΑ ἢ MAXIMUM δυναμικότητα της φθάνει περίπου τοὺς 70.000 τόννους φιαλοειδῶν ἑτησίως.

2. Η εξέλιξη της απορροφητικότητας των βασικών ομάδων πελατών της βιομηχανίας φιαλιδίων στην Ελλάδα

Η παραγωγή/κατανάλωση μύρας έφτασε τελικά το 1981 περίπου τα 2,8 εκατ. ΗL, που όφειλεται κυρίως στις νέες ζυθοποιίες CARLSBERG και LOWENBRAU που άρχισαν για πρώτη φορά το περασμένο καλοκαίρι την παραγωγή μύρας, καθώς επίσης και τις νέες μύρες που κυκλοφόρησαν στην αγορά οι ήδη ύφιστάμενες ζυθοποιίες σε αντίπεριπασμό προς τις νέες μονάδες.

Γενικά η αγορά της μύρας το 1981, όσον αφορά την κατανάλωση φιαλίων, αύξηθηκε σημαντικά χωρίς να επηρεασθεί από τον ανταγωνισμό του κουτιού, το όποιο ακόμα θεωρείται μάλλον ακριβό από μία μεγάλη μερίδα καταναλωτών. Τα αποτελέσματα της εισόδου στην αγορά της βαρελίσιας μύρας το 1981 είναι δύσκολο να εκτιμηθούν, δεδομένου ότι οι περισσότερες ζυθοποιίες άρχισαν να προωθούν την βαρελίσια μύρα το τελευταίο μόνο τετράμηνο του 1981.

Σύμφωνα με πρόσφατες εκτιμήσεις στοιχείων που έχουμε στην διάθεση μας, η παραγωγή της OWENS σε φιάλες μύρας το 1981, έφτασε τα 40 εκατ. τεμάχια, χωρίς να μπορούμε να εκτιμήσουμε την παραγωγή σε φιάλες μύρας της ΓΙΟΥΛΑ, που για πρώτη φορά άρχισε παραγωγή έγχρόμων φιαλίων κατά το β' τετράμηνο του 1981.

Στόν τομέα των αναψυκτικών, θεαματική αύξηση καταναλώσεως παρουσίασε κυρίως το 7 UP και τα άνθρακούχα ποτά τύπου COLA, που μαζί αντιπροσωπεύουν περίπου το 45 % της συνολικής ζήτησεως αναψυκτικών.

Η κατάσταση στην αγορά του κρασιού είναι πιο σταθερή χωρίς να παρουσιάζει διαχρονικά έντονες αλλαγές. Υπάρχει πάντως κάποια τάση μείωσης της καταναλώσεως,

κυρίως λόγω υποκαταστάσεως κρασιού με μύρα. Παρ'όλο τών έντονο ανταγωνισμό κρασιού με μύρα, ή αγορά του κρασιού γιά τή φιαλοειδή παραμένει σταθερή, βασικά λόγω του ότι τó έμφιαλωμένο κρασί άκόμα κερδίζει έδαφος από τó χύμα, με αποτέλεσμα νά μήν φαίνονται οί άπώλειες στό μερίδιο τής καταναλώσεως φιαλών.

Σάν αποτέλεσμα τών παραπάνω και σύμφωνα και με στοιχεΐα που έχουμε στη διάθεση μας γιά τó 1980, ή παραγωγή γυάλινων φιαλών, που αποτελούν περίπου 80-85 % τής συνολικής παραγωγής φιαλοειδών, κατανεμήθηκε μεταξύ τών τριών βασικότερων πελατών ως εξής:

Τά αναψυκτικά άπερρόφησαν τó 40 % τών φιαλών, ή μύρα τó 27 % και τά κρασιά τó 33 %. Γιά τó 1981 ένώ οί πληροφορίες μας άφορούν μόνο τούς έννέα πρώτους μήνες, μπορούν νά θεωρηθούν ότι παρουσιάζουν και τήν τελική κατάσταση γιά όλο τó έτος, δεδομένου ότι αύτοί είναι οί βασικοί μήνες τής παραγωγής φιαλοειδών. Έτσι, ένώ τά αναψυκτικά παρουσιάζονται μειωμένα σέ 30 %, ή μύρα άνέβηκε αισθητά σέ 40 %, ένώ οί φιάλες οίνοποιίας παρέμειναν στά ίδια περίπου επίπεδα του 1980 με 30 % τής συνολικής παραγωγής φιαλών.

Τέλος, ή άπορροφητικότητα τής βιομηχανίας τροφίμων κατά τά τελευταΐα τρία χρόνια παρουσιάζει μία σταθερή άνοδο, που βέβαια όφείλεται σέ μερικές νέες εταιρείες συσκευασίας λαχανικών που έδωσαν μεγάλες παραγγελίες γιά γυάλινα βάζα, κυρίως γιά τήν συσκευασία τουρσιών που προορίζονται γιά εξαγωγές. Τά γυάλινα βάζα υπολογίζεται ότι συμμετέχουν με ποσοστό περίπου 15 % στη συνολική παραγωγή φιαλοειδών.

Κατά τó 1981 έπικράτησε μία δύσκολη χρηματοδοτική κατάσταση από πλευράς εξοφλήσεως χρεών, μεταξύ τών βασικότερων εταιρειών πελατών τής βιομηχανίας φιαλοειδών.

Οι δυσκολίες ρευστότητας που αντιμετωπίζουν δύο από τις μεγαλύτερες ζυθοποιίες καθώς επίσης η μονοπωλιακή θέση της μιάς από τις δύο μεγαλύτερες βιομηχανίες αναψυκτικών, δημιούργησαν μια πιστωτική ασάφεια στην αγορά.

3. Οι προοπτικές των βασικών ομάδων πελατών της ελληνικής βιομηχανίας φιαλο- ειδών για το 1982

3.1 Αναψυκτικά

Η άνοδος του βιοτικού επιπέδου και η αύξηση του κατά κεφαλή εισοδήματος καθώς επίσης η είσοδος στην αγορά νέων ανθρακούχων-κυρίως- αναψυκτικών, είχε σαν αποτέλεσμα την αύξηση της καταναλώσεως αναψυκτικών κατά τα τελευταία χρόνια με μία μέση ετήσια αύξηση σε ποσοστό 10-15 %. Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΣΥΕ, στα τελευταία πέντε χρόνια (1976-1980), η παραγωγή/κατανάλωση αναψυκτικών όλων των τύπων (πορτοκαλάδες, λεμονάδες, τύπου COLA κλπ.), αυξήθηκε από 223 χιλ. τόννους σε 350 χιλ. τόννους περίπου. Παρ'όλη όμως την αύξηση των τελευταίων ετών, η μέση κατά κεφαλή κατανάλωση αναψυκτικών στην Ελλάδα είναι σημαντικά χαμηλότερη από ό,τι σε άλλες χώρες με ψυχρότερο κλίμα.

Η αύξηση της καταναλώσεως αναψυκτικών σε γυάλινες φιάλες θα εξαρτηθεί γενικά από την πορεία της οικονομίας και την εξέλιξη των διαθέσιμων εισοδημάτων, μία και έχει διαπιστωθεί ότι η κατανάλωση αναψυκτικών έχει παρουσιάσει σε άλλες χώρες μία αρκετά υψηλή εισοδηματική ελαστικότητα ζήτησεως, και φυσικά την μελλοντική διαμόρφωση των καταναλωτικών συνθηκών. Το γεγονός πάντως ότι στην Ελλάδα η κατανάλωση πόσιμου νερού είναι πολύ υψηλή, αποβαίνει τελικό σε βάρος της καταναλώσεως αναψυκτικών. Αναμένεται ότι τα ανθρακούχα ποτά του τύπου COLA και οι γκαζόζες θα αυξήσουν τα επόμενα χρόνια το μερίδιό τους στην αγορά αναψυκτικών δεδομένου ότι υπάρχει μία σχετικά έντονη τάση των καταναλωτών προς αυτή την κατηγορία των αναψυκτικών.

3.2 Μπύρα

Η κατανάλωση μπύρας σε γυάλινες φιάλες για τα έι.δ.σ.α. επόμενα χρόνια, υπολογίζεται ότι θα αυξάνεται περίπου 10-12 % ετησίως. Όπως εκτιμάται από τους ίδιους τούς παραγωγούς ή βαρελίσια μπύρα, δεν θα υπερβεί το 10 % του συνόλου της παραγωγής, ενώ το μεταλλικό κουτί στο οποίο τώρα συσκευάζεται το 7 % περίπου της παραγωγής μπύρας, υπολογίζεται ότι θα σταθεροποιηθεί γύρω στο 10 % της συνολικής παραγωγής.

3.3 Συμπερασματικές παρατηρήσεις

Γενικά, οι προοπτικές ζήτησης φιαλιδίων από τις βασικές ομάδες πελατών τους δεν φαίνονται να είναι ιδιαίτερα εύνοϊκές για το 1982.

Είναι γεγονός ότι βραχυπρόθεσμα, η παραγωγή φιαλιδίων δεν επηρεάζεται τόσο έντονα από τις μεταπτώσεις της καταναλωτικής ζήτησης, όσο από την πολιτική των εταιρειών έμφιαλώσεως για τον επόμενο χρόνο. Για το 1982 άναμένεται το διαθέσιμο είσοδήμα να παραμείνει στα επίπεδα του 1981 και πού ίσως δόγησει σε μείωση της καταναλώσεως μπύρας και άναψυκτικών. Έπομένως, οι παραγωγοί θα είναι διστακτικοί στο να άνανεώσουν τα άποθέματα τους σε μπουκάλια, όταν μπορούν να εξυπηρετηθούν από τα άποθέματα πού διαθέτουν.

Όπως έχουμε ήδη άναφέρει, υπάρχουν δύο κατηγορίες παραγγελιών για τις βιομηχανίες φιαλιδίων, οι ποσότητες πού παραγγέλλονται για άντικατάσταση των ήδη άπαρχόντων άποθεμάτων πού έχουν οι βιομηχανίες έμφιαλώσεως, και οι νέες παραγγελίες, πού εκφóζουν και τή μεγέθυνση της άγοράς φιαλιδίων και γενικά της άγοράς των ποτών.

Οι νέες ζυθοποιίες υπολογίζεται ότι το 1982 θα επιδιώξουν να χρησιμοποιήσουν τα ήδη υπάρχοντα αποθέματα τους, ενώ οι παλαιότερες ζυθοποιίες θα παραγγείλουν μπουκάλια μόνο για αντικατάσταση.

Για να υπάρξει μία άνοδος της αγοράς των φιαλιδιών κατά το 1982 θα πρέπει να παρουσιαστεί μία συνεχής σταθερή ροπή (αύξηση) της ζήτησεως τελικού προϊόντος, κυρίως όσον αφορά τη μύρα και τα αναψυκτικά, μεταξύ 'Απριλίου και Σεπτεμβρίου. 'Αντίθετα, αύξηση της ζήτησεως σε μήνες όπως 'Ιούλιο και Αύγουστο, παύ παραδοσιακά πάντα παρουσιάζουν απότομη άνοδο, δεν θα είναι αρκετή για να αντιστρέψει τις σχετικές συντηρητικές προσπάθειες.

'Επομένως, το 1982 για τα αναψυκτικά αλλά και για την μύρα αναμένεται να είναι κρίσιμο για την αύξηση της παραγωγής νέων φιαλιδιών και όχι για την παραγωγή προς αντικατάσταση τους. 'Εάν οι προβλέψεις μας τελικά αποδειχθούν απαισιόδοξες και η αγορά κινηθεί σε πιο δυναμικά πλαίσια, τότε, λαμβάνοντας υπόψη και την αύξημένη παραγωγή της ΓΙΟΥΛΑ της οποίας η παραγωγική δυναμικότητα έχει αυξηθεί στους 70.000 τόννους περίπου, με αποτέλεσμα να είναι σε θέση να αναλάβει κάθε είδους παραγγελία, τότε θα πρέπει να υπολογίζουμε σε μία συνολική παραγωγή 85-90.000 τόννους.

'Εάν οι αρχικές μας προβλέψεις για το 1982 βγαίνουν αληθινές, η παραγωγή θα πρέπει να παραμένει στα ίδια επίπεδα του 1981, (περίπου 80 χιλ. τόννους).

4. Νέες επενδύσεις στην ελληνική βιομηχανία φιαλολιών

Η επενδυτική δραστηριότητα στον κλάδο των φιαλολιών τόν τελευταίο χρό-
νο εκφράστηκε κυρίως από μία νέα επένδυση της υπό ίδρυση εταιρείας ΥΑΛΚΟ Α.Ε.

Πρόκειται για μία νέα μονάδα που θα ασχολείται με την παραγωγή γυάλινων
δοχείων συσκευασίας, που προβλέπεται να εγκατασταθεί στην Βιομηχανική Περιοχή
Λαρίσης. Το ύψος της επενδύσεως υπολογίζεται ότι θα φθάσει τα 600 περίπου εκατ.
δρχ., από τα οποία τα 400 εκ.δρχ. θα δαπανηθούν για μηχανολογικό εξοπλισμό.

Η νέα μονάδα θα απασχολεί 127 άτομα σε μία βάρδια, και το εργοστάσιο θα
λειτουργεί σε 3 βάρδιες, με συνολική απασχόληση 287 ατόμων. Η παραγωγική δυνα-
μικότητα της επιχείρησης υπολογίζεται ότι θα είναι 43,2 χιλ.τόννοι προϊόντων
έτησίως. Η έτήσια παραγωγή θα φθάνει τους 36.000 τόννους φιαλών και βάζων συ-
σκευασίας αγροτικών προϊόντων και ποτών.

Όπως αναφέρεται στην αίτηση της βιομηχανίας "ΥΑΛΚΟ Α.Ε." για υπαγωγή στο
νόμο 1116/81, σκοπός της επενδύσεως είναι να παράγει γυάλινα βάζα και φιάλες που
θα καλύπτουν τις ανάγκες της αδελφής εταιρείας "ΛΑΒ Α.Ε." (ΛΑΡΙΣΑΪΚΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ), καθώς και τις ανάγκες άλλων γεωργικών βιομηχανιών που βρίσκονται στον
τόπο εγκαταστάσεως της μονάδας.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των επενδυτών, "η νέα μονάδα ελπίζεται ότι θα
έχει καλύτερη αποδοτικότητα σε σύγκριση με τις ίδιες επιχειρήσεις των Ανατολι-
κών χωρών, αλλά και έναντι της ΕΟΚ θα έχει ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα διότι
—άναφέρουν οι επενδυτές— το κόστος εργασίας στην Ελλάδα είναι πολύ μικρότερο
από αυτό στη Δ.Γερμανία, Γαλλία και Ιταλία, κυρίως για τα λευκά φιαλολιά".

Ο μηχανολογικός εξοπλισμός θα περιλαμβάνει ένα κλίβανο με Ικανότητα τήξεως 125 τόννων τó 24ωρο, δύο μηχανές σχηματοποιήσεως, κλίβανο για τήν βρά-
δεα ψύξη τών φιαλαειδών, μηχανές ποιοτικού έλέγχου.

Με τήν νέα αύτή επένδυση, ή παραγωγική δυναμικότητα τής έλληνικής βιομη-
χανίας φιαλαειδών, ή όποια υπολογίζεται γύρω στους 140 χιλ.τόννους, θα πρέπει
νά φθάσει περίπου τούς 185 χιλ. τόννους.

5. ΕΙΣΑΓΩΓΕΙ-ΕΞΑΓΩΓΕΙ ΦΙΛΛΟΙΔΩΝ, 1980-1981

5.1 Είσαγωγές

Τό σύνολο τῶν εἰσαγωγῶν στήν Ἑλλάδα γυάλινων φιαλοειδῶν ἔφτασε τό 1980 τοῦς 10.822 τόννους σέ σχέση μέ 11.934 τόννους τό 1979, δηλαδή σημειώθηκε μιά μείωση κατά 9,3 %. Γενικά μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι οἱ εἰσαγωγές φιαλοειδῶν ἔχουν παρουσιάσει μιά σχετική σταθερότητα τά τελευταῖα τέσσερα χρόνια, 1977-1980, μέ ἕνα μέσο ὕψος εἰσαγωγῶν γιά τή περίοδο γύρω στοῦς 10,6 χιλ.τόννους.

Τά στοιχεῖα εἰσαγωγῶν γιά τό ἑννεάμηνο Ἰαν.-Ἰεπτ. 1981 δειχνουν 7.582 τόννους καί ὅν φαίνεται πιθανό ὅτι μέ τό κλείσιμο τοῦ 1981 οἱ εἰσαγωγές θά ἔχουν ὑπερβεῖ σημαντικά τόν μέσο ὄρο τῆς προηγούμενης τετραετίας. Ἀπό πλευρᾶς προελεύσεως εἰσαγωγῶν γιά τό 1980, τό 57 % περίπου τοῦ συνόλου τῶν εἰσαγωγῶν προήλθε ἀπό τῖς χῶρες τῆς ΕΟΚ καί τό ὑπόλοιπο ἀπό τῖς Ἀνατολικές Χῶρες. Ὡστόσο ἡ ἀξία τῶν εἰσαγωγῶν ἀπό τήν ΕΟΚ ἀντιπροσωπεύει τό 79 % τῆς ἀξίας τοῦ συνόλου τῶν εἰσαγωγῶν, λόγω τῆς μεγάλης διαφορᾶς τιμῶν μεταξύ ΕΟΚ καί ἀνατολικῶν χωρῶν. Συγκεκριμένα καί ἐνδεικτικά ἡ μέση τιμή τῶν εἰσαγωγῶν ἀπό ΕΟΚ εἶναι 41,3 χιλ.δ.κατά τόννο ἐνῶ ἡ μέση τιμή γιά τά φιαλοειδῆ ἀπό Ἀνατολικές Χῶρες μόνο 10,3 χιλ. ὀρχ. κατά τόννο. Ἕνας ἄλλος λόγος γιά αὐτή τή διαφορά εἶναι ὅτι ἀπό τήν ΕΟΚ εἰσῆχθησαν κυρίως φιαλοειδῆ χωρητικότητας μέχρι 300 GR., πού εἶναι πολύ ἀκριβότερα (μέση τιμή 144,4 χιλ. ὀρχ. κατά τόννο), ἐνῶ ἀπό τῖς Ἀνατολικές χῶρες εἰσῆχθησαν κυρίως φιαλοειδῆ χωρητικότητας ἄνω τῶν 300 GR. πού χαμηλότερης μέσης τιμῆς (14,8 χιλ. ὀρχ.). Τά φιαλοειδῆ χωρητικότητας ἄνω τῶν 300 GR. ἀποτελοῦν τό 54 % τοῦ ὅγκου τοῦ συνόλου τῶν εἰσαγομένων φιαλοειδῶν ἀλλά μόνο τό 27 % περίπου τοῦ συνόλου τῆς ἀξίας τῶν εἰσαγομένων.

Οι πίνακες 2 και 3 δείχνουν αναλυτικά τις εισαγωγές για το 1980 ανά-
 λόγως χώρας προελεύσεως και κατά προϊόν, καθώς και τις μέσες τιμές.

Πίνακας 2

ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΓΥΑΛΙΝΩΝ ΦΙΑΛΕΙΔΩΝ ΑΝΑΛΟΓΩΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ, 1980

Χώρα προελεύσεως	Ποσότητα τόννοι	Ή αξία χιλ. δρχ.	Μέση τιμή κατά τόννο χιλ. δρχ.	Ποσοστά % επί του Γεν. Συνόλου	
Γαλλία	1.391	103.868	74,7	12,8	
Δ. Γερμανία	2.992	87.719	29,3	27,7	
Άγγλα	21	4.161	198,1	0,2	
Ίταλία	1.550	45.846	29,6	14,3	
Βέλγιο-Λουξεμβούργο	252	14.522	57,6	2,3	
ΕΟΚ ΣΥΝΟΛΟ	6.206	256.116	41,3	57,3	79 %
Τσεχοσλοβακία	3.684	38.148	10,4	34,1	
Γιουγκοσλαβία	329	3.218	9,8	3,0	
ΑΝΑΤΟΛΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ ΣΥΝΟΛΟ	4.013	41.366	10,3	37,1	12,8
ΛΟΙΠΕΣ	603	26.687	44,2	5,6	8,2
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	10.822	324.169	29,9	100,0	100,0

Πηγή: ΕΣΥΕ

Η μέση τιμή των εισαγομένων φιαλειδών το 1980 ήταν 29,9 χιλ.δρχ. κατά τόνο.

Πίνακας 3

Είσαγωγές γυάλινων φιαλιδίων ανάλογως τύπου και χώρας προελεύσεως, 1980

Είδος φιαλιδίων	Προέλευση	Ποσότητα τόννοι	Άξια χιλ. δρχ.	Μέση αξία των εισαγ. φιαλιδίων*	% συμμετοχή στο γενικό σύνολο	
Φιαλιδιά μέχρι 300 γραμ. (χωρητι- κότητα) με ξένες επιγραφές	Γαλλία	181	31.407	173,5	1,6	9,7
	Δ. Γερμανία	82	6.242	76,1	0,8	1,9
	Άγγλία	21	4.161	198,1	0,2	1,3
	Λαϊκές	24	2.652	110,5	0,2	0,8
	ΣΥΝΟΛΟ	308	44.462	144,4	2,8 %	13,7 %
Φιαλιδιά χωρητι- κότητας μέχρι 300 γραμ.	Γαλλία	1.210	72.470	59,9	11,2	22,3
	Βέλγιο-Λουξεμβ.	252	14.522	57,6	2,3	4,8
	Δ. Γερμανία	525	41.551	79,1	4,9	12,8
	Ίταλία	710	31.256	44,0	6,6	9,6
	Τσεχοσλαβία	1.679	14.478	8,6	15,5	4,5
	Λαϊκές	202	17.560	86,9	1,8	5,4
	ΣΥΝΟΛΟ	4.578	191.837	41,9	42,3 %	59,2 %
Φιαλιδιά άνω των 300 γραμ. χωρητι- κότητας	Δ. Γερμανία	2.385	39.926	16,7	22,0	12,3
	Τσεχοσλαβία	2.005	23.670	11,8	18,7	7,3
	Ίταλία	840	14.590	17,4	7,7	4,5
	Γιουγκοσλαβία	329	3.218	9,8	3,0	1,0
	Λαϊκές	377	6.475	17,2	3,5	2,0
	ΣΥΝΟΛΟ	5.936	87.879	14,8	54,9 %	27,1 %
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΦΙΑΛΙΔΙΩΝ		10.822	324.178	92,56	100	100

* χιλ. δρχ.

Πηγή: ΕΣΥΕ

Για το έννεαμηνο 'Ιαν.-Σεπτ. 1981, (Πίνακας 4) το σύνολο των εισαγωγών ήταν 7.582 τόνοι, ή 20,6 εκ.τεμάχια, αξίας 151.268 χιλ.δρχ. 'Εκείνο που παρατηρείται στις εισαγωγές του 1981 είναι η έντονη κυριαρχία της Δ. Γερμανία που σχεδόν έχει μοναπωλήσει την προμήθεια φιαλιδιών όλων των ειδών στην 'Ελλάδα, με δεύτερη, σε αρκετή απόσταση, τη Τσεχοσλοβακία.

Πίνακας 4

Εισαγωγές φιαλιδιών 1981 (έννεαμηνο) κατά χώρα

	Χώρα Προελεύσεως	Ποσότητα τόνοι	'Αξία χιλ.δρχ.	Τεμάχια έκατ.	Μέση τιμή κατά τόνο	% επί του συνό- λου	
Φιαλιδιά για τρώ- φιμα/ποτά χωρητικό- τητας άνω των 300 GR.	Δ. Γερμανία	6.172	125.030	17,3	20,3 χιλ.δρχ.	81,4	82,7
	Τσεχοσλοβακία	766	11.714	2,1	15,3 "	10,1	7,7
	Λοιπές	644	14.524	1,2	22,5 "	8,5	9,6
ΣΥΝΟΛΟ		7.582	151.268	20,6	19,9 "	100,0	100,0

Πηγή: ΕΣΥΕ

Συγκεκριμένα η Δ. Γερμανία προμήθευσε το 81,4 % του συνολικού όγκου των φιαλιδιών που εισήχθησαν ενώ η Τσεχοσλοβακία μόλις το 7,7 %. 'Η μέση τιμή των προϊόντων από την Δ. Γερμανία ήταν 20,3 χιλ.δρχ. κατά τόνο, ενώ η μέση τιμή για την Τσεχοσλοβακία ήταν 15,3 χιλ.δρχ. κατά τόνο. 'Επίσης ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι από 1.1.81 και με την αλλαγή των Στατιστικών κατατάξεων μπορούμε να έχουμε και τον αριθμό των τεμαχίων φιαλιδιών. 'Ετσι το σύνολο των εισαγωγών ήταν 20,6 εκ. τεμάχια από τα οποία 17,3 εκ. αποτελούσαν εισαγωγές από την Τσεχοσλοβακία.

Συγκρίνοντας τις εισαγωγές του α' έννεαμήνου του 81 (7.582 τόννοι) με την αντίστοιχη περίοδο του 80 (4.009 τόννοι) παρατηρείται μία σημαντική αύξηση (89 % περίπου), που άσπασο δέν συνοδεύεται από αντίστοιχη αύξηση της αξίας των εισαγωγών. (151.268 χιλ.δρχ. αντί 143.836 χιλ.δρχ.-αύξηση 5,2 %, που χαρακτηρίζεται απόλυτα φυσιολογική). Δυστυχώς δέν έχουμε στοιχεία του 1981 γιά φιαλασιδών περιεκτικότητας κάτω των 300 GR. των οποίων ή μέση αξία κατά τόννο σύμφωνα με στοιχεία του 1979 καί του 1980 είναι περίπου έννέα φορές μεγαλύτερη από την αξία των φιαλασιδών περιεκτικότητας άνω των 300 GR., έπαμένως γι'αυτό καί παρουσιάζονται οί εισαγωγές του α' έννεαμήνου με μεγάλη διαφορά όγκου καί μικρή διαφορά αξίας.

5.2 Έξαγωγές

Τά σύνολα των εξαγωγών ελληνικών φιαλασιδών στις χώρες της Μ. Ανατολής έφτασε τό 1980 τούς 7.184 τόννους, αξίας 158.086 χιλ.δρχ. καί μέσης τιμής κατά τόννο 22 χιλ.δρχ. Σε σχέση με τό 1979 ό όγκος των εξαγωγών αύξήθηκε κατά 65 % ένώ ή συνολική αξία υπερέπλασιάστηκε καί ή μέση τιμή αύξήθηκε σημαντικά σέ σχέση με την μέση τιμή του 1979 (12,5 χιλ.δρχ. κατά τόννο). Οί εξαγωγές του 1980 κατευθύνθηκαν κυρίως στη Λιβύη, τό Σουδάν, τη Σ. Αραβία, τη Κύπρο καί τη Ν. Υεμένη.

Τά α' έννεάμηνα Ιαν.-Σεπτεμβ. του 1981 έξήχθησαν συνολικά 4.048 τόννοι ή 8,6 έκ. τεμάχια αξίας 85.643 χιλ.δρχ. Σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 1980 σημειώθηκε αύξηση του όγκου των εξαγωγών κατά 21 % καί της αξίας κατά 38,7 % .

Επίσης τό 1981 παρατηρείται ότι ή Αίγυπτος άπορρόφησε 3.937 τόννους περίπου ή τό 97 % τοῦ συνόλου τοῦ όγκου τῶν εξαγωγῶν ενώ ή σχετική άπορροφητικότητα τῶν άλλων χωρῶν περιορίστηκε έντυπωσιακά.

6. Η πορεία της αγοράς των φιαλειδών στις χώρες της ΕΟΚ το 1980

Από τα πιο πρόσφατα στοιχεία που έχουμε στη διάθεση μας για την παραγωγή φιαλειδών στην Εύρωπη το 1980, τα οποία εκδίδει η Εύρωπαϊκή Όμοσπονδία Υαλοπαραγωγών (EUROPEAN GLASS MANUFACTURES FEDERATION) φαίνεται ότι η Γαλλία, η Ίταλία, η Γερμανία και η Αγγλία είναι οι μεγαλύτεροι παραγωγοί φιαλειδών στην Εύρωπη με παραγωγή που κυμαίνεται μεταξύ 2.500.000 και 3.500.000 τόννων προϊόντος ετησίως ή κάθε μια. Από τα ίδια στοιχεία φαίνεται επίσης ότι η παραγωγή φιαλειδών το 1980 στις χώρες της ΕΟΚ μειώθηκε κατά 3 % περίπου σε σχέση με το 1979, μείωση που ούσιαστικά επηρεάστηκε από την μειωμένη Αγγλική παραγωγή. Αντίθετα παρά τη γενική οικονομική ύφεση που παρατηρήθηκε το 1980, σε όλα των κοινοτικών χώρων ή βιομηχανία κοίτης υάλου των υπόλοιπων χωρών-μελών της ΕΟΚ συνέχισε την ανοδική της πορεία με πρωτοπόρο τη Γαλλία, της οποίας η παραγωγή αύξηθηκε σχεδόν κατά 6 % εκ της οποίας η αύξητική πορεία παραμένει διαχρονικά σταθερή. Φυσικά, όπως έχουμε ήδη παρατηρήσει, στην περίπτωση της Γαλλίας τα ανταγωνιστικά υλικά, οι καταναλωτικές συνήθειες και η αγροτική παραγωγή υποβοηθούν αυτή τη τάση, σε αντίθεση με την Αγγλία της οποίας η βιομηχανία φιαλειδών βρίσκεται σε μια έντονα ανταγωνιστική αγορά, στην οποία η τάση εισόδου στην αγορά και υιοθετήσεως νέων μεθόδων συσκευασίας, υπερβαίνει κατά πολύ την ικανότητα της υαλοργίας στο να προωθεϊ συνεχώς νέα προϊόντα όπως π.χ. το πλατύστομο μπουκάλι (WIDEMOUTH BOTTLE), το πλαστικοποιημένο μπουκάλι (PLASTISHIELD BOTTLE) κ.α. που έχει παρουσιάσει τα τελευταία χρόνια.

*Η παραγωγή της Γερμανίας τα τελευταία τρία χρόνια έχει παραμείνει ουσιαστικά στάσιμη, σε αντίθεση με τη παραγωγή της Ιταλίας που παρουσιάζεται ήπιη δυναμική στην Κοινότητα με ρυθμούς ανάπτυξεως σαφώς μεγαλύτερους από εκείνους των υπόλοιπων κρατών-μελών της ΕΟΚ. *Η Ιταλική παραγωγή στην περίοδο 1978-1980 αύξηθηκε κατά 30 %, ενώ η μέση αύξηση των άλλων χωρών της ΕΟΚ κυμάνθηκε γύρω στο 8 %. *Επίσης, η παραγωγή του Βελγίου αύξηθηκε σημαντικά μεταξύ του 1978-1980 κατά 14 %.

Κατά τύπο φιαλοειδών, οι εξελίξεις του 1980 παρουσιάστηκαν ως εξής:

*Η παραγωγή γυάλινων φιαλών παρέμεινε το 1980 στα ίδια επίπεδα περίπου με εκείνα του 1979. *Η Γαλλική και η Ιταλική παραγωγή φιαλών, ήταν οι μόνες που αύξηθηκαν σχεδόν κατά 8 %, ενώ των άλλων κρατών παρέμεινε στάσιμη ή μειώθηκε. *Η μέση συμμετοχή των γυάλινων φιαλών στη συνολική παραγωγή φιαλοειδών των μεγαλύτερων κοινοτικών παραγωγών, ήταν το 1980 περίπου 75 %, με μεγαλύτερη συμμετοχή στη Γαλλία όπου πλησίασε το 80 %.

*Αντίθετα, η παραγωγή γυάλινων βάζων και φιαλιδίων μειώθηκε το 1980 σε σχέση με το 1979 κατά 9 %. *Η μόνη χώρα όπου παρουσιάστηκε κάποια αύξηση ήταν η Γαλλία (αύξηση παραγωγής 5 %).

Οι εισαγωγές φιαλοειδών των χωρών της Κοινότητας το 1980 αύξηθηκαν κατά 4,5 % περίπου και έφτασαν τους 1.233 χιλ.τόννους. Την μεγαλύτερη αύξηση παρουσίασαν οι εισαγωγές στη Γερμανία και το Βέλγιο, όπου ο ρυθμός αύξησεως μεταξύ 1979 και 1981 έφτασε περίπου το 10 % στη κάθε μία από τις δύο χώρες. Βέβαια οι εισαγωγές αλλά και οι εξαγωγές του Βελγίου παρά τη σχετικά μικρή παραγωγή φιαλοειδών αυτής της χώρας, σε σύγκριση με τις άλλες χώρες της Κοινότητας βρίσκονται σε πολύ

ύψηλά επίπεδα. Έπίσης, οι Ίταλικές εισαγωγές φιαλαιοδών αύξηθηκαν, αν και παραμένουν οι χαμηλότερες της Κοινότητας. Οι εισαγωγές από τις Ανατολικές χώρες παρέμειναν στα επίπεδα του 1979, με μόνη εξαίρεση την Αγγλία της οποίας οι εισαγωγές από τις ανατολικές χώρες μειώθηκαν κατά 29 % το 1980.

Οι συνολικές εξαγωγές φιαλαιοδών όλων των τύπων των χωρών της Κοινότητας κατά το 1980 μειώθηκαν κατά 2,2 % σε σύγκριση με το 1979. Μόνο οι εξαγωγές της Ολλανδίας, Γαλλίας και της Αγγλίας αύξηθηκαν κάπως, αλλά χωρίς να σημειώσουν ουσιαστική αύξηση.

Μετά την στασιμότητα που παρουσίασε το 1980 η παραγωγή φιαλαιοδών στις χώρες της κοινότητας, στους πρώτους μήνες του 1981 σημειώθηκε για αύξηση της ζήτησας περίπου 3 %.

Οι ένδειξεις για τα τελικά αποτελέσματα του 1981 και οι προτιμήσεις για το 1982 και τα επόμενα χρόνια είναι αρκετά ενθαρρυντικές για μια σταθερή αύξηση της ζήτησας φιαλαιοδών, που ενισχύεται από την σχετικά χαμηλή κατά κεφαλή κατανάλωση 35 KG γυαλιού στην ΕΟΚ σε σύγκριση με την αντίστοιχη κατανάλωση στην Αμερική που υπερβαίνει τα 47 KG, τις ριζικές αλλαγές που διέρχεται το λιανεμπόριο και την γενική τάση που υπάρχει στην Ευρώπη για την απαγόρευση των μη επιστρεφόμενων δοχείων, που ευνεργεί αποκλειστικά τις γυάλινες φιάλες.

6.1 Έξελξεις στην αγορά των φιαλαιοδών στην Γαλλία (1980-1981)

Η παραγωγή φιαλαιοδών στην Γαλλία το 1980 έφθασε τους 2,68 έκστ.τόννους και η φαινομενική κατανάλωση τους 2,64 έκστ. τόννους. Αυτό το τοννάζ αντιστοιχεί σε περίπου 6 δισεκ. τεμάχια διάφορων μεγεθών και τύπων, ενώ η αγορά από άποψη κατηγοριών πελατών κατανέμεται περίπου ως εξής:

Η οίνοποιία απορροφά το 33 % των φιαλών, η ζυθοποιία, στην όποια συμπεριλαμβάνεται και η βιομηχανία μηλίτη, το 20,2 %, το μή αλκοολούχα ποτά το 20 %, το μεταλλικά νερά 4 %, το γάλα 0,2 %, ενώ το 22,6 % κατανέμεται μεταξύ μικροτέρων πελατών.

Σύμφωνα με στοιχεία της FEVE, ενώ μεταξύ 1979 και 1980, η παραγωγή φιαλοειδών στην Γαλλία αύξηθηκε σχεδόν κατά 8 %, το 1981 όνεν παρουσιάζεται εύνοϊκό γιό δύο βασικούς λόγους:

Πρώτο, οί κλιματολογικές συνθήκες πού έπεκράτησαν ήταν δυσμενεϊς και περιόρισαν τήν κατανάλωση ποτών και τροφίμων πού εϊναι συσκευασμένα σέ γυάλινα βόζα. Οί θερμοκρασίες της Άνοιξεας και του Καλοκαιριοϋ κυμάνθηκαν σέ πολύ χαμηλά έπίπεδα, ενώ αντίθετα οί βροχοπτώσεις ήταν πολύ ύψηλότερες από το μέσο έποχιακό έπίπεδο. Οί συνέπειες αύτων των δυσμενών κλιματολογικών συνθηκών γιό τήν γαλλική βιομηχανία φιαλοειδών ήταν διπλές: Πτώση της καταναλώσεως μπύρας σέ πολύ χαμηλά έπίπεδα, καθώς έπίσης και της καταναλώσεως χυμών, μεταλλικών νερών και όλων των ποτών σέ μπουκάλια. Έπίσης, φτωχή συγκομιδή φρούτων και λαχανικών, πού όδήγησε σέ χαμηλή κατανάλωση γυάλινων βόζων γιό τή συσκευασία τους.

Δεύτερον, ό άνταγωνισμός από εϊσαγόμενα φιαλοειδή πού από προσωρινό στοιχείο ξεπέρασαν τούς 350 χιλ.τόννους το 1981 και εϊναι οί μεγαλύτερες πού γίνονται από χώρα της Καινότητας, έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις. Όπως φαίνεται και από τόν Πίνακα 5, βασική αίτια αύτης της αύξησης του όγκου των εϊσαγωγών εϊναι ότι η Γαλλία, και σέ μικρότερα ποσοτά η Άγγλία, έχει τήν μεγαλύτερη φαινομενική κατανάλωση φιαλοειδών πού ύπερβαίνει, σχεδόν κατά 200 χιλ.τόννους, τήν έτήσια παραγωγή κατά τα τελευταία δύο χρόνια.

Πίνακας 5

Παραγωγή και φαινομενική Κατανάλωση φιαλιδίων στις χώρες της ΕΟΚ
σε χιλ. τόννους 1979, 1980.

Χώρες	1979			1980		
	Παραγωγή	Φαινομ.κατα- νάλωση	Κατά κεφα- λή KG.	Παραγωγή	Φαινομ.κατα- νάλωση	Κατά κεφα- λή KG.
Βέλγιο	380	315	32	405	341	34
Γερμανία	2.860	2.669	43	2.883	2.769	45
Γαλλία	2.540	2.732	50	2.727	2.928	54
*Αγγλία	2.115	2.211	39	1.996	2.017	36
*Ιταλία	1.900	1.771	31	1.950	1.875	32

Πηγή: CONGRESS OF THE EUROPEAN GLASS FEDERATIONS

Οι προοπτικές στη παραγωγή παρουσιάζονται ως εξής: Το πρώτο εξάμηνο του 1981, ο μέσος όρος της μηνιαίας παραγωγής κυμάνθηκε γύρω στους 200 χιλ.τόννους.

*Η παραγωγή φιαλιδίων κατά το τρίτο τρίμηνο του 1980 τοποθετήθηκε στους 160 χιλ.τόννους το μήνα, ενώ φαίνεται πως το τρίτο τρίμηνο του 1981 ήταν ελαφρώς καλύτερο.

Για τα φιαλίσια και τα βιομηχανικά γυάλινα δοχεία οι προοπτικές για το 1981 είναι καλύτερες γιατί ο ξένος ανταγωνισμός είναι λιγότερο έντονος σ'αυτή την κατηγορία των προϊόντων και δεν επηρεάζονται από τις κλιματολογικές συνθήκες έχοντας σαν αγορά την φαρμακοποιία και αρωματοποιία κ.λ.π.

Το πρώτο εξάμηνο του 1981 η παραγωγή των προϊόντων αυτών έφτασε τους 36 χιλ. τόννων περίπου τόν μήνα, ενώ το πρώτο εξάμηνο του 1980 ήταν 34 χιλ. τόννους. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στο σύνολο 1980 η παραγωγή έφτασε το επίπεδο των 32,4 χιλ.τόννων το μήνα.

6.2 Έξελξεις στην αγορά φιαλιδών συσκευασίας στην Αγγλία, 1980-1981

Στοιχεία που διαθέτουμε για το πρώτο έννεάμηνο του 1980 παρουσιάζουν μία μείωση της ζήτησης γυαλινών φιαλιδών στην Αγγλική αγορά της τάξεως περίπου 8,3 % σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 1979. Συγκεκριμένα από 5.153 εκ. τεμάχια το α' έννεάμηνο του 1979 (βλ. Πίνακα 6). Οι τελευταίες πληροφορίες που έχουμε, αναφέρουν για τον Σεπτέμβριο του 1980 μία μείωση της ζήτησης περίπου 15,6 % σε σχέση με το 1979.

Ιάν εξηγήσεις στις εξελίξεις αυτές, εκτός βέβαια από τη γενικά κάμψη της ιδιωτικής καταναλωτικής δαπάνης, προτείνονται και το εξαιρετικά άσχημο καιρό το 1980 (τό ψυχρότερο από το 1956) που όπως ήταν φυσικό, επηρέασε άρνητικά τη κατανάλωση πολλών από τα άναψυκτικά που ενδιαφέρουν. Οι επιχειρήσεις παραγωγής τους αντιμετώπισαν προβλήματα ρευστότητας και αυτό τις ώθησε σε χρησιμοποίηση και σε πολλές περιπτώσεις εξάντληση των αποθεμάτων τους σε φιαλιδόη. Η χρησιμοποίηση των αποθεμάτων συνεχίστηκε έντονα και κατά το δεύτερο τρίμηνο του 1980 και επέδρασε ανασταλτικά στις αύξσεις παραγωγής γυαλινών φιαλιδών. Η διαδικασία απο-άποθεματοποίησης στην Αγγλία άρχισε από την αρχή του 1980, ακολουθώντας και την μείωση των εξαγωγών οίνοπνευματωδών στην Β. Αμερική. Στη βιομηχανία συσκευασίας τροφίμων, η αντίστοιχη διαδικασία άρχισε αργότερα μέσα στο 1980. Από τις ενδείξεις που υπάρχουν πιστεύεται ότι η διαδικασία απορροφήσεως των αποθεμάτων τελείωσε περίπου τον Δεκέμβριο 1980, και έτσι οι πωλήσεις το 1981 θα επανέλθουν στα επίπεδα που προσδιορίζονται από τις αντίστοιχες τάσεις καταναλώσεως των συσκευασμένων προϊόντων.

Ἡ ἐξαγωγική δραστηριότητα τοῦ τομέα παρουσίασε καλές ἐπιδόσεις.

Ἰπῆρξε μία αὐξηση στὶς ἐξαγωγές, κατὰ 55 % περίπου γιὰ τὸ πρῶτο ἑννεάμηνο τοῦ 1980 σὲ σχέση μετὰ τὸ 1979 (ἀπὸ 311 ἐκ. τεμάχια (1979) σὲ 482 ἐκ. τεμάχια (1980)) καί ἔτσι τὸ πρῶτο ἑννεάμηνο 1980 ὑπερέβη τὶς ἐξαγωγές ὁλόκληρου τοῦ 1979 (429 ἐκ. τεμάχια).

Παρόλληλα, οἱ εἰσαγωγές μειώθηκαν, συνεχίζοντας τὴ τάση γιὰ μείωση ποὺ εἶχε παρατηρηθεῖ καί τὰ προηγούμενα δύο χρόνια. Ἔτσι οἱ εἰσαγωγές μειώθηκαν ἀπὸ 557 ἐκ. τεμάχια τὸ 1979 σὲ 458 ἐκ. τεμ. γιὰ τὸ 1980, (οἱ ποσότητες καί τὰ δύο ἔτη ἀναφέρονται σὲ ἑννεάμηνα), μία συνολικὴ ποσοστιαία μείωση 17,8 %.

Ἀναφορικὰ μετὰ τοὺς ἐπὶ μέρους κλάδους ποὺ χρησιμοποιοῦν αὐσκευαστὰ φιαλιδίων, ὁ κλάδος τοῦ κρασιοῦ παρουσιάζει τὸ περισσότερο ἐνδιαφέρον. Μέχρι τὸ 1980 ἡ κατανάλωση ἐμφιαλωμένων κρασιῶν στὴν Ἀγγλίαν αὐξανόταν κατὰ 11,5 % περίπου τὸν χρόνο. Ἄν καί τὸ 1980 ἡ κατανάλωση κρατήθηκε μᾶλλον στάσιμη, μελλοντικὰ ἀναμένεται σταθερὴ ἀνοδος.

Ἡ παραγωγή τῆς μπίρας κατὰ τὸ 1980 βρισκόταν σὲ ὕψη ἀν καί αὐξήθηκαν οἱ πωλήσεις μπίρας ποὺ οἱ καταναλωτὲς ἀγόραζαν γιὰ οἰκιακὴ κατανάλωση (TAKE-HOME MARKET), δεῖχνοντας μιὰ ἐντονότερη τάση τοῦ κοινοῦ γιὰ τέτοιου εἴδους κατανάλωση, παρὰ γιὰ αὐξηση τῆς δαπάνης του γιὰ κατανάλωση μπίρας στὶς μπυραρίες (PUBS). Οἱ πλατύστομες φιάλες συνεχίζουν σταθερὰ νὰ κερδίζουν τὶς προτιμήσεις τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ καί νὰ αὐξάνουν τὸ ποσοστὸ τους στὸ σύνολο τῶν πωλήσεων, ἐνῶ πολλὰ SUPERMARKETS διαλέγουν αὐτὸν τὸν τύπο φιάλης γιὰ τὰ οἰκὰ τους προϊόντα.

“Αν και η συσκευασία P.E.T. (πλαστικό φιαλειδής) έχει διεισδύσει σημαντικά στη μεγάλη αγορά των ανθρακούχων ποτών (SOFT DRINKS) και άπετέλεσε με την φιάλη του ενός λίτρου ένα μέσο για την επέκταση αυτής της αγοράς και την αύξηση των πωλήσεων, οι παραγωγοί γυαλίνων φιαλειδών περνούν τώρα στην αντιμετώπιση με την συσκευασία PLASTISHIELD. “Η UNITED CLASS έχει πρώτη λανσάρει την PLASTISHIELD φιάλη (πλαστικοποιημένη φιάλη), που αποτελεί ένα συνδυασμό πλαστικής και γυάλινης φιάλης που έχει ήδη κερδίσει ένα έντυπωμα μερίδιο της αγοράς γύρω στο 35 %. “Η συσκευασία αυτή αποτελείται από γυάλινη πλατύστομη φιάλη, καλυμμένη με φύλλο πλαστικού επικαλύμματος, που προσφέρει μέγιστη προστασία στο λαιμό και στη βάση της φιάλης, καθώς και ένα έντυπωμα οπτικό αποτέλεσμα που κάνει άμεσα το προϊόν εύδιάκριτο. Οι φιάλες PLASTISHIELD κυκλοφορούν σε μέγεθος του ενός λίτρου και τελευταία και σε φιάλη του 1/4 λίτρου για ανθρακούχα ποτά.

Πίνακας 6

Πωλήσεις γυαλίνων φιαλειδών (εκ. τεμάχια) στην “Αγγλία, α” ένεάμηνα 1979-1980

	Σύνολο 1979	Ένεάμηνα 1979	Ένεάμηνα 1980
Σύνολο έγχάρτων φιαλειδών	6.714	4.907	4.749
Εξαγωγές	429	311	482
Είσαγωγές	769	557	458
Κατανάλωση	7.054	5.153	4.725

Πηγή: GLASS MANUFACTURERS FEDERATION

Πίνακας 7

Πωλήσεις γυαλίνων φιαλειδών σε εκατ. τεμάχια
γως κλάδου τελικού προϊόντος

στην 'Αγγλία τό 1980 ανάλο-

Τρόφιμα	1.625	25,3 %
Κρασιά και αλκοολούχα ποτά	1.395	21,7 %
Μη άνθρακούχα ποτά	1.314	20,5 %
Φαρμακευτικά προϊόντα	532	8,4 %
Γαλακτοκομικά προϊόντα	494	7,7 %
Μπύρα	357	5,6 %
Καλλυντικά/φαρμακευτικά	141	2,2 %
Φιαλειδών οικιακής χρήσεως	132	2,0 %
*Άμεσες εξαγωγές	426	6,6 %
Σύνολο πωλήσεων	6.406	100,0 %
Πωλήσεις στην εγχώρια αγορά	5.280	
Είσαγωγές	576	
ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	6.556	

Πηγή: PAPER AND PACKAGING BULLETIN

6.3 *Η πορεία της αγοράς γυαλίνων φιαλειδών στην Δ. Γερμανία (1979-1980)

*Η συνολική παραγωγή της Γερμανικής βιομηχανίας κοίλης ύδαλου τό 1980 έφθασε τούς 3.251 χιλ. τόννους, από τούς όποιους οί 2.884 χιλ.τόννοι ή τό 88,4 % άφορούσε σε φιαλειδών γιά τή συσκευασία τροφίμων, ποτών και άλλων προϊόντων καταναλωτικής και βιομηχανικής χρήσεως. *Η παραγωγή φιαλειδών συσκευασίας σημείωσε μικρή μόνα αύξηση -σχεδόν 0,8 %- σε σύγκριση με τήν παραγωγή τοῦ 1979.

*Αναλυτικά, ή παραγωγή γυαλίνων φιαλών έφθασε τίς 2.081 χιλ. τόννους, πού άναλογεί σε 63,7 % τής συνολικής παραγωγής φιαλειδών συσκευασίας,

σημειώνοντας μία αύξηση κατά 1,5 % σε σχέση με το 1979. Η παραγωγή γυάλινων βάζων για την συσκευασία τροφίμων (λαχανικών, μαρμελάδων, παιδικών τροφών κλπ.), έφτασε τους 513 χιλ. τόννους ή 15,8 % της συνολικής παραγωγής ενώ παρουσίασαν μία μείωση περίπου 2,9 % σε σχέση με το 1979. Η παραγωγή φιαλιδίων που χρησιμοποιούνται από την βιομηχανία καλλυντικών, φαρμάκων και άλλων κυρίως χημικών προϊόντων ήταν σε 287 χιλ. τόννοι, σχεδόν 8,8 % της παραγωγής, σημειώνοντας τη μεγαλύτερη αύξηση (4,0 %) μεταξύ των διαφόρων ομάδων προϊόντων της βιομηχανίας φιαλιδίων συσκευασίας.

Παρ'όλο που η συνολική παραγωγή φιαλιδίων συσκευασίας αποτελεί το 88,4 % του συνολικού όγκου παραγωγής προϊόντων κοίτης ύδατος, το ποσοστό συμμετοχής της σε αξία ανέρχεται σε 55,1 %.

Η αγορά φιαλιδίων της Γερμανίας κυριαρχείται ουσιαστικά από την εταιρεία GERRESHEIMER GLAS, που είναι θυγατρική της OWENS-ILLINOIS και από την VERA GLAS, που μαζί κατέχουν το 50 % των συνολικών πωλήσεων της βιομηχανίας φιαλιδίων στην Γερμανία. Υπάρχουν επίσης δώδεκα άλλες βιομηχανίες φιαλιδίων, από τις οποίες οι 4 θεωρούνται αρκετά μεγάλες, ενώ οι υπόλοιπες 8 είναι μικρές υαλουργίες. Συνολικά υπάρχουν στη Γερμανία 30 εργοστάσια παραγωγής φιαλιδίων με συνολική απασχόληση 17.200 εργατών.

Το 1980 η Γερμανική βιομηχανία φιαλιδίων αντιμετώπισε αύξηση στις τιμές των πρώτων υλών, και κυρίως του πετρελαίου κατά 53 %, με αποτέλεσμα να ούξήσει τις τιμές των γυάλινων δοχείων κατά 3,5 %.

ΙΟΒΕ/ΜΟΝΑΔΑ ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ

ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΟΜΑΔΑ 2η: ΥΛΙΚΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ

Ιανουάριος 1982/Συμπλήρωμα ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ 1981

II. ΛΕΥΚΟΣΙΔΗΡΑ

ΔΟΧΕΙΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ

ΙΟΒΕ/ΜΟΝΑΔΑ ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ

ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

ΟΜΑΔΑ 2η: ΥΛΙΚΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1982/ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ 1981

ΠΡΟΙΟΝ: ΛΕΥΚΟΣΙΔΗΡΑ ΔΟΧΕΙΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ

1. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΛΕΥΚΟΣΙΔΗΡΩΝ ΔΟΧΕΙΩΝ,
1980-1981

1.1 ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

1.1.1 Λευκοσιδηρά Δοχεία τύπου OPEN-TOP συσκευασίας φρούτων
καί λαχανικών τό 1980. Προοπτικές γιά τό 1981.

Ἡ παραγωγή λευκοσιδηρῶν δοχείων OPEN-TOP ἀπό τίς τρεῖς μεγαλύτερες παραγωγούς ἐταιρεῖες, ἔφτασε τό 1979 περίπου τά 660 ἑκατ. τεμάχια, χωρίς νά ὑπολογίζονται οἱ ἐξαγωγές. Ἡ παραγωγή τοῦ 1980 ἐκυμάνθηκε γύρω στά 750 ἑκατ. τεμάχια περίπου καί ἀκολούθησε τήν, κατά 19%, αὐξηση πού σημειώθηκε στή παραγωγή κονσερβοποιημένων φρούτων σέ σχέση μέ τό 1979 (ἀπό 210 χιλ. τόν. τό 1979 σέ 250 χιλ. τόνους τό 1980).

Ἡ παραγωγή δοχείων OPEN-TOP τό 1981 παρουσιάζεται, σύμφωνα μέ προσωρινά στοιχεῖα πού ἔχουν συγκεντρωθεῖ, στά ἴδια ἐπίπεδα τοῦ 1979 καί ἴσως κάπως χαμηλότερα. Ἀναλυτικά, ἡ παραγωγή τῆς HELLAS CAN ὑπολογίζεται ὅτι διαμορφώθηκε στά 240-260 ἑκατ. τεμάχια, τῆς ΕΛΣΑ στά 200 καί τῆς NATIONAL CAN στά 200 ἑκατ. τεμάχια, δηλαδή συνολικά περίπου 650-660 ἑκατ. τεμ. Τό 1981 ἡ HELLAS CAN παρουσιάζεται νά προηγεῖται τῶν ἄλλων ἐταιρειῶν, καί νά ἔχει κερδίσει ἕνα μέρος τῆς ἀγορᾶς πού παραδοσιακά ἀγόραζε ἀπό ἄλλου παραγωγούς δοχείων. Γεγονός πάντως

είναι ότι τό 1981 ή άγορά του OPEN-TOP παρουσιάστηκε περισσότερο ανταγωνιστική άπ'ότι άλλα χρόνια όταν ήταν μοιρασμένη μεταξύ τών τριών μεγάλων παραγωγών. Είναι πάντως δύσκολο νά ύπολογίσει κανείς ποιός κέρδισε καί ποιός έχασε καί κατά πόσο τό OPEN-TOP κερδίζει διαχρονικά. Καί αυτό γιατί, ή πρακτική τών εταιρειών είναι νά ύπολογίζουν τήν παραγωγή σέ έκ. τεμάχια, πράγμα πού δέν βοηθά τούς σχετικούς ύπολογισμούς άφοϋ συγχρόνως δέν ύπάρχουν καί πληροφορίες γιά τή κατανομή τής παραγωγής σέ δοχεία διαφόρων διαστάσεων, μεγεθών καί βάρους. Είναι π.χ. ένδεικτικό ότι, ένώ ή κατανάλωση λευκοσιδήρου παρουσιάζεται περίπου ή ίδια μεταξύ τών τριών μεγάλων εταιρειών του κλάδου, ή παραγωγή τους σέ έκ. τεμάχια διαφέρει.

Ή άγορά του OPEN-TOP ύποχώρησε αίσθητά τό 1981 σέ σχέση μέ τό 1980, ύπολογίζεται μάλιστα ότι αυτή ή μείωση έφτασε στό 35-40%. Αυτή ή ύποχώρηση τής ζήτησεως όφείλετο άφ'ένός στό σχετικά αύξημένα άποθέματα δοχείων πού δημιουργήθηκαν κατά τό 1980 λόγω ύπερπαραγωγής, καί, κατά δεύτερο λόγο, στίς πολύ χαμηλές τιμές άσφαλείας πού δόθηκαν γιά τά ροδάκινα, πού είχαν σαν άποτέλεσμα νά μειωθεί ή προσφορά πρώτης ύλης πού προορίζεται γιά κονσερβοποίηση.

Ή παραγωγή έξόλλου του τοματοπολτου παρουσίασε τό 1981 αύξηση, σέ σύγκριση μέ τό 1980 καί ύπολογίζεται ότι έφτασε τούς 180 χιλ. τόννους. Παρ'όλη όμως τήν αύξηση τής παραγωγής, έχει παρατηρηθεί κάποια μείωση στή συνολική ποσότητα λευκοσιδήρου πού χρησιμοποιήθηκε γιά κατασκευή δοχείων συσκευασίας τοματοπολτου. Αυτό όφείλεται καί στό γεγονός ότι γιά ένα

μεγάλο ποσοστό από τόν εξαγώμενο τοματοπολτό, χρησιμοποιήθηκε άλλη μορφή συσκευασίας από τό παραδοσιακό κουτί τών 5 Kg. καί τών 3 Kg. Συγκεκριμένα, μεγάλοι είσαγωγείς τοματοπολτοῦ στό έξωτερικό, ὅπως ἡ Heinz, ἡ Nestle κ.ἄ., ἔχουν ἀρχίσει νά ζητοῦν ἀπό τούς προμηθευτές τους στήν Ἑλλάδα ἢ καί ἀπό ἄλλες χῶρες, νά τούς στέλνουν τόν τοματοπολτό συσκευασμένο σέ εἰδικούς πλαστικούς σάκκους Aseptic Pak, πού ἀπαιτοῦν εἰδική γεμιστική ἐγκατάσταση. Τό 1981 δύο ἐλληνικές ἐταιρεῖες, ἡ ΚΩΠΑΙΔΑ Α.Ε. καί ὁ ΝΟΜΙΚΟΣ Α.Ε., ἐξήγαγαν γύρω στούς 7.000 τόννους τοματοπολτό σέ τέτοιο τύπο συσκευασίας. Ἡ νέα αὕτη μορφή συσκευασίας, ἐνῶ ἀπό πρόχειρους ὑπολογισμούς κόστους φαίνεται ὅτι θά πρέπει νά συμφέρει τίς ἐταιρεῖες (μεγαλύτερες ποσότητες μεταφέρονται, ἐνῶ ἄλλοτε ἀπαιτοῦντο πολλά δοχεῖα), ἔχει τό μειονέκτημα ὅτι συνεπάγεται μικρότερη Κοινοτική ἐπιδότηση πού ὑπολογίζεται στό μικτό βάρος τοῦ προϊόντος.

Ἐπίσης, οἱ εξαγωγές ἐλληνικοῦ τοματοπολτοῦ διπλῆς συμπυκνώσεως στό Ἰράκ, πού ἀνῆλθαν περίπου σέ 25.000 τόννους, ἐγιναν σέ πλαστικά βαρέλια.

Θά πρέπει νά ἀναφέρουμε ὅτι στή περίοδο 1979-1980, περίπου τό 70% τοῦ τοματοπολτοῦ συσκευαζόταν σέ δοχεῖα τών 5 καί τών 3 Kg., ἀπό τά ὅποια τό μεγαλύτερο μέρος προοριζόταν γιά εξαγωγές.

Ἡ κατανομή τῆς παραγωγῆς δοχείων OPEN-TOP κάθε ἐταιρείας ἀνάλογα μέ τό μέγεθός τους, ἀκολούθησε διαφορετική πορεία. Συγκεκριμένα, ἡ παραγωγή τῆς HELLAS CAN αὐξήθηκε καί γιά τά 7 μεγέθη δοχείων πού παράγει (100 gr., 150 gr., 602 gr., 902 gr., $\frac{1}{2}$ Kgr., 1 Kg. καί 5 Kg.), ἐνῶ ἡ παραγωγή τῆς ΕΛΣΑ καί τῆς NATIONAL CAN αὐξήθηκε σέ μερικά καί μειώθηκε σέ ἄλλα.

Σε επίπεδο κλάδου υπολογίζεται ότι η παραγωγή του κουτιού των 100 gr. σε έκ. τεμάχια αύξήθηκε κατά 30-35%, του $\frac{1}{2}$ Kg. επίσης αύξήθηκε περίπου 18% και τέλος του 1 Kg. σε 25-28%.

1.1.2 Δοχεία για συσκευασία μύρας και αναψυκτικών

Σύμφωνα με όριστικά στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας, η παραγωγή δοχείων για μύρα και αναψυκτικά έφτασε τό 1979 τὰ 64 έκ. τεμάχια. Από προκαταρκτικά στοιχεία για τό 1980, η παραγωγή φαίνεται νά διαμορφώθηκε στά 45 περίπου έκ. τεμ. για συσκευασία μύρας και 60 έκ. τεμάχια για αναψυκτικά. Τέλος, από πρώτες εκτιμήσεις που έχουμε στη διάθεσή μας για τή παραγωγή του 1981, τὰ κουτιά μύρας θά πρέπει νά έχουν φτάσει τὰ 60 έκ., ενώ τὰ δοχεία αναψυκτικών υπολογίζονται γύρω στά 70 έκ. τεμάχια. Οι εκτιμήσεις για τὰ επόμενα χρόνια υπολογίζουν τήν αύξηση παραγωγής και καταναλώσεως κουτιών για συσκευασία μύρας και αναψυκτικών γύρω στό 10% ετησίως. Έδω βέβαια δέν είναι ακόμα δυνατό νά ληθθεῖ υπόψη ή επίδραση που πιθανό νά έχει σ'αυτή τήν πορεία ή μελλοντική παραγωγή αλουμινένιων δοχείων δύο τεμαχίων.

Η θέση του κουτιού συσκευασίας στις δύο αυτές αγορές είναι αρκετά διαφορετική, πράγμα που σίγουρα επηρεάζει και τις προοπτικές τους. Η αγορά της μύρας, ιδίως μετά τήν είσοδο και νέων εταιρειών, έχει αποκτήσει ένα πολύ πιο ανταγωνιστικό κλίμα απ'ότι στό παρελθόν. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα οι εταιρείες νά παρακολουθοῦν ή μία τήν άλλη στά προγράμματα προώθησεως των προϊόντων και στρατηγικής προσφοράς νέων τύπων συσκευασίας, πράγμα που σίγουρα βοήθησε σημαντικά τό μεταλλικό κουτί νά διεισδύσει και, σε κάποιο βαθμό, νά καθιερωθεῖ.

Αντίθετα, η αγορά κουτιού στά αναψυκτικά, έχει παραμείνει στάσιμη, λόγω του κατακερματισμού της αγοράς αναψυκτικών, παρ'όλο που συνολικά τό ποσοστό καταναλώσεως αναψυκτικών έχει αύξηθει. Ο βασικώτερος λόγος που τό κουτί στά αναψυκτικά θά μπορούσε νά έχει πάει πολύ καλύτερα είναι ή γενικά πρόχειρη όργάνωση τών εταιρειών αναψυκτικών καί ή άπουσία ουσιαστικού marketing, κυρίως όσον άφορά τήν προώθηση εκείνων άπό τά προϊόντα τους που είναι συσκευασμένα σέ κουτί.

Επίσης, θά πρέπει νά αναφερθεί ότι καμμία εταιρεία αναψυκτικών δέν έχει τήν δική της γραμμή γεμίσματος, αλλά έχουν οί περισσότερες "contract filling" μέ τήν BEKO, έκτός άπό τήν EL GRECO που διαθέτει δική της γραμμή.

Αυτό, έκτός άπό τήν οίκονομική του επεξήγηση, ίσως νά είναι καί ένδεικτικό της εύκαιριακής προχειρότητας μέ τήν όποία αυτές οί εταιρείες αντιμετωπίζουν τό κουτί.

Αντίθετα, τό κουτί της μύρας έχει προβληθεί πιο συστηματικά άπό τίς βιομηχανίες ζυθοποιίας, μέ αποτέλεσμα νά έχει κατορθώσει νά ακολουθεί τήν αγορά της μύρας, έτσι ώστε μέ κάθε αύξηση της αγοράς της νά αυξάνει καί τό κουτί. Κατά τό 1980-1981, ή αγορά της μύρας αυξήθηκε κατά 10% περίπου, ενώ τό μπυροκουτί σημείωσε ακόμα μεγαλύτερη αύξηση.

Είναι πάντως γεγονός ότι καί στίς δύο αυτές αγορές τό κουτί αυξάνει σταθερά τίς πωλήσεις του, παρ'όλο που ύπάρχει ή έντύπωση, ή όποία επιβεβαιώνεται καί άπό στοιχεία που παραθέτουμε, ότι ό καταναλωτής επιβαρύνεται πολύ περισσότερο στό τελικό προϊόν άπ'ότι ό Εύρωπαϊός ή ό Άμερικανός καταναλωτής.

Συγκεκριμένα, υπολογίζεται ότι στην Ελλάδα το κόστος του κουτιού μπίρας και αναψυκτικού συμμετέχει σε ποσοστό σχεδόν 33% στη λιανική τιμή πωλήσεως του τελικού προϊόντος, ενώ διεθνώς το ποσοστό δεν υπερβαίνει το 25%.

Στούς κύκλους της αγοράς ^{1/} γίνεται γενικά παραδεκτό, ότι "ο καταναλωτής έμαθε μόνος του το κουτί" διότι το κουτί δεν διαφημίστηκε όσο και όπως το επιβάλλουν οι όρθόδοξες τακτικές μάρκετινγκ σαν μορφή συσκευασίας με όρισμένα πλεονεκτήματα που προσφέρει και που το διαφοροποιούν, αλλά παρουσιάστηκε σαν συμπλήρωμα ενός προϊόντος που κυκλοφορεί από καιρό στην αγορά, και φυσικά η έμφαση δόθηκε στο περιεχόμενο. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί, ότι εδώ το "demonstration effect" δεν δούλεψε όπως σ' άλλα προϊόντα, δεδομένου ότι οι εισαγωγές ποτών συσκευασμένων σε κουτί είναι αμελητέες και κυκλοφορούν μόνο σε υψηλές εισοδηματικώς περιοχές.

Η αγορά του μεταλλικού κουτιού συσκευασίας μπίρας και αναψυκτικών των τελευταίων ενάμιση χρόνων μονοπωλήθηκε ούσιαστικά από μία εταιρεία, η οποία είχε το πλεονέκτημα να είναι η μοναδική που παρήγαγε κουτί με προηγμένη τεχνολογία. Σαν συνέπεια αυτής της θέσεως της στην αγορά, φαίνεται ότι παραμελήθηκε η προσπάθεια προβολής των πλεονεκτημάτων του κουτιού και υποεκτιμήθηκε η προοπτική παραγωγής δοχείων δύο τεμαχίων στην Ελλάδα. Από πληροφορίες που έχουμε, η δημιουργία του εργοστασίου αλουμινένιων δοχείων δύο τεμαχίων από την ζυθοποιία LOWENBRAU, έχει ήδη προχωρήσει αρκετά με στόχο να αρχίσει παραγωγή το καλοκαίρι του 1982. Επομένως βαδίζουμε προς μία αγορά, στην οποία θα ανταγωνίζονται μεταξύ τους τρεις τύποι κουτιών, τριών

^{1/} Αυτό έχει παρατηρηθεί μόνο στην Ελληνική αγορά, ενώ στις άλλες χώρες το κουτί διαφημίστηκε και από τις εταιρείες παραγωγής και από τους έμφιαστές.

διαφορετικῶν τεχνολογιῶν (κλασσικό EASY-OPEN μέ ραφή μολύβ-
δου, κλασσικό μέ ραφή SOUDRONIC καί ἀλουμινένιο δύο τεμαχίων)
καί φυσικά σέ τρεῖς διαφορετικές τιμές.

Ἡ ἀπειλή πού διαφαίνεται ἀπό τό ἀλουμινένιο κουτί
γιά τούς ὑπόλοιπους τύπους δέν φαίνεται ὅτι θά ἐπηρεάσει μό-
νο τά κουτιά μπόρας καί ἀναψυκτικῶν, ἀλλά ἐνδέχεται νά πάρει
μέρος τῆς ἀγορᾶς τῶν ἐτοιμῶν φαγητῶν καί τῶν δοχείων OPEN-
TOP τῶν 100 gr., πού χρησιμοποιοῦνται κυρίως γιά τοματοπολ-
τό καί σύμφωνα μέ στοιχεῖα τοῦ 1979 κατεῖχαν τό 24% τῶν πω-
λήσεων δοχείων OPEN-TOP.

1.2 Έλληνικές εξαγωγές λευκοσιδηρών δοχείων σέ χώρες τής Μέσης Ανατολής

Όσον άφορά τίς εξαγωγές κουτιών άναψυκτικῶν, ἔχουμε στή διάθεσή μας στοιχεῖα γιά τίς εξαγωγές άναψυκτικῶν σέ λευκοσιδηρά δοχεῖα. Τό 1980, ἡ εταιρεία CAN DRINKS A.E., ἐξήγαγε σέ χώρες τής Μέσης Ανατολής περίπου 4 ἐκ. κουτιά διάφορων άναψυκτικῶν, κυρίως άνθρακούχων, ἐνῶ ἄλλοι μικρότεροι εξαγωγεῖς γύρω στά 2 ἐκ. τεμάχια. Τόν ἴδιο χρόνο, οἱ εξαγωγές μπίρας σέ κουτιά ἔφτασαν τά 7 ἐκατ. τεμάχια.

Από προσωρινά στοιχεῖα πού ἔχουμε γιά τό 1981 γιά τίς άμεσες εξαγωγές κουτιῶν, ἡ NATIONAL CAN ἐξήγαγε περίπου 3 ἐκ. τεμ. γιά συσκευασία μπίρας κυρίως στήν Ἰορδανία, ἐνῶ οἱ εξαγωγές κουτιῶν συσκευασίας άναψυκτικῶν ἦταν μηδαμινές.

Οἱ εξαγωγές δοχείων τύπου OPEN-TOP ἔφτασαν τό 1980 περίπου τά 150 ἐκ. τεμ., μέ χώρες προορισμοῦ τό Ἰράν καί τό Ἰράκ, καθώς καί ἄλλες χώρες τής Μέσης Ανατολής. Τό μεγαλύτερο μέρος τῶν εξαγωγῶν ἀποτελεῖται ἀπό δοχεῖα μεγέθους 100στ., κυρίως γιά συσκευασία τοματοπολτοῦ πού ἔχει μεγάλη ζήτηση σ'αὐτές τίς χώρες, καθώς ἐπίσης καί δοχεῖα μεγέθους 5 κιλῶν, τά ὁποῖα ὁμως παρουσιάζουν κάποια πτώση ζητήσεως σέ σύγκριση μέ ἄλλα χρόνια.

Τό 1981, οἱ εξαγωγές δοχείων OPEN-TOP παρουσίασαν μεγάλη μείωση πού ὀφείλεται βασικά στίς ανώμαλες συνθήκες πού ἐπικράτησαν στίς παραπάνω χώρες.

1.3 Νέες επενδύσεις στον κλάδο των λευκοσιδηρών δοχείων

Τό επενδυτικό ενδιαφέρον στον κλάδο των μεταλλικών λευκοσιδηρών δοχείων παρουσιάστηκε πολύ πιο έντονο τον τελευταίο χρόνο απ' ό,τι σ' άλλα υλικά συσκευασίας. Διαφαίνεται παράλληλα μία τάση των νέων εταιρειών να βασίζονται περισσότερο στο να αποσπάσουν μέρος της αγοράς από τις υφιστάμενες εταιρείες, παρά να επωφεληθούν από μία αυξανόμενη ζήτηση για δοχεία κονσερβών.

Έκφράζεται πάντως η άποψη ότι οι προοπτικές για την ίδρυση νέων βιομηχανιών βασίζονται περισσότερο σε όριακούς υπολογισμούς παρά σε πραγματικές προοπτικές, δεδομένου ότι αφ' ενός η προσφορά κουτιών δεν υπολείπεται σημαντικά της ζήτησεως και οι προοπτικές για αύξηση της τελευταίας κατά τα προσεχή χρόνια δεν είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικές. Υπάρχει παράλληλα κάποια τάση για έμμεση καθετοποίηση στην παραγωγή και συσκευασία όπωρολαχανικών που ενισχύεται από το γεγονός ότι σε πολλές περιοχές της Ελλάδας, που κατά τα τελευταία χρόνια παρατηρείται αύξηση της γεωργικής παραγωγής, δεν υπάρχουν εργοστάσια λευκοσιδηρών δοχείων, με αποτέλεσμα τα κουτιά να μεταφέρονται σε μεγάλες αποστάσεις. Τα νέα εργοστάσια λευκοσιδηρών δοχείων συχνά αποσκοπούν σε εξυπηρέτηση θυγατρικών ή φιλικών κονσερβοποιιών και γενικά βασίζονται στις διασυνδέσεις τους με τους κονσερβοποιούς.

Όπως ήδη αναφέρθηκε στην Βασική Κλαδική Έκθεση, η εταιρεία ΠΟΛΥΚΑΝ ΑΒΕ δημιουργεί μονάδα παραγωγής λευκοσιδηρών δοχείων στον Νομό Κιλκίς, συνολικού ύψους επενδύσεως 10 εκατ. δολλαρίων. Η εταιρεία θα εξυπηρετεί 2 συγγενείς κονσερβοποιίες

καί συγχρόνως υπολογίζει νά πραγματοποιεῖ σημαντικές ἐξαγωγές (ὄχι ἄμεσες).

Ἄλλη ἐπένδυση πού προγραμματίστηκε εἶναι ἡ ἱδρυση ἀπό τήν ἐταιρεία Π. ΧΑΡΒΑΤΗΣ Α.Ε., μονάδας παραγωγῆς λευκοσιδηρῶν δοχείων στό Νομό Θεσπρωτίας συνολικοῦ ὕψους 140 ἐκ. δρχ. Ἡ ἐτήσια παραγωγική δυναμικότητα τῆς μονάδας υπολογίζεται σέ 32 ἐκ. τεμ. λευκοσιδηρῶν δοχείων.

Μία νέα ἐταιρεία μέ τήν ἐπωνυμία ΑΓΡΟΤΚΑΝ ΑΒΕΕ εἰσήγαγε ποσό τῶν 64,4 ἐκ. σελλινίων Αὐστρίας (μέ δανεισμό ἀπό τήν Αὐστριακή Τράπεζα EXPORT FINANZIERUNGS BANK). Ἀντικείμενο τῆς ἐπενδύσεως θά εἶναι ἡ ἱδρυση στήν περιοχή Σκύδρας τοῦ νομοῦ Πέλλης, ἐργοστασίου κατασκευῆς λευκοσιδηρῶν δοχείων νιά τή συσκευασία χυμῶν τροφίμων καί ἄλλων ἀγροτικῶν προϊόντων. Ἡ ἐτήσια παραγωγική δυναμικότητα τοῦ ἐργοστασίου θά ἀνέλθει σέ 70 ἐκατ. δοχεῖα χωρητικότητας 0,10 τοῦ κιλοῦ, 15 ἐκατ. δοχεῖα χωρητικότητας 0,5 τοῦ κιλοῦ καί 35 ἐκατ. δοχεῖα χωρητικότητας τοῦ ἐνός κιλοῦ. Τό συνολικό ὕψος τῆς ἐπενδύσεως υπολογίζεται σέ 56,4 ἐκατ. δρχ.

Ἀπό πληροφορίες πού ἔχουμε συγκεντρώσει, δύο ἀκόμα αἰτήσεις ἔχουν ὑποβληθεῖ γιά νά ὑπαχθοῦν στίς διατάξεις τοῦ ν. 1116/81, πού ἀφοροῦν τή παραγωγή λευκοσιδηρῶν δοχείων.

Ἡ πρώτη ἀφορᾷ νέα μονάδα μέ τήν ἐπωνυμία ΒΕΛ-ΗΠΕΙΡΟΥ-Ν. ΜΗΤΣΟΥΛΗΣ καί ΣΙΑ Ο.Ε., μέ τόπο ἐγκαταστάσεως τόν νομό Ἰωαννίνων, πού θά ἀσχολεῖται μέ τή παραγωγή λευκοσιδηρῶν δοχείων γενικῆς χρήσεως. Τό ὕψος τῆς ἐπενδύσεως υπολογίζεται σέ 28,5 ἐκατ. δρχ., ἀπό τά ὁποῖα τά 5,7 ἐκατ. θά δαπανηθοῦν σέ μηχανολογικό ἐξοπλισμό καί τά 13,5 ἐκατ. σέ κτιριακές ἐγ-

καταστάσεις. Ο συνολικός αριθμός των απασχολουμένων προγραμματίστηκε σε 20 άτομα και το εργοστάσιο θα λειτουργεί σε 1 βάρδια, με ισχύ μηχανημάτων 75 HP. Η παραγωγική δυναμικότητα της επιχειρήσεως θα είναι 4.000 δοχεία λευκοσιδηρά ανά θωρο, ή δε ετήσια παραγωγή θα είναι λευκοσιδηρά δοχεία μεγάλα 450.000 τεμ., μικρά 130.000 τεμ. και διάφορα άλλα μεγέθη 280.000 τεμ. Σάν πρώτη ύλη για τη παραγωγή θα χρησιμοποιείται έγχώριος λευκοσίδηρος, πού υπολογίζεται ότι θα ανέρχεται σε 632 τόννους. Τα παραγόμενα λευκοσιδηρά δοχεία θα προορίζονται για τη συσκευασία κυρίως τυριού και ελαιών. Η μονάδα υπάγεται στον κλάδο κατασκευής ειδών συσκευασίας από λευκοσίδηρο και στην κατηγορία βιομηχανιών μέσης ενισχύσεως με ανώτατο προβλεπόμενο ποσοστό επιχορηγήσεως 40% και επιδότηση επιτοκίου 45%.

Άλλη επένδυση επίσης στον χώρο της Β. Ελλάδας αφορά την επέκταση της εταιρείας Π. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ-Κ. ΚΕΛΕΜΕΝΗΣ και ΣΙΑ ΕΠΕ, με αντικείμενο τη παραγωγή λιθογραφημένων και μη δοχείων και κουτιών από λευκοσίδηρο. Η μονάδα βρίσκεται στην βιομηχανική περιοχή του νομού Καβάλας, και το ύψος της επενδύσεως υπολογίζεται σε 74,5 εκατ. δρχ., από τα οποία τα 38 εκατ. θα δαπανηθούν για αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού και τα 26 εκατ. για κτιριακές εγκαταστάσεις. Ο συνολικός αριθμός των απασχολουμένων θα ανέρχεται σε 60 άτομα σε μία βάρδια, ή δε συνολική κατανάλωση ενέργειας υπολογίζεται ότι θα ανέρχεται σε 200.000 KW, με συνολική ισχύ των μηχανημάτων 160 HP.

Ἡ ἐτήσια παραγωγή ὑπολογίζεται σέ 1.500.000 δοχεῖα γενικῆς χρήσεως καί 1.500.000 κουτιά ἔναντι 600.000 δοχείων καί 500.000 κουτιῶν τῆς ὑφισταμένης. Τό ὕψος τῆς ἐπενδύσεως ἀνέρχεται σέ 62.700.000 ἐκατ. δρχ., ἀπό τὰ ὅποια 36 ἐκατ. θά δαπανηθοῦν γιά τήν ἀγορά μηχανολογικοῦ ἐξοπλισμοῦ καί 13 ἐκατ. δρχ. γιά κτιριακές ἐγκαταστάσεις. Ἡ μονάδα εἶναι ἡ μοναδική ποῦ ὑπάρχει στήν Ἀ. Μακεδονία καί τή Θράκη καί ὑπολογίζεται, σύμφωνα μέ τόν ἐπενδυτή, νά καλύπτει τό 50% περίπου τῆς ζητήσεως αὐτῆς τῆς περιοχῆς σέ λευκοσιδηρά δοχεῖα.

2. Η ΑΓΟΡΑ ΠΡΩΤΗΣ ΥΛΗΣ

2.1 Διεθνείς τιμές λευκοσιδήρου 1980-1981

Σύμφωνα με πληροφορίες που έχουμε διασταυρώσει από τούς μεγαλύτερους καταναλωτές λευκοσιδήρου, ή κατανάλωση λευκοσιδήρου στην Ελλάδα κατά τό 1981 ήταν αίσθητά μειωμένη σέ σχέση μέ τό 1980. Άν καί είναι δύσκολο νά τήν υπολογίσει κανείς μέ ακρίβεια, μέ δεδομένο τή σημαντικά μειωμένη παραγωγή κονσερβοποιημένων ροδακίνων, τή μείωση στή παραγωγή δοχείων γιά αναψυκτικά καί τή σχετική μείωση τών έξαγωγών δοχείων, υπολογίζεται ότι ή κατανάλωση λευκοσιδήρου έφτασε στούς 100 χιλ. τόννους, ένω γιά τό 1982 εκτιμάται ότι δέν θά υπερβεϊ τούς 110 χιλ. τόννους.

Ένδεικτικό τής όλης ασάφειας που υπάρχει στόν υπολογισμό τής καταναλώσεως λευκοσιδήρου, είναι οί έντελώς αντίθετες εκτιμήσεις που δίνονται από διάφορους εκπροσώπους του κλάδου μεταποιήσεώς του. Η άλλη άποψη που επικρατεί είναι ότι ή κατανάλωση λευκοσιδήρου παρέμεινε μάλλον σταθερή καί γιά τό 1981, ένω σέ γενικές γραμμές οί αύξομειώσεις που σημειώνει κάθε χρόνο είναι περίπου στά ίδια επίπεδα. Βέβαια, αν δεχθούμε ότι ό αριθμός τών δοχείων διάφορων μεγεθών δέ μένει σταθερός από χρόνο σέ χρόνο καί ότι τό βάρος τών δοχείων σταδιακά μειώνεται, τότε θά μπορούσε νά έρμηνευτεί τό γεγονός ότι τά τελευταία χρόνια ή κατανάλωση λευκοσιδήρου παραμένει σταθερή.

Κατά τό 1981 οί αύξήσεις τής τιμής του είσαγόμενου λευκοσιδήρου ήταν άσήμαντες. Μία μάλιστα από τίς τρεις μεγαλύτερες εταιρείες λευκοσιδηρών δοχείων σέ άρκετές περιπτώ-

σεις αγόρασε λευκοσίδηρο σέ τιμές μικρότερες από εκείνες του 1980, μέ αποτέλεσμα νά δημιουργηθοῦν ἀντιδράσεις ἀπό τό τελωνεῖο. Οἱ τιμές τοῦ λευκοσιδήρου ἐπηρεάστηκαν καί ἀπό τήν βαθμιαία ὑποτίμηση τῆς δραχμῆς ἔναντι τοῦ δολλαρίου. Εἶναι ὅμως καί πάλι δύσκολο νά ὑπολογιστεῖ ἡ ἀκριβῆς ἐπίδραση, δεδομένου ὅτι ἀπό τόν Ἰούλιο τοῦ 1981 οἱ τιμολογήσεις λευκοσιδήρου γίνονται σέ Ὁλλανδικά Φιορίνια. Γιά τό 1981 οἱ μέσες τιμές λευκοσιδήρου ἦταν κατὰ μέσο ὄρο περίπου 900-1.000 δολλάρια ὁ τόννος CIF Πειραιᾶ, τιμή πού κυρίως ἀφορᾷ λευκοσίδηρο πρώτης ποιότητος (prime quality).

Ἡ κατανάλωση λευκοσιδήρου στήν Ἑλλάδα γιά τά ἐπόμενα χρόνια ἀναμένεται ὅτι θά ἐπηρεασθεῖ ἄμεσα καί μειωτικά ἀπό τή δημιουργία νέας μονάδας παραγωγῆς ἀλουμινένιων δοχείων δύο τεμαχίων, πού ἐκτιμᾶται ὅτι θά ἀποσπάσει ἕνα μέρος τῆς σημερινῆς ἀγορᾶς λευκοσιδηρῶν δοχείων.

Ἡ κατανάλωση ἐπιχρωμιωμένου σιδήρου (TFS), πού ἀποτελεῖ ἀνταγωνιστικό ὕλικό γιά τόν λευκοσίδηρο, παρέμεινε κατὰ τό 1981 στά ἴδια ἐπίπεδα μέ ἐκεῖνα τοῦ 1980, καί δέν ὑπερέβει τοῦς 3.000 τόννους.

Τό τμήμα τῆς ἀγορᾶς λευκοσιδήρου πού καλύπτεται ἀπό τήν Hellenic Steel, παρέμεινε τό 1981 στά ἐπίπεδα τοῦ 1980. Γίνεται ὅμως προσπάθεια νά αὐξηθεῖ ἡ συμμετοχή αὐτῆς τῆς ἐταιρείας στό 35-40% τῆς ἐλληνικῆς κατανάλωσης λευκοσιδήρου. Μέχρι τό 1983 ἀναμένεται ὅτι καί μέ τήν ὀλοκλήρωση τῆς ἐπεκτάσεώς της, ἡ παραγωγική της δυναμικότητα θά φθάσει τοῦς 70 χιλ. τόννους ἐτησίως.

2.2 Έλληνικές εισαγωγές και εξαγωγές λευκοσιδήρου 1980-81

2.2.1 Εισαγωγές

Οι συνολικές εισαγωγές λευκοσιδήρου για το 1980 ήταν 53.614 τόννοι, που αντιπροσωπεύουν μία αύξηση όγκου εισαγωγών 9,4% σε σχέση με το 1979 (βλ. Πίνακα 1). Η συνολική αξία των εισαγωγών ήταν 1.433.677 χιλ. δρχ., που αντιπροσωπεύουν μία μέση τιμή 26.741 δρχ. ανά τόννο έναντι 20.150 δρχ. ανά τόννο το 1979. Παρουσιάστηκε δηλαδή αύξηση της μέσης τιμής εισαγόμενου λευκοσιδήρου κατά 30,4%.

Για το πρώτο εννεάμηνο του 1981, ο όγκος των εισαγωγών έφτασε τους 67.331 τόννους έναντι 45.515 για το αντίστοιχο εννεάμηνο του 1980, ενώ η συνολική αξία τής 2.917.355 χιλ. δρχ., που αντιπροσωπεύουν μία μέση αξία 43.329 χιλ. δρχ. ανά τόννο. Δηλαδή η αύξηση του όγκου των εισαγωγών (έννεάμηνο 1981) ήταν 47,9% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο (έννεάμηνο 1980), ενώ η αξία του λευκοσιδήρου ανά τόννο διπλασιάστηκε σε σχέση με τής τιμές του 1979 ή αυξήθηκε κατά 62% σε σχέση με τής τιμές του 1980. Σχετικά με την αύξηση του όγκου των εισαγωγών, έχουμε να παρατηρήσουμε ότι υπάρχει μία ασάφεια για το κατά πόσο το ύψος του όγκου του 1981 είναι άμεσα συγκρίσιμο με το ύψος των προηγούμενων ετών, λόγω των αλλαγών που έγιναν, από 1.1.1981, στο ελληνικό δασμολόγιο εισαγωγής και τής κατατάξεις εισαγόμενων προϊόντων.

Η έντυπωση της αύξησης της μέσης τιμής, φαίνεται ότι οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στην αύξηση της τιμής του δολλαρίου τα δύο τελευταία χρόνια και στην νέα ισοτιμία της δραχμής και όχι σε πραγματική αύξηση της τιμής της πρώτης ύλης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Είσαγωγές λευκοσιδήρου ανάλογως προελεύσεως 1980-1981 (τόννοι, χιλ.δρχ.)

Προέλευση	1980				1981 (9μηνο)			
	Ποσότητα	%	Άξια	%	Ποσότητα	%	Άξια	%
Γαλλία	14.979	27,9	443.464	30,9	21.453	31,8	857.561	29,5
Δ. Γερμανία	14.895	27,8	418.671	29,3	13.001	19,4	574.560	19,7
Όλλανδία	13.540	25,0	319.974	22,3	5.882	8,7	228.314	7,8
Αγγλία	5.445	10,5	137.976	9,6	17.279	26,6	821.934	28,0
Λοιπές	4.753	8,8	113.592	7,9	9.716	14,5	434.986	15,0
Σύνολο	53.612	100,0	1.433.677	100,0	67.331	100,0	2.917.355	100,0

Πηγή: ΕΣΥΕ.

ΟΙ κυριώτερες χώρες απ' όπου γίνεται εισαγωγή, παραμένουν οι ίδιες με τα προηγούμενα έτη, δηλαδή Γαλλία, Δ. Γερμανία, Ολλανδία και Αγγλία.

2.2.2 Έξαγωγές

ΟΙ εξαγωγές λευκοσιδήρου παρουσίασαν τό 1980 μία έξαρση και έφτασαν τούς 56.137 τόννους, αξίας 1.674.342 χιλ. δρχ. ή μέσης τιμής κατά τόννο 29.826 δρχ. Ή μέση τιμή τοῦ εξαγόμενου λευκοσιδήρου τοῦ 1979 ήταν 20.534 κατά τόννο. Ένδιαφέρον είναι τό γεγονός ότι μεγάλο μέρος (52,5% περίπου) τών εξαγωγών τοῦ 1980 απορροφήθηκε από τίς ανατολικές χώρες, ενώ παρουσιάζεται αύξηση εξαγωγών και πρός τίς αραβικές χώρες (βλ. Πίνακα 2). Ή μέση τιμή τοῦ εξαγόμενου λευκοσιδήρου, είναι κατά 11,5% ανώτερη τής τιμής τοῦ εισαγόμενου.

Τά διαθέσιμα μέχρι στιγμής στοιχεία για τό πρώτο έννεάμηνο τοῦ 1981, δείχνουν μία μεγάλη πτώση τών εξαγωγών λευκοσιδήρου. Συγκεκριμένα, οί εξαγωγές ήταν 13.589 τόννοι περίπου για τό έννεάμηνο 1981, σέ σχέση μέ 41.954 τόννους για τήν αντίστοιχη περίοδο τοῦ 1980. Ή πτώση αὐτή όφείλεται κυρίως στό ότι τό 1981 δέν έγιναν εξαγωγές στίς ανατολικές χώρες, μέ εξαίρεση τήν Γιουγκοσλαβία ή όποία όμως απορρόφησε μόνο ένα μικρό μέρος (3.758 τόννους), σέ σχέση μέ τίς ποσότητες τοῦ 1980 (17.320 τόννους). Ή συνολική αξία τών εξαγωγών ήταν 405.948 χιλ. δρχ., ενώ ή μέση τιμή κατά τόννο ήταν 29.873 δρχ., σχεδόν τό μισό τής αξίας τοῦ εισαγόμενου λευκοσιδήρου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

*Εξαγωγές λευκοσιδήρου κατά χώρα προορισμού 1980-1981 (τόννοι, χιλ. δρχ.)

Προορισμός	1980				Προορισμός	1981 (έννεάμηνο)			
	Ποσότητα	%	Άξια	%		Ποσότητα	%	Άξια	%
Γιουγκοσ.	17.320	30,8	537.733	32,0	Γιουγκοσ.	3.758	27,6	156.180	38,5
Ούγγαρία	6.194	11,0	210.013	12,5	Συρία	1.309	9,8	55.580	13,7
Ρουμανία	5.947	10,5	173.073	10,3	Δ. Γερμανία	1.200	8,8	45.672	11,3
Άλγερι	5.535	9,9	172.136	10,2	Ίταλία	1.066	7,8	22.529	5,4
Τυνησία	3.865	6,8	121.507	7,2	Κύπρος	53	0,4	1.155	0,3
Συρία	3.580	6,6	85.542	5,5	Η.Π.Α.	5.000	36,8	89.994	22,2
Ίταλία	3.805	6,8	95.776	5,7	Λοιπές	1.203	8,8	34.838	8,6
Λοιπές	9.891	17,6	278.562	16,6					
Σύνολο	56.137	100,0	1.674.442	100,0	Σύνολο	13.589	100,0	405.948	100,0

Πηγή: ΕΣΥΕ.

3. ΘΕΣΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ

3.1 Έξελίξεις στη Κοινοτική νομοθεσία που αφορά τα φιαλοειδή καί τα μεταλλικά δοχεία συσκευασίας

Στό αρχικό σχέδιο Προτάσεως που είχε υποβληθεί από την Ύπηρεσία Προστασίας Καταναλωτών και Περιβάλλοντος της Κοινότητας, προτεινόταν ή τυποποίηση των γυάλινων δοχείων, ή κατάργηση των φιαλών μιας χρήσεως (γυάλινων και πλαστικών) και ή πλήρης απαγόρευση των μεταλλικών δοχείων, στα πρότυπα του Νόμου που έχει ήδη εφαρμόσει ή Δανία. Κατόπιν όμως διαφόρων αντιδράσεων από τις ενδιαφερόμενες Κυβερνήσεις, κυρίως κρατών όπως είναι ή Αγγλία, ή Γερμανία και ή Γαλλία, στις οποίες ή βιομηχανία φιαλοειδών και μεταλλικών δοχείων είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένη, αλλά και από διάφορες Ευρωπαϊκές επαγγελματικές οργανώσεις, των οποίων τα συμφέροντα θίγονται άμεσα, ή Επιτροπή της Κοινότητας τροποποίησε την πρόταση Οδηγίας αρκετές φορές. Η παρακάτω ανάλυση αφορά την ενάτη (9) πρόταση Οδηγίας που ανακοινώθηκε επίσημα στις 18 Σεπτεμβρίου 1981 και ή οποία διαφέρει ριζικά από τις προηγούμενες προτάσεις, στις οποίες υπήρχαν πιο άκρατες θέσεις.

Ο σκοπός της προτεινόμενης Οδηγίας (DIRECTIVE), είναι να μειωθούν οι περιβαλλοντολογικές συνέπειες από την χρησιμοποίηση και την απόρριψη δοχείων, να μειωθεί ή κατανάλωση ενέργειας και πρώτων υλών με ή μείωση του όρισμού των δοχείων για ποτά που κυκλοφορούν και να ενθαρρυνθεί ή ανακύκλωσή τους. Η πρόταση απαιτεί από τις χώρες-μέλη να προχωρήσουν στη λήψη μέτρων για ή μείωση του όγκου των απορριμμάτων. Η επιλογή των μέτρων που θα χρησιμοποιηθούν για αυτό τό σκοπό αφήνεται

στή δικαιοδοσία τῶν χωρῶν-μελῶν καί θά μπορεῖ νά εἶναι ἐθελοντικές συμφωνίες παραγωγῶν-Κυβερνήσεως ἢ νομοθεσία. Θά πρέπει νά ἐνθαρρύνουν τήν ἀνακύκλωση τῶν χρησιμοποιημένων δοχείων ἢ τήν ἐπαναχρησιμοποίησή τους. Ἐπομένως τό ὅλο θέμα τίθεται περισσότερο σέ ἓνα πλαίσιο μέσα στό ὁποῖο οἱ χῶρες-μέλη θά πρέπει νά καθορίσουν τήν πορεία τους, χωρίς νά καθορίζει λεπτομέρειες. Συνιστᾶται ἐπίσης, ὅπως οἱ χῶρες-μέλη λάβουν τά κατάλληλα μέτρα, ἔτσι ὥστε οἱ νέοι τύποι δοχείων πού κυκλοφοροῦν νά εἶναι προσαρμοσμένοι στούς ἀντικειμενικούς σκοπούς τῆς Ὁδηγίας, ὥστε νά μήν δημιουργοῦν προβλήματα στήν ἐπανεμφιάλωση ἢ ἀνακύκλωσή τους. Ἡ τυποποίηση τῶν δοχείων γιά ποτά εἶναι οὐσιαστικῆς σημασίας καί ἐλπίζεται ὅτι θά βοηθήσει στήν ἐφαρμογή τῆς Ὁδηγίας, κάνοντας εὐκολότερη τή διανομή τῶν συσκευασμένων προϊόντων.

Ἡ νέα πρόταση τῆς Κοινότητας περιλαμβάνει 13 Ἄρθρα, ἀπό τά ὁποῖα τό πῶς σπουδαιότερα εἶναι τά ἑξῆς:

Τό Ἄρθρο 3 καθορίζει μία συγκεκριμένη ὑποχρέωση ἀπό πλευρᾶς χωρῶν-μελῶν. Συγκεκριμένα θά πρέπει νά καθορίσουν τήν αὐξηση πού θά πρέπει νά προκύψει στόν ἀριθμό τῶν ἀνακυκλωμένων καί/ἢ ἐπανεμφιαλωμένων δοχείων. Ἡ Ἐπιτροπή τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων περιορίζεται στό νά ἀφήσει στίς χῶρες-μέλη νά καθορίσουν τόν τρόπο καί τόν βαθμό μέ τόν ὁποῖο σκοπεύουν νά προχωρήσουν στήν ἐφαρμογή τῶν κατάλληλων μέτρων, ἂν καί θά παρακολουθοῦν προσεκτικά τήν πρόοδο πού θά ἐπιτελεῖται.

Στό Άρθρο 4 αναφέρονται οί τρόποι μέ τούς όποίους οί χώρες-μέλη πρόκειται νά επιτύχουν τούς σκοπούς του Άρθρου 3 καί οί όποιοι περιλαμβάνουν:

- α) τήν ανακύκλωση τών άχρηστων δοχείων.
- β) τήν προώθηση τής τεχνολογίας πού άφορā στή μείωση του βάρους τών δοχείων.
- γ) άλλανές στόν τρόπο επιλογής τών δοχείων καί του τρόπου διανομής τους, αύξάνοντας τήν αναλογία τών δοχείων πού ξαναχρησιμοποιούνται.

Τό Άρθρο 7 είναι αρκετά εύελικτο στό ότι δέν απαιτεί άπό τίς χώρες-μέλη νά υίοθετήσουν συγκεκριμένα μέτρα, αλλά άφήνει άνοικτή τή πιθανότητα υίοθετήσεως μέτρων διαφορετικών άπό έκείνα πού αναφέρονται στό κείμενο. Όταν οί χώρες-μέλη άποφασίσουν νά εφαρμόσουν ένα σύστημα έπιστρεφόμενων δοχείων, τότε όλα τά έπιστρεφόμενα δοχεία θά πρέπει νά φέρουν τό σύμβολο "R" (Returnable).

Τό Άρθρο 8 συμπληρώνει τό Άρθρο 4 καί καλεί τίς χώρες-μέλη νά πάρουν τά άπαραίτητα μέτρα, έτσι ώστε μόνο άνακυκλούμενα ή έπανεμφιασμένα ή δοχεία τών όποιων ή πρώτη ύλη δέν κάνει δύσκολη τήν ανακύκλωση, νά επιτρέπεται νά κυκλοφορούν στήν αγορά.

Τό Άρθρο 9 άφορā τή τυποποίηση τών δοχείων καί παροτρύνει τίς χώρες-μέλη νά προωθήσουν στίς χώρες τους έκείνα τά δοχεία πού είναι ήδη προαιρετικά προσαρμοσμένα μέ Όδηγίες τής Ε.Ο.Κ. καί τέλος, παρέχει τίς προτάσεις τής έπιτροπής τής Κοινότητας πού άφοροῦν τή τυποποίηση τών δοχείων ποτών (τύποι καί σχήματα).

Τό Άρθρο 11 ζητά από τίς χώρες-μέλη νά ενημερώνουν τήν Έπιτροπή τής Κοινότητας γιά όλα τά μέτρα μέ τά όποια σκοπεύουν νά επιτύχουν τούς αντικειμενικούς σκοπούς, όπως όρίζονται από τό Άρθρο 3 καί τά όποια θά πρέπει νά κοινοποιούνται στό συμβούλιο τής Κοινότητας πρίν από τήν 15η Όκτωβρίου τοῦ προηγούμενου χρόνου από εκείνου πού σκοπεύεται νά εφαρμοσθοῦν.

Τέλος, τό Άρθρο 12 καλεῖ τίς χώρες-μέλη νά καθορίσουν τό 1984 τήν πολιτική πού προτίθενται νά αναλάβουν γιά εφαρμογή τῶν ὧσων ἀναφέρονται στό Άρθρο 3 καί γιά τούς στόχους τους γιά τούς ἀριθμούς τῶν δοχείων. Όσον ἀφορᾷ τούς ἀριθμούς γιά τό 1985, αὐτοί θά καθορίζονται παίρνοντας σάν βάση τόν μέσο ὅρο τῶν ἀντίστοιχων δεδομένων γιά τά ἔτη 1981 ἕως 1983.

Όπως ἀναφέρθηκε ἤδη, κύριος στόχος αὐτῆς τῆς Όδηγίας εἶναι ἡ ἐξοικονόμηση ἐνέργειας καί πρώτων ὑλῶν, καθώς καί ὁ περιορισμός στά κράτη-μέλη τῶν ἀπορριμμάτων καί ἡ προστασία τοῦ περιβάλλοντος.

Οἱ διάφορες Εὐρωπαϊκές Έπαγγελματικές Όργανώσεις ἀλλά καί ὁ Σύνδεσμος Έλληνικῶν Βιομηχανιῶν Τροφίμων (ΣΕΒΤ), ἀντιτίθενται στήν πρόταση-ὁδηγία τῆς Έπιτροπῆς τῆς Ε.Ο.Κ. διαμορφώνοντας τίς παρακάτω θέσεις:

- α) ὅτι δίνεται ὑπερβολική σημασία στό ἀπορρίμματα τῶν συσκευασιῶν ὑγρῶν τροφίμων, ἐνῶ ἀποτελοῦν ἀσήμαντο μέρος τοῦ συνόλου τῶν ἀπορριμμάτων.

β) ότι τὰ ὑλικά συσκευασίας πού χρησιμοποιοῦνται, βασίζονται σέ οἰκονομικά κριτήρια, δεδομένου ότι ἡ χρησιμοποίηση ἐπιστρεφόμενων δοχείων εἶναι οἰκονομικά ἀσύμφορη γιά ὑγρά τρόφιμα μέ μεγάλο δίκτυο διανομῆς.

Τέλος, τονίζεται ἡ ἀσαφής διατύπωση τῆς ντιρεκτίβας, τὰ ἐμπόδια πού δημιουργεῖ γιά τήν εἰσαγωγή νέων τύπων συσκευασίας καί οἱ φραγμοί πού δημιουργοῦνται στήν ἐλεύθερη κυκλοφορία τῶν ἐμπορευμάτων.

Συγκεκριμένα, ἡ FEVE (ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΩΝ ΦΙΑΛΟΕΙΔΩΝ) σέ θέση πού ἔλαβε ὅσον ἀφορᾷ τήν πρόταση-Ὁδηγία, καλεῖ τό συμβούλιο τῆς Κοινότητας νά ἀποσύρει τήν Πρότασή του καί νά προτιμήσει τήν σύσταση, δίνοντας προτεραιότητα στίς ἐθελοντικές συμφωνίες μεταξύ τῶν χωρῶν-μελῶν καί τῶν ἐνδιαφερομένων κλάδων τῶν βιομηχανιῶν.

4. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ ΓΙΑ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ

4.1 Έξελίξεις στην αγορά λευκοσιδηρών δοχείων στην Αγγλία, 1980-1981.

Οί συνολικές πωλήσεις λευκοσιδηρού στην Αγγλία φαίνεται ότι μειώθηκαν στά 620 εκ. στερλίνες γιά τό 1980 σέ σχέση μέ 640 εκ. στερλίνες τό 1979. Ή κατανάλωση λευκοσιδηρών δοχείων κρατήθηκε στά επίπεδα τοῦ 1979 (περίπου 6.150 εκατ. τεμάχια).

Γιά τόν κλάδο τῶν κονσερβοποιημένων τροφίμων, ἡ κατανάλωση δοχείων γιά τό 1980 ὑπολογίζεται ότι ἦταν κάπως μεγαλύτερη ἐκείνης τοῦ 1979 (1979: 1.550 εκατ. τεμάχια).

Οί εἰσαγωγές κονσερβοποιημένων φρούτων ἐξακολουθοῦν νά μειώνονται ἄν καί αὐτή ἡ μείωση ἀντισταθμίζεται σέ κάποιο βαθμό ἀπό τήν εἰσοδο στην ἀγορά κονσερβοποιημένων ντοματοειδῶν καί καλαμποκιοῦ σέ κονσέρβες.

Ή κατανάλωση δοχείων μπίρας, ἐκτιμᾶται ότι τό 1980 παρέμεινε σταθερή (τό 1979 ἦταν 1,6 δισ.τεμ.), ἀλλά ὑπῆρξαν προβλήματα λόγω τῆς διάθεσης τῶν ἀποθεμάτων πού σημειώθηκε καί τῆς στροφῆς τῶν καταναλωτικῶν προτιμήσεων ἀπό τή συσκευασία τῶν 10 OZ στή συσκευασία τῶν 16 OZ. Ἀλλά γενικά, πιστεύεται ότι ἡ ὑάρχουσα τάση εἶναι εὐνοϊκή γιά τήν κατανάλωση δοχείων μπίρας.

Έντελώς διαφορετική εἰκόνα παρουσιάζει ὁ κλάδος ἀναψυκτικῶν (soft drinks), ὅπου κατά τό 1980 ὑπῆρξε μία πολύ σοβαρή μείωση στην κατανάλωση ἀναψυκτικῶν σέ δοχεῖα. Ὑπάρχουν ἐνδείξεις ότι ἡ κατανάλωση ἀναψυκτικῶν στό 1980 ἔωτασε μόνο τό 1/3 ἐκείνης τό 1979. Διάφοροι παράγοντες, ὅπως ἡ μαζική διάθεση τῶν

άποθεμάτων, καθώς και ένα ψυχρό καλοκαίρι υπήρξαν μερικοί από τους λόγους που προκάλεσαν θεαματική μείωση. Επίσης, συνετέλεσε ή επιτυχία της φιάλης PET στη συσκευασία αναψυκτικών, σε μία εποχή που ή συσκευασία αυτών των προϊόντων σε κονσέρβες μειώνεται δραστικά και πολλές γραμμές παραγωγής δοχείων τριών κομματιών (three piece cans) κλείνουν. Επίσης, τό 1980 εισήχθησαν μεγαλύτερες ποσότητες αναψυκτικών σε κονσέρβες, αν και αυτό θεωρείται ένα μάλλον προσωρινό πρόβλημα. Αναμένεται μία μερική ανάκαμψη για τό 1981, αλλά είναι αμφίβολο κατά πόσο τά αποθέματα που διατίθενται αυτόν τό καιρό έχουν εξαντληθεί.

Η τιμή των δοχείων για αναψυκτικά δεν αύξηθηκε, αν και οί τιμές των πρώτων ύλων σημείωσαν σημαντική αύξηση. Οί άπεργίες που σημειώθηκαν στη βιομηχανία χάλυβος δεν είχαν μεγάλη επίδραση στη βιομηχανία δοχείων και δεν χρειάστηκε νά εισαχθεϊ παρά ένας μικρός αριθμός λευκοσιδηρών δοχείων. Από εξαγωγικής πλευράς, ή έξωτερική αγορά άδειων κονσερβών εξελίσσεται σε έξαιρετικά ανταγωνιστική και δύσκολη.

Αναμένεται ότι κάθε πλεονάζουσα δυναμικότητα στην παραγωγή δοχείων τριών κομματιών θά πρέπει νά διακόψει τή λειτουργία της μέσα στό 1981, και, έκτός αν σημειωθεί άρκετά μεγάλη αύξηση ζητήσεως, θά υπάρξει πλεονάζουσα δυναμικότητα και στην παραγωγή των κουτιών δύο κομματιών μέχρι τό τέλος του 1981. Μπορούμε νά πούμε ότι οί προοπτικές δεν είναι εύνοϊκές και αναμένονται και άλλες δυσκολίες για τήν βιομηχανία δοχείων.

Σχετικά με την μηχανοποίηση, οι αντικαταστάσεις και ο εκσυγχρονισμός των γραμμών παραγωγής έχουν αναβληθεί μέχρις ότου οι συνθήκες καλυτερέψουν και ξεκαθαρίσουν.

Αν και μία γενική οικονομική ύφεση, παραδοσιακά, δεν έχει συνήθως άσχημη επίδραση στον κλάδο κονσερβοποιημένων τροφών, πιστεύεται ότι το 1981 θα κλείσει με δυσάρεστα αποτελέσματα για μερικούς τομείς της κονσερβοποιίας. Σχετικά, πολλά εξαρτώνται από το ρυθμό που θα έχει η τάση για διάθεση των αποθεμάτων, καθώς και το γενικό οικονομικό κλίμα. Ωστόσο, η αγορά τροφίμων, καθώς και τροφών για κατοικίδια ζώα είναι μάλλον σταθερή. Ο τομέας που πραγματικά κινδυνεύει, είναι αυτός των αναψυκτικών. Ακόμα δεν έχουν ξεκαθαρίσει τα στοιχεία και οι αναλύσεις για το 1980 και δεν είναι βέβαιο κατά πόσο το 1980 υπήρξε απλώς ένα πολύ δύσκολο έτος για τη βιομηχανία ή έχει πραγματικά αλλάξει η δομή της αγοράς και οι καταναλωτικές τάσεις. Επίσης, δεν έχει ακόμα διευκρινισθεί η σημασία της είσβολής της φιάλης PET και έως ότου αυτά τα γεγονότα κατανοηθούν, η αγορά θα παραμένει αβέβαιη.

4.2 Η αγορά λευκοσιδήρου και λευκοσιδηρών δοχείων στη Γαλλία

Η Ένωση παραγωγών λευκοσιδήρου "CHAMRES SYNDICALE DES PRODUCTEURS DE FER-BLANC ET DE FER NOIR", στην έτήσια έκθεσή της επισημαίνουν ότι η αγορά λευκοσιδήρου και λευκοσιδηρών δοχείων κατά το 1979 παρέμεινε σταθερή και όσον αφορά τις τιμές, τη ζήτηση και τη συνεχιζόμενη αύξηση της παραγωγής, παρά την ύφεση που επικράτησε στην αγορά του χάλυβα.

Ἡ αὐξανόμενη ἐγχώρια κατανάλωση γιὰ κονσερβοποιημέ-
νες τροφές κατοικιδίων, ἀεροζόλ καί ὀρισμένων λαχανικῶν ὀδή-
γησε σέ αὐξηση τῆς κατανάλωσης λευκοσιδήρου στούς 590.000
τόννους τό 1979, ἀπό τούς ὁποίους τὰ δοχεῖα τροφίμων ἔφτασαν
τούς 322.000 τόννους, τὰ γαλακτοκομικά τούς 22.000 τόννους
καί τὰ ποτά τούς 5.000 τόννους, ἐνῶ τὰ χημικά προϊόντα καί
οἱ τροφές κατοικιδίων ἀπερρόφησαν 181.000 τόννους.

Σύμφωνα μέ τὰ στοιχεῖα πού ἔχουμε στή διάθεσή μας,
ἡ ζήτηση λευκοσιδηρῶν δοχείων κατά τό 1980 μειώθηκε κατά 2%
στούς 580.000 τόννους. Ἀπό αὐτό τό συνολικό τοννάζ, ἡ συσκευα-
σία τῶν ποτῶν χρησιμοποίησε περίπου 12.000 τόννους πού κατε-
νεμήθηκαν μεταξύ τῶν καταναλωτῶν τέτοιων κουτιῶν ὡς ἑξῆς:
Τά ἀναψυκτικά 50 ἐκ. τεμ., ἡ μύρα 30 ἐκ. τεμ., οἱ χυμοί φρού-
των 60 ἐκ. τεμ. καί τό λάδι 15 ἐκατ. τεμάχια.

Γιὰ τή συσκευασία μή-ρευστῶν τροφίμων χρησιμοποιή-
θηκαν κατά τό 1980 περίπου 388.000 τόννοι πού κατανέμονται
ὡς ἑξῆς:

- Οἱ κονσέρβες ἀγροτικῶν προϊόντων 300.000 τόννοι.
- Τά γαλακτοκομικά προϊόντα 25.000 τόννοι.
- Τά μεταλλικά πώματα καί ἄλλα καπάκια 43.000 τόννοι.
- Διάφορες τροφές 20.000 τόννοι.

Τό συνολικό τοννάζ τῶν λευκοσιδηρῶν δοχείων πού χρη-
σιμοποιήθηκε ἀπό τή χημική βιομηχανία καί τή βιομηχανία τρο-
φῶν κατοικιδίων, παρέμεινε σταθερό τούς 180.000 τόννους.

Από τούς 580.000 τόννους λευκοσιδήρου πού καταναλώθηκαν τό 1980, οί 564.000 τόννοι άφοροῦσαν δύσκαμπτα δοχεΐα καί οί 16.000 τόννοι εύκαμπτα δοχεΐα πού χρησιμοποιοῦνται γιά τήν συσκευασία ποτῶν.

Ἡ κατανάλωση λευκοσιδήρου καί γενικά μεταλλικῶν κουτιῶν στή Γαλλία κατά τό 1981 παρέμεινε μάλλον σταθερή καί στά ἴδια επίπεδα μέ ἐκεῖνα τοῦ 1980. Κατά τό 1981, ἡ κατανάλωση μεταλλικῶν δοχείων ἀπό τή βιομηχανία τροφίμων καί ποτῶν μειώθηκε κατά 0,4%, ἐνῶ ἡ ζήτηση κουτιῶν ἀπό τή βιομηχανία καί τό ἐμπόριο αὐξήθηκε κατά 2%.

Οί προβλέψεις γιά τό 1982 ἀναφέρουν ὅτι θά ὑπαρξει μία μικρή ἀναθέρμανση τῆς ζητήσεως, ἡ ὁποία θά κυμανθεῖ στά επίπεδα τοῦ 2-3%. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ὅτι ἡ βιομηχανία τροφίμων καί ποτῶν θά αὐξήσει τή ζήτησή της γιά μεταλλικά δοχεΐα κατά 2%, ἐνῶ ἡ ζήτηση γιά δοχεΐα πού προορίζονται γιά βιομηχανική χρήση θά αὐξηθεῖ κατά 3%.

ΙΟΒΕ/ΜΟΝΑΔΑ ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ

ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

ΟΜΑΔΑ 2η: ΥΛΙΚΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ

Ιανουάριος 1982/Συμπλήρωμα ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ 1981

ΠΡΟΙΟΝ: ΛΕΥΚΟΣΙΔΗΡΑ ΔΟΧΕΙΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ ΛΕΥΚΟΣΙΔΗΡΩΝ ΔΟΧΕΙΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΛΕΥΚΟΣΙΔΗΡΟΥ

Σχεδόν τό 90% τής συνολικῆς καταναλώσεως λευκοσιδήρου πραγματοποιεῖται ἀπό τή βιομηχανία ὑλικῶν καί προϊόντων συσκευασίας, ἐνῶ τό υπόλοιπο 10% κατευθύνεται στή παραγωγή διάφορων προϊόντων, ὅπως παιχνίδια, διάφορα εἶδη οἰκιακῆς χρήσεως κλπ.

Γιά τή συσκευασία διαφόρων τροφίμων κυρίως ὀπωρολαχανικῶν μέ τήν κλασσική μέθοδο τής κονσερβοποιήσεως (ἀποστείρωση σέ μεγάλες θερμοκρασίες), χρησιμοποιοῦνται ἀκόμα, σέ ἕνα μεγάλο ποσοστό παγκοσμίως, δοχεῖα τοῦ τύπου OPEN-TOP τριῶν τεμαχίων μέ μολυβδοκολλημένη ραφή. Ἡ χρήση αὐτοῦ τοῦ τύπου δοχείου ἐγκαταλείπεται βαθμιαία, ἐπειδή, ὅπως ἔχει ἀποδειχθεῖ, ὑπάρχει μερική "μετανάστευση" μολύβδου ἀπό τή ραφή τοῦ δοχείου στό συσκευασμένο περιεχόμενο. Ἀντίθετα τελευταία ἔχει ἀναπτυχθεῖ ἡ χρήση δοχείων ἀπό λευκοσίδηρο ἢ ἀπό ἐπιχρωμωμένο σίδηρο (tin free steel) μέ ἠλεκτροσυγκολλημένη πλάγια ραφή τοῦ τύπου Soudronic.

Ἡ χρησιμοποίηση τοῦ ἐπιχρωμιωμένου σιδήρου, κυρίως γιὰ τὴ βάση τῶν δοχείων, παρουσιάζεται ἀνταγωνιστική τοῦ λευκοσιδήρου, μέ τὴ διαφορά ὅτι ὁ ἐπιχρωμιωμένος σίδηρος εἶναι δύσκολος στήν ἐπεξεργασία του καί προκαλεῖ φθορές στίς γραμμές παραγωγῆς δοχείων.

Ὁ ἀνταγωνισμός τῶν μεταλλικῶν δοχείων ἀπό πλαστικά (plastics) βρίσκεται σέ πειραματική ἀκόμα φάση, ἐνῶ τὸ κομμάτι τῆς ἀγορᾶς ποῦ κατέχουν τὰ γυάλινα βάζα περιορίζεται στή συσκευασία (ἀποστείρωση σέ ὑψηλές θερμοκρασίες) μερικῶν φρούτων, λαχανικῶν καί παιδικῶν τροφῶν. Ἡ συσκευασία ξηρῶν τροφίμων, ὅπως γάλα, καφές, καί ἄλλα ποτά σέ σκόνη, μπισκότα καί καραμέλες, ποῦ ἄλλοτε συσκευάζονταν σέ λευκοσιδηρά δοχεῖα, τώρα συσκευάζονται σέ πλαστικά, χάρτινα καί σύνθετα (συνδυασμός δύο ἢ περισσότερων ὑλικῶν) δοχεῖα.

Σέ δύο ἐξίσου σοβαρές κατηγορίες προϊόντων -τὰ πώματα τοῦ τύπου crown γιά φιάλες καί τὰ πώματα γιά γυάλινα βάζα- ὁ λευκοσίδηρος ἀντιμετωπίζει ἐπίσης σοβαρό ἀνταγωνισμό ἀπό τόν ἐπιχρωμιωμένο σίδηρο καί τὸ ἀλουμίνιο.

Οἱ τρεῖς βασικοὶ τρόποι συσκευασίας ἀναψυκτικῶν καί μπύρας εἶναι οἱ ἐπιστρεφόμενες φιάλες, οἱ μὴ ἐπιστρεφόμενες φιάλες καί τὰ μεταλλικά δοχεῖα. Ἀνάλογα μέ τὴ χώρα διαφέρει καί ὁ τρόπος συσκευασίας. Σέ ἀρκετές χώρες (π.χ. Ἀμερική, Καναδός), ἡ χρήση τῆς ἐπιστρεφόμενης γυάλινης φιάλης ἔχει παρακμάσει ἀφότου μπῆκε στήν ἀγορά τὸ μεταλλικὸ δοχεῖο "εὐκόλου ἀνοίγματος" (easy-open), παρ' ὅλη τὴ πρόοδο ποῦ ἔχει γίνει στή μείω-

ση του βάρους των γυάλινων φιαλών και στην αύξηση της άντο-
χής και του ρυθμού παραγωγής τους.

Η χρησιμοποίηση διεθνώς των μή επιστρεφόμενων φια-
λών (non returnable bottles) αυξάνει σταθερά, παρ' όλη την
προσπάθεια που καταβάλλεται από οικονομικής και οικολογικής
πλευράς για τη μείωση των αποβλήτων και της ρυπάνσεως του
περιβάλλοντος και για την εξοικονόμηση ενέργειας. Αντίθετα,
η ανταγωνιστική θέση των μή επιστρεφόμενων φιαλών έχει ένι-
σχυθεί με την είσοδο στην αγορά της "πλατύστομης φιάλης"
(wide mouth bottle), της πλαστικής φιάλης PET και των πλαστι-
κοποιημένων φιαλών.

Η χρήση μεταλλικών δοχείων για ποτά αυξάνεται ραγ-
δαία στην Αμερική, την Ιαπωνία και σε μερικές χώρες της
Ε.Ο.Κ. Στην Αμερική και την Ιαπωνία τα μεταλλικά δοχεία
μπύρας των τριών τεμαχίων έχουν υποκατασταθεί με δοχεία δύο
τεμαχίων, ενώ ένα αρκετά μεγάλο κομμάτι της αγοράς των ανα-
ψυκτικών συσκευάζονται ακόμα σε δοχεία τριών τεμαχίων, τα
όποια έχουν το κάτω μέρος από TFS (Tin Free Steel) και το
έπάνω από αλουμίνιο.

Στη δεκαετία του 1960 η αύξηση της καταναλώσεως
λευκοσιδήρου στην παγκόσμια αγορά ήταν σχετικά υψηλή -μετα-
ξύ 4-8% ετησίως- με εξαίρεση την Αμερική που ήταν 2%. Στη
δεκαετία του 1970 η κατανάλωση λευκοσιδήρου παρουσίασε δύο
διαφορετικές τάσεις. Μείωση της ετήσιας αύξησης σε 2% στις
ανεπτυγμένες χώρες και αύξηση σε 8% στις αναπτυσσόμενες χώ-
ρες, ενώ σταθεροποιήθηκε σε 5% ετησίως στις Ανατολικές χώ-
ρες.

Στήν Ἀμερική ἡ ζήτηση γιά λευκοσίδηρο ἔφτασε στοῦ ἀνώτερό της σημείου στή περίοδο 1965-1967, ἐνῶ ἔκτοτε μειώνεται περίπου 2% ἑτησίως (1970-1979: 2½%). Ἕνας ἀπό τοὺς λόγους αὐτῆς τῆς βαθμιαίας μειώσεως στή κατανάλωση λευκοσιδήρου στίς Η.Π.Α., ἦταν ὁ ἀνταγωνισμός ἀπὸ τὰ κατεψυγμένα τρόφιμα καί κατὰ δεύτερο λόγο ὁ ἀνταγωνισμός ἀπὸ τὰ γυάλινα βάζα τῶν ὁποίων ἡ θέση στήν ἀγορά ἐνισχύθηκε σέ βάρος τῶν μεταλλικῶν δοχείων (βλ. Πίνακα 2).

Στή περασμένη δεκαετία, στίς χῶρες τῆς Ε.Ο.Κ. ἡ αὐξηση τῆς ζήτησεως γιά λευκοσίδηρο μειώθηκε μέ ρυθμό 0,5% ἑτησίως, ἐνῶ ἡ αὐξηση τῆς ζήτησεως γιά τὰ συσκευαζόμενα σέ λευκοσιδηρά δοχεῖα προϊόντα, μόλις καί μετὰ δυσκολίας ἐκάλυπτε τήν ἀπώλεια τοῦ μεριδίου ἀγορᾶς πού κατεῖχαν τὰ λευκοσιδηρά δοχεῖα. Ἡ παραγωγή κονσερβοποιημένων τροφίμων στίς χῶρες τῆς Ε.Ο.Κ. κατὰ τή δεκαετία τοῦ 1970 αὐξήθηκε μᾶλλον συντριπτικά, ἐνῶ ἀντίθετα ἡ παραγωγή μπίρας καί ἀναψυκτικῶν σημείωσε ραγδαία ἐξέλιξη.

Ἡ κατανάλωση λευκοσιδήρου σέ ἄλλες ἀναπτυγμένες χῶρες, ὅπως εἶναι ἡ Ἰαπωνία, ὁ Καναδᾶς κλπ., παρουσιάζει μία παρόμοια τάση μέ ἐκείνη τῶν χωρῶν τῆς Ε.Ο.Κ. Συγκεκριμένα, ταχεία αὐξηση κατὰ τή δεκαετία τοῦ 1960 πού ἀκολουθήθηκε ἀπὸ πολύ χαμηλή αὐξηση στήν ἐπόμενη δεκαετία (βλ. Πίνακα 1).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Ποσοστά ετήσιας αύξησης (%) της καταναλώσεως λευκοσιδήρου
στις ανεπτυγμένες χώρες

Χώρες	1960-1969	1970-1979	1976-1979
Δυτική Εύρώπη έκτός Ε.Ο.Κ.	8	1	- 1,5
Αυστραλία και Ν. Ζηλανδία	7	0,5	2
Καναδάς	1,5	1,5	- 3,5
Ιαπωνία	7,5	2	2

Πηγή: PACKAGING NEWS (1981).

Για τὰ ἐπόμενα πέντε χρόνια προβλέπεται νά ἐπικρατήσουν συνθήκες αστάθειας στήν παγκόσμια ἀγορά πού κάνουν κάθε πρόβλεψη δύσκολη. Βέβαιο πάντως εἶναι ὅτι στήν ἀγορά τοῦ λευκοσιδήρου προβλέπεται αὐξηση τῆς καταναλώσεως κονσερβοποιημένων προϊόντων, ἐνῶ ἀντίστοιχα θά ὑπάρξει μία μείωση τοῦ μερίδου τῆς ἀγορᾶς πού ἔχει ὁ λευκοσίδηρος. Οἱ τεχνολογικές ἀλλαγές στόν τομέα τῶν προϊόντων καί ὑλικῶν συσκευασίας, ὅπως ἡ τάση γιά ἀντικατάσταση τῶν δοχείων τριῶν τεμαχίων μέ δοχεῖα δύο τεμαχίων ἀπό ἀλουμίνιο, ἡ ἀνάπτυξη τῆς εὐκαμπτης συσκευασίας καθῶς ἐπίσης καί ἡ προώθηση τῶν μή ἐπιστρεφόμενων φιαλῶν, κυρίως τῶν πλατύστομων φιαλῶν, τῶν πλαστικῶν φιαλῶν PET καί τῶν πλαστικοποιημένων φιαλῶν, προβλέπεται ὅτι θά παίξουν ἀνασταλτικό ρόλο στή μελλοντική κατανάλωση λευκοσιδήρου.

Στις χώρες της ΕΟΚ, οι πρωτογενείς παράγοντες της ζήτησης, όπως η αύξηση στη κονσερβοποίηση ποτών και τροφών κατοικιδίων ζώων, προβλέπεται να καλύψουν τους αρνητικούς παράγοντες, που είναι η βαθμιαία μείωση της καταναλώσεως λευκοσίδηρου σε τομείς όπως τα πώματα, καθώς επίσης και εκείνες οι χρήσεις του λευκοσίδηρου που έχουν υποκατασταθεί από TFS (επιχρωμιωμένος σίδηρος). Γενικά όμως οι ετήσιοι ρυθμοί αύξησης θα κυμανθούν σε χαμηλά επίπεδα (βλ. Πίνακα 2)

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Προοπτικές ετήσιων ρυθμών αύξησης (%) για τη κατανάλωση λευκοσίδηρου στην διεθνή αγορά

Έτος	Ε.Ο.Κ.	ΑΜΕΡΙΚΗ	ΙΑΠΩΝΙΑ	ΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ
1960-1969	5	2	7,5	5,5
1970-1979	0,5	- 2,5	2	4,5
1980-1985	1 έως 2	+1 έως +3	1 έως 3	4 έως 6

Πηγή: PACKAGING NEWS (1981).

Στην Αμερική οι αρνητικοί παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση λευκοσίδηρου πιστεύεται ότι θα συνεχίσουν να επιδρούν αρνητικά στους μελλοντικούς ρυθμούς αύξησης, οι οποίοι προβλέπεται να κυμανθούν μεταξύ 2-3% ετησίως κατά τα επόμενα χρόνια. Η υποκατάσταση των λευκοσιδηρών δοχείων μύρας τριών τεμαχίων από αλουμινένια των δύο τεμαχίων, έχει έντελως ολοκληρωθεί και επομένως μελλοντικά δεν πρόκειται να επηρεάσουν αρνητικά τη ζήτηση λευκοσίδηρου. Η παραγωγή κονσερβοποιημένων τροφίμων προβλέπεται να παραμείνει σταθερή, ενώ η χρήση του TFS για τη κατασκευή μέρους των δοχείων αλλά και για ολόκληρα δοχεία αυξάνεται σταθερά.

Γενικά πιστεύεται ότι παγκοσμίως οι προοπτικές αύξησης της παραγωγής λευκοσίδηρου βελτιώνονται από 1% ετησίως που ήταν κατά την περίοδο 1970-1979, σε 2-3% ετησίως κατά τα επόμενα πέντε χρόνια.

ΙΟΒΕ/ΜΟΝΑΔΑ ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ

ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

ΟΜΑΔΑ 2η: ΥΛΙΚΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ

Ιανουάριος 1982/Συμπλήρωμα ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ 1981

ΙΙΙ. ΧΑΡΤΟΚΙΒΩΤΙΑ

ΙΟΒΕ/ΜΟΝΑΔΑ ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ

ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

ΟΜΑΔΑ 2η: ΥΛΙΚΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ

*Ιανουάριος 1982/Συμπλήρωμα ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ 1981

ΠΡΟΙΟΝ: ΧΑΡΤΟΚΙΒΩΤΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Η ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ

1.1 Έξελίξεις της παραγωγής χαρτοκιβωτίων στην Ελλάδα 1980-81

*Από όριστικά στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας, η συνολική παραγωγή χαρτοκιβωτίων στην Ελλάδα έφτασε τό 1979 τούς 75.000 τόννους, σημειώνοντας μία αύξηση της τάξεως του 6,6% σέ σχέση μέ τό 1978. Τό 1980, καί σύμφωνα μέ προκαταρκτικά στοιχεία, η παραγωγή χαρτοκιβωτίων έφτασε περίπου τούς 80.000 τόννους, δηλαδή αύξήθηκε κατά περίπου 7% σέ σχέση μέ τό 1979.

*Από πρώτους υπολογισμούς καί χωρίς νά διαθέτουμε όριστικά στοιχεία γιά τό 1981, η παραγωγή χαρτοκιβωτίων προβλέπεται ότι θά σημειώσει μία μικρή άνοδο που θά κυμανθεί στό 5-6% σέ σχέση μέ τήν παραγωγή του 1980.

Στόν Πίνακα 1 παρουσιάζονται κατά έταιρεία παραγωγής χαρτοκιβωτίων οί πληροφορίες καί οί έκτιμήσεις που διαθέτουμε γιά τή περίοδο 1979-1981.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Παραγωγή χαρτοκιβωτίων στην Ελλάδα κατά εταιρεία

Εταιρείες	1979	1980	1981*
ΒΙΣ Α.Ε.	28.000	30.000	23.000
CARTONPAK Α.Ε.	17.000	18.000	13.000
ΠΑΚΟ Α.Ε.	14.000	15.000	12.000
ST. REGIS Α.Ε.	10.000	11.000	13.000
ΛΟΙΠΕΣ	6.000	6.000	23.000
ΣΥΝΟΛΟ	75.000	80.000 ^{1/}	84.000

Πηγή: ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΧΑΡΤΟΚΙΒΩΤΙΩΝ

* Ιανουάριος-Σεπτέμβριος

Κατά το πρώτο δμήνο του 1981 σημειώθηκε μία αύξηση της παραγωγής περίπου 6% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου χρόνου, ενώ κατά τους επόμενους μήνες παρουσιάστηκε κάποια ύφεση της παραγωγικής δραστηριότητας των βιομηχανιών χαρτοκιβωτίων που οφείλεται σε πτώση της ζήτησεως από τους τρεις μεγαλύτερους πελάτες χαρτοκιβωτίων, την κονσερβοποιία, της οποίας η παραγωγή μειώθηκε, τα νήματα κλωστοϋφαντουργίας, λόγω μειώσεως των εξαγωγών και την σταπίδα της οποίας η ζήτηση για χαρτοκιβώτια ήταν μειωμένη, επίσης λόγω μειώσεως της παραγωγής.

1/ Άλλες εκτιμήσεις που έχουν γίνει (οίκον. τύπος), ανεβάζουν την συνολική παραγωγή χαρτοκιβωτίων του 1980 στους 88.000 τόννους, ποσό που οι δικές μας εκτιμήσεις το θεωρούν πολύ ύψηλό.

Τό πρώτο 9μηνο του 1980 ή παραγωγή τών τεσσάρων μεγαλύτερων εταιρειών της βιομηχανίας χαρτοκιβωτίων, πού κατέχουν περίπου τό 90% της συνολικής παραγωγής έφτασε τούς 59.000 τόννους, ένω τήν αντίστοιχη περίοδο του 1981 ή παραγωγή ήταν αύξημένη κατά 3% στούς 61.000 τόννους.

Οί πληροφορίες πού έχουμε γιά τίς μικρότερες εταιρείες του κλάδου, πού καλύπτουν τό 10% περίπου της συνολικής παραγωγής, είναι κάπως συγκεχυμένες γιά τό 1981. Γεγονός είναι πάντως ότι παρουσιάζουν σημαντική αύξηση -[ως καί τετραπλασιασμό- της παραγωγής τους καί άνεβάζουν τή φετινή αύξηση της παραγωγής σέ ποσοστό 5% σέ σχέση μέ τή παραγωγή του 1980. Τά στοιχεία πού αναφέρουμε είναι προσωρινά καί πολύ πιθανό νά διαμορφωθούν σέ χαμηλότερα επίπεδα, βέβαιο είναι όμως ότι οί μικρότερες εταιρείες πού αγοράζουν κυματοειδή χαρτί γιά τή παραγωγή χαρτοκιβωτίων, ήταν σέ θέση τόν περασμένο χρόνο νά κινηθούν πιο δραστήρια σέ αγορές πού οί μεγάλες εταιρείες συνήθως αφήνουν άνεκμετάλλευτες.

1.2 Διαπιστώσεις γιά τήν εξέλιξη της απορροφητικότητας τών βασικών ομάδων πελατών της ελληνικής βιομηχανίας χαρτοκιβωτίων.

Η ζήτηση χαρτοκιβωτίων προέμχεται από ένα μεγάλο φάσμα πελατών από διάφορους κλάδους, καί μόνο τό 50% περίπου της συνολικής ζητήσεως είναι καταμερισμένο μεταξύ τών πέντε μεγαλύτερων πελατών. Αύτός ό κατακερματισμός της ζητήσεως δυσκολεύει κάθε προσπάθεια γιά άναζήτηση τών βασικών αίτιών μιās ένδεχομένης πτώσεως της ζητήσεως.

Ἡ Κονσερβοποιία, πού ἀπορροφοῦσε τό 15% περίπου τῆς συνολικῆς παραγωγῆς, μετά τίς τελευταῖες ἐξελίξεις τοῦ 1981, μείωσε τό μερίδιό της σέ 10-12%, πού ὀφείλεται στή μείωση τῆς παραγωγῆς κονσερβῶν καί στή νέα πολιτική τῶν ἐργοστασίων κονσερβοποιίας νά ἀγοράζουν τά λευκοσιδηρά δοχεῖα σέ παλλέτες, ἐνῶ πρῶτα τά ἀγόραζαν συσκευασμένα σέ χαρτοκιβώτια^{1/}.

Τά κλωστοῦφαντουργικά νήματα, πού ἀπορροφοῦν τό 10%, παρουσίασαν πτώση τῆς ζητήσεως κατά τό 1981, καί τό μερίδιό τους ὑπολογίζεται νά περιοριστεῖ στό 8%. Αὕτή ἡ μείωση ἦταν συνάρτηση τῆς γενικῆς κρίσεως πού διέρχεται ὁ κλάδος, τῆς μείωσης τῶν ἐξαγωγῶν του καί τῶν δυσκολιῶν πού ἀντιμετώπισαν μερικές ἐταιρεῖες κατά τόν προηγούμενο χρόνο, πού φυσικά ἐπηρρέασε πιά ἔντονα ἐκεῖνες τίς βιομηχανίες χαρτοκιβωτίων πού δούλευαν μ' αὐτές τίς ἐταιρεῖες. Ἐπίσης, σημαντική μείωση τῆς ζητήσεως παρουσίασε καί ἡ σταψίδα. Στή περίπτωση αὕτη οἱ λόγοι εἶναι πιά δύσκολο νά ἐντοπιστοῦν, ἀλλά γενικά ὁ κλάδος σάν πελάτης τῶν χαρτοκιβωτίων διαχρονικά φθίνει. Ἀντίθετα, τά ἐξαγώγιμα νωπά φρούτα, κυρίως τά πορτοκάλια καί τά μήλα, συνέχισαν τήν ἀνοδική τους πορεία μέ καλές προοπτικές γιά περαιτέρω αὐξηση στή ζήτησή τους γιά χαρτοκιβώτια.

Τέλος, τά ἀπορρυπαντικά πού ἀπορροφοῦν περίπου τό 8% τῆς συνολικῆς παραγωγῆς χαρτοκιβωτίων, παρουσίασαν μικρή μόνο αὐξηση τῆς ζητήσεως σέ σχέση μέ τό 1980, ἄν καί οἱ προοπτικές, κυρίως τῶν ἀπορρυπαντικῶν πλυντηρίων, παρουσιάζουν μία αὐξη-

^{1/} Ἄν καί αὕτη ἡ ἐξέλιξη ἀναφέρεται ἀπό ἐκπροσώπους τοῦ κλάδου σάν παράγων πού ἐπηρρέασε ὀρνητικά τήν ζήτηση χαρτοκιβωτίων ἀπό τήν κονσερβοποιία, θά ὑποστηρίζαμε ὅτι ἀπλῶς μετατόπισε τόν χρόνο παραγγελίας καί παραδόσεως, χωρίς οὐσιαστικά νά ἔχει ἐπιπτώσεις στόν ὄγκο τῆς συνολικῆς ζητήσεως, ἀφοῦ οἱ γεμάτες κονσέρβες πάλι σέ χαρτοκιβώτια συσκευάζονται.

τική τάση που οφείλεται βασικά στην χαμηλή κατά κεφαλή κατανάλωση απορρυπαντικών στην Ελλάδα και στην τάση που επικρατεί για την συσκευασία απορρυπαντικών μεγάλων μεγεθών σε χαρτοκιβώτια.

1.3 Διαπιστώσεις για την πορεία και τις προοπτικές καταναλώσεως χαρτοκιβωτίων στην Ελλάδα και τη Δ. Ευρώπη.

Η κατανάλωση του χαρτοκιβωτίου στην Ελλάδα, σαν μέσου διακινήσεως προϊόντων, αυξήθηκε κατά την περασμένη δεκαετία με ένα μέσο όρο 10-12%. Η αύξηση αυτή προήλθε από την αύξηση του βιοτικού επιπέδου, τη τυποποίηση και συσκευασία ενός μεγάλου αριθμού νέων προϊόντων τα οποία χρησιμοποιούν χαρτοκιβώτια και την βαθμιαία υποκατάσταση του ξυλοκιβωτίου. Οι προοπτικές για την εξέλιξη της καταναλώσεως χαρτοκιβωτίων από οικονομικής πλευράς, θεωρούνται πολύ καλές, δεδομένου ότι το χαρτοκιβώτιο σε σύγκριση με άλλα υλικά συσκευασίας (πλαστικά κιβώτια και Shrink wrap) χρησιμοποιεί λιγότερη ενέργεια.

Από εκτιμήσεις εκπροσώπων του κλάδου των χαρτοκιβωτίων καλές προοπτικές διαφαίνονται στις έξαγωγές νωπών φρούτων και λαχανικών, κυρίως έσπεριδοειδών, μήλων και όρισμένων λαχανικών, όπως αγγούρια. Συγκεκριμένα εκτιμάται ότι η αγορά των μήλων έχει τη δυνατότητα να απορροφήσει μέχρι 20 εκατ. τεμάχια, δηλαδή γύρω στους 9-10.000 τόννους χαρτοκιβωτίων. Για τα αγγούρια, η αντίστοιχη απορροφητικότητα για το 1982 έχει περιθώρια να αυξηθεί στα 10 εκατ. τεμάχια χαρτοκιβώτια περίπου. Σημειώνεται ότι οι έξαγωγές αγγουριών αυξήθηκαν το 1981 κατά 27%, με στόχο να φτάσουν το 1982 τους 60.000 τόννους.

Ἡ παραγωγή πορτοκαλιῶν κατὰ τὸ 1982 ὑπολογίζεται νά φτάσει τοὺς 680.000 τόννους. Τὸ χαρτοκιβώτιο θά ὠφελῇ ἀπ' αὐτὴ τὴν αὐξησὶς ὅσον ἀφορᾷ τὶς ἐξαγωγές πορτοκαλιῶν εἰς τὰς χώρες τῆς Ε.Ο.Κ., διότι οἱ ἐξαγωγές^{1/} πρὸς τὶς Ἀνατολικὰς χώρες (150.000 τόννοι) συνήθως δὲν συσκευάζονται εἰς χαρτοκιβώτια ἐπειδὴ οἱ χώρες αὗται ἀγοράζουν εἰς ἀρκετὰ χαμηλὰς τιμὰς, ποὺ δὲν ἀφήνουν περιθώρια κέρδους. Σημαντικὴ αὐξήσῃ τῶν ἐξαγωγῶν ἐσπεριδοειδῶν παρατηρήθηκε πρὸς τὶς χώρες τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς κατὰ τὴν πρώτη ἐξαγωγικὴ περίοδον φέτος εἰς σχέση μετὰ πέρυσι (22 χιλ. τόννοι ἔναντι 3 χιλ. τόννων).

Καλὲς προοπτικὲς παρουσιάζουν καὶ τὰ κρασιὰ, ὅχι τόσο λόγῳ αὐξήσεως τῆς καταναλώσεώς τους, ἀλλὰ λόγῳ τῆς προσπάθειας γιὰ τὴν καλλυτέρευση τῆς ποιότητάς τους, τόσο ἀπὸ πλευρᾶς περιεχομένου ὅσο καὶ συσκευασίας, μετὰ ἀποτέλεσμα τὸ χαρτοκιβώτιο νά ἔχει ἀρχίσει νά κερδίζει ἔδαφος εἰς σύγκρισιν μετὰ τὸ πλαστικὸ ποὺ εἶχε ἀρχίσει νά κερδίζει ἔδαφος καὶ νά ὑποκαθιστᾷ τὸ χαρτοκιβώτιο, κυρίως γιὰ τὴν συσκευασία λαϊκῆς καταναλώσεως κρασιῶν.

Οἱ προοπτικὲς γιὰ τὴν παραγωγή κλωστοῦφαντουργικῶν νημάτων κατὰ τὸ 1982 προεξοφλοῦν μικρὴ μόνον ἀνοδὸν, ἂν καὶ οἱ ἐξαγωγές ποὺ ἀπορροφοῦν τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν χαρτοκιβωτίων ποὺ χρησιμοποιοῦ ὁ κλάδος, δὲν ἀναμένεται νά βελτιωθοῦν.

Ἐάν λάβουμε ὑπόψιν τὴ διεθνή αὐξητικὴ τάσιν τῆς βιομηχανίας χαρτοκιβωτίων, τὴ πολὺ χαμηλὴ κατὰ κεφαλὴ κατανάλωσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν προβλεπόμενὴν αὐξήσῃ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀκαθά-

^{1/} Τὰ ἐσπεριδοειδῆ ποὺ ἐξάγονται εἰς τὰς Ἀνατολικὰς χώρες εἶναι κυρίως συσκευασμένα εἰς ξυλοκιβώτια.

ριστου Προϊόντος, οί εκτιμήσεις μας για τό επίπεδο καταναλώσεως χαρτοκιβωτίων στην περίοδο 1981-1985 είναι οί ακόλουθες:

(σε τόννους)				
1981	1982	1983	1984	1985
85.000	90.000	98.000	102.000	110.000

Οί παραπάνω προβλέψεις θεωρούνται συντηρητικές καί βασίζονται στην προοπτική αύξησης της καταναλώσεως χαρτοκιβωτίων μέ ετήσιο ρυθμό περίπου 7%. Οί εκτιμήσεις μας για τό 1982, τό όποιο ήδη διανύουμε, ανεβάζουν την αύξηση της παραγωγής χαρτοκιβωτίων σέ ποσοστό 4,5% σέ σχέση μέ τό 1981, για τά άμέσως όμως επόμενα χρόνια καί μέχρι τό 1985 ό ρυθμός αύξησης προβλέπεται νά φθάσει τό 6-7% ετησίως.

Οί αντίστοιχες εκτιμήσεις της παραγωγής καί της ζήτησης κυματοειδοϋς χάρτου καί χαρτοκιβωτίων στίς χώρες-μέλη της FEFCO για την περίοδο 1980-1990 ανέρχονται σέ 3,5%^{1/}. Συγκεκριμένα στοιχεία της PIRA για την εξέλιξη της ζήτησης στην Άγγλία κατά τή προσεχή δεκαετία εκτιμούν τή μέση ετήσια αύξηση της ζήτησης για κυματοειδή χάρτη μέχρι τό 1995 σέ 3,2%, ενώ για τά επόμενα χρόνια μέχρι τό 1990 σέ 3%^{2/}.

^{1/} EMBALLAGE DIGEST - Φεβρουάριος 1981.

^{2/} COST AND AVAILABILITY OF PACKAGING 1980-1985.

1.4 Νέες επενδύσεις στον ελληνικό κλάδο των χαρτοκιβωτίων

Κατά τό β' εξάμηνο του 1981, η εταιρεία ΕΛΒΙΠΑΚ ΑΕΒΕ υπέβαλε αίτηση για την υπαγωγή νέας επενδύσεως στις διατάξεις του νόμου 1116/81. Πρόκειται για νέα βιομηχανική μονάδα παραγωγής χαρτονιών, χαρτοκιβωτίων και χαρτοσάκκων μέ εξαγωγικούς, όπως δηλώνει, προσανατολισμούς (τό 60% της παραγωγής) που θα εγκατασταθεί στη ΒΙ.ΠΕ Λάρισας. Υπολογίζεται από τον επενδυτή ότι οι ετήσιες πωλήσεις των χαρτοκιβωτίων για τα πέντε πρώτα χρόνια λειτουργίας της νέας αυτής μονάδας, θα αρχίσουν από 11 χιλ. τόννους για να φτάσουν κλιμακωτά, τον πέμπτο χρόνο λειτουργίας, τούς 17 χιλ. τόννους. Η παραγωγική δυναμικότητα εκτιμάται ότι είναι της τάξεως των 45 περίπου τόννων ανά βάρδια, δηλαδή 11.250 τόννοι τό χρόνο (σέ μία βάρδια). Κατά τον επενδυτή και την Υπηρεσία Ίδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Συντονισμού, τό συνολικό ύψος της επενδύσεως θα ανέλθει στά 765 εκατ. δρχ.

Στήν σχετική μελέτη που κατάρτισε η εταιρεία, δηλώνει ότι τά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της επενδύσεως, κυρίως έναντι του έγχώριου ανταγωνισμού, είναι ό πιο σύγχρονος μηχανολογικός εξοπλισμός που επιτρέπει την χρήση μθηνότερου χαρτιού και την επεξεργασία του μέ ύψηλότερα ποσοστά ύγρασίας, την χρησιμοποίηση της τεχνικής ΜΙΚΡΩΕΛΛΕ για την κατασκευή χαρτοκιβωτίων πολύ μεγάλης άντοχής και την γνώση από τούς μετόχους των άγορών της Μ. Ανατολής και Αφρικής που θα κατευθύνονται οι εξαγωγές.

Τό σύνολο της παραγωγικής δυναμικότητας του κλάδου των χαρτοκιβωτίων κατά τά τέλη του 1980 έφτανε τούς 120 χιλ. τόννους τό χρόνο μέ λειτουργία σέ δύο βάρδιες.

Μέ την άνωτέρω επένδυση καί τίς άλλες επενδύσεις γιά τήν παραγωγή χαρτοκιβωτίων πού ἔχουν ὑποβάλλει αίτηση γιά νά ὑπαχθοῦν στίς διατάξεις τοῦ ν. 1116/81 ἀπό ἀρχές τοῦ 1981, ὑπολογίζεται ὅτι ἡ παραγωγική δυναμικότητα τοῦ κλάδου θά φτάσει περίπου τούς 155-160 χιλ. τόννους.

Ἀναλυτικά, ἡ παραγωγική δυναμικότητα τῶν ἐταιρειῶν τοῦ κλάδου τῶν χαρτοκιβωτίων μετά τό πέρασ τῶν νέων επενδύσεων, ὑπολογίζεται ὅτι θά διαμορφωθεῖ ὡς ἑξῆς:

Ἑταιρεῖες	Τόννοι	Νέες ἐταιρεῖες*	Τόννοι
ΒΙΣ Α.Ε.	40.000	Φ. ΒΕΡΒΕΡΙΑΔΗΣ Π. ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΔΗΣ ΟΕ	21.000
CARTONPACK Α.Ε.	20.000	Σ. ΚΡΙΑΡΑΣ ΟΕ	3.000
PACO Α.Ε.	22.000	ΒΙ.ΣΗ.Α. Α.Ε.	:
ST. REGIS Α.Ε.	20.000	ΕΡΑΝΙΣ Α.Ε.	4.500
TECHNOPACK Α.Ε.	8.000	ΕΛΒΙΠΑΚ Α.Ε.	11.000

* Ἐπενδύσεις σέ εξέλιξη. Ἡ δυναμικότητά τους ἀποτελεῖ ἐκτίμηση τῶν επενδυτῶν.

1.5 · Οἱ προοπτικές τῆς ἀγορᾶς κυματοειδῆ χάρτη στή Γαλλία

Ἡ παραγωγή κυματοειδοῦς χάρτου στή Γαλλία στό πρῶτο ἐννεάμηνο τοῦ 1980, σέ σχέση μέ τήν ἀντίστοιχη περίοδο τοῦ 1979, παρουσίασε μία σχετικά μικρή αὔξηση τῆς τάξεως τοῦ 2,2%. Γενικά, ἡ ἀγορά κυματοειδοῦς χάρτου κατά τό 1980 παρέμεινε στάσιμη, πράγμα πού ὀφείλεται στό γεγονός ὅτι ὅλη ἡ ἀγορά βιομηχανικῶν προϊόντων χρησιμοποιεῖ γιά συσκευασία κυματοειδῆ χάρτη καί κατ'ἐπέκταση, ἡ εξέλιξη τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς

παίζει αποφασιστικό ρόλο τήν εξέλιξη τής βιομηχανίας κυματοειδοῦς χάρτου, ἐνῶ ἡ οἰκονομική κατάσταση ποῦ ἐπεκράτησε στή Γαλλία καί στίς ἄλλες χῶρες τής Ε.Ο.Κ. κατά τό 1980 ἦταν δυσμενής.

Ἀπό πρόσφατες μελέτες ποῦ ἔχουν γίνει στή Γαλλία γιά τήν ἀγορά κυματοειδοῦς χάρτου καί χαρτονιῶν, ἀναφέρεται ὅτι ἀπό τούς μεγαλύτερους χρήστες αὐτῶν τῶν προϊόντων, ἡ βιομηχανία κεφαλαιουχικῶν ἀγαθῶν (οἰκιακές συσκευές, μηχανολογικός ἐξοπλισμός), παρουσιάζει τάσεις αὐξήσεως τής καταναλώσεως κυματοειδοῦς χάρτου, ποῦ χρησιμοποιεῖται κυρίως γιά τή συσκευασία ὀγκωδῶν προϊόντων, ἡ βιομηχανία ἐνδιαμέσων προϊόντων (εἶδη ἐστίασεως, κλωστοῦφαντουργικά προϊόντα, προϊόντα χάρτου κλπ.) παρουσιάζεται μέτρια, ἐνῶ αὐτή τῶν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν παρακμάζει.

Στόν παρακάτω Πίνακα 2 ἀναφέρονται τά σπουδαιότερα προϊόντα ἀπό τούς μεγαλύτερους κλάδους τής βιομηχανίας, οἱ ρυθμοί αὐξήσεως τής καταναλώσεως κυματοειδοῦς χάρτου γιά τήν περίοδο 1970-1977, καθώς ἐπίσης καί προβλέψεις μέχρι τό 1985.

Ἀπό τούς ἀνωτέρω κλάδους τής βιομηχανίας ἀναφέρονται οἱ πιά σημαντικοί ὑποκλάδοι, οἱ ὅποιοι παρουσιάζουν ἀξιόλογη κατανάλωση κυματοειδοῦς χάρτου καί χαρτοκιβωτίων. Ἐνῶ ἡ αὔξησις τής ἀγορᾶς τοῦ κυματοειδοῦς χάρτου μέχρι τό 1980 ἦταν μεγαλύτερη ἀπό τήν αὔξησις τοῦ Ἀκαθάριστου Ἐθνικοῦ Προϊόντος, μελλοντικά ὑπολογίζεται ὅτι θά εἶναι χαμηλότερη καί δέν θά ὑπερβαίνει σέ ποσοστό 2-3% κάθε χρόνο. Ἡ διάρθρωσις τοῦ Α.Ε.Π. διαχρονικά ἀλλάζει, ἡ συμμετοχή τής βιομηχανικῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος ποῦ χρησιμοποιεῖ κυματοειδή χάρτη γιά τή συσκευασία τῶν προϊόντων της, μειώνεται σέ σχέση μέ τήν βαρειά βιομηχανία, ἡ ὁποία δέν χρησιμοποιεῖ κυματοειδή χάρτη.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΚΥΜΑΤΟΕΙΔΟΥΣ ΧΑΡΤΗ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΖΗΤΗΣΕΩΣ
ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΛΑΤΩΝ.

Κλάδος/Προϊόν	% Αύξηση Ζητήσεως κυματοειδούς χάρτη 1970-1977	Πρόβλεψη μέχρι 1985	Κατανάλωση κυματ. χάρτη 1980 (τόν.)
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ			
Μή αλκοολούχα ποτά	7	στάσιμος	44.000
Προϊόντα καπνού	5,6	4-5% έτησ.	12.000
Αλκοολούχα ποτά	4,5	στάσιμος	31.100
Σαμπάνια	7	στάσιμος	54.000
Γάλα (σέ ρευστό)	1	στάσιμος	47.000
Κονσέρβες κρέατος	3,7	στάσιμος	28.000
Μπισκότα	3,2	3% έτησίως	27.000
Γλυκίσματα	2,2	στάσιμος	25.000
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΝΔΙΑΜΕΣΩΝ ΑΓΑΘΩΝ			
Προϊόντα κοίλης ύαλου	6,8	12% έτησίως	60.000
Προϊόντα χάρτου	4,4	4% έτησίως	34.000
Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα	4	5% έτησίως	39.000
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ			
Ραδιόφωνα, τηλεοράσεις	14	8% έτησίως	12.000
λοιπές συσκευές	11	8% έτησίως	53.000
Οίκιακές συσκευές	5	4% έτησίως	40.000
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ			
Επιπλα από ξύλο	9	7% έτησίως	40.000
Φαρμακευτικά προϊόντα	8	8% έτησίως	28.000
Απορρυπαντικά	2	2% έτησίως	32.000
Τυπογραφικά-Έκδόσεις	3	3% έτησίως	32.000

ΠΗΓΗ: EMBALLAGE DIGEST (1981).

1.6 Ο Κλάδος Χαρτονιών συσκευασίας στην Αγγλία, 1980-81.

Τό 1980 ή παραγωγή κυματοειδοϋς χάρτου στην Αγγλία, έπεσε κατά 9% περίπου, σέ σχέση μέ τό 1979 (βλ. Πίνακα 3).

Παρόμοια πτώση τής παραγωγής είχε νά συμβεί από τό 1975, όταν ή παραγωγή είχε μειωθεί κατά 20%. Έπίσης ή παραγωγή συμπαγούς χαρτονιού (solid paperboard) συνέχισε νά μειώνεται καί έπεσε κατά 12% τό 1980, σέ σύγκριση μέ τό 1979.

Γενικά, τό πρώτο τρίμηνο του χρόνου ήταν ή λιγώτερη άσχημη περίοδος από όλο τό 1980 γιά τίς επιχειρήσεις χαρτονιού, μετά όμως ή κατάσταση χειροτέρευσε σταθερά. Μερικές αγορές, όπως τό τρόφιμα καί τά είδη μαναβικής κυριολεκτικά παρουσίασαν καθίζηση, ένω ή αγορά διαφόρων καταναλωτικών αγαθών μειώθηκε καί αϋτή σημαντικά. Ή μόνη θετική εξέλιξη ήταν ότι τά πλαστικά υποκατάστατα του κυματοειδοϋς χάρτου, δέν έπεκτάθηκαν περισσότερο σέ βάρος του χαρτιού. Αϋτό όφείλετο στην αύξηση τής τιμής του πετρελαίου στην άρχή του χρόνου, πού προκάλεσε μία γενική αύξηση στις τιμές των πλαστικών υποκατάστατων, κάνοντας έτσι τό χαρτί πιο ανταγωνιστικό από όποψη τιμής.

Σχετικά μέ τίς πρώτες ύλες, άναφέρεται ότι παρουσιάστηκαν έλλείψεις χαρτιού τύπου KRAFT στην άρχή του 1980. Άργότερα όμως, καί ένω ή αγορά έφοδιάστηκε μέ άρκετές ποσότητες, ή ζήτηση γιά τό τελικό προϊόν έπεσε καί ή βιομηχανία βρέθηκε μέ ύπερβολικά ύψηλά άποθέματα πρώτων ύλων. Ή άρχικά ύψηλή ζήτηση χαρτιού τύπου KRAFT στην άρχή του έτους είχε παράλληλα σαν άποτέλεσμα νά αύξηθοϋν καί οί τιμές του. Αϋτό, συνδυασμένο

καί μέ τή πτώση τῆς ζήτησεως πού ἐπακολούθησε, μείωσε τά κέρδη καί ἡ κατάσταση ἐπιδεινώθηκε ὅταν φάνηκε ὅτι δέν θά ἦταν δυνατό νά αὐξηθοῦν οἱ τιμές τῶν χαρτοκιβωτίων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Παραγωγή διαφόρων τύπων χαρτονιοῦ στήν Ἀγγλία, 1979-1980

Τύπος χαρτονιοῦ	(χιλ. τόννοι)	
	1979	1980
Κυματοειδές χαρτόνι	1.402	1.275
Συμπαγές χαρτόνι	138	121
Κυματοειδής μιᾶς ὀψευς	38	34
ΣΥΝΟΛΟ	1.578	1.430

ΠΗΓΗ: PACKAGING REVIEW 1981.

Ἡ ἀνάγκη νά μειώσουν τά ἀποθέματά τους σέ ὅσο περισσότερο χαμηλά ἐπίπεδα, ὁδήγησε συγχρόνως τούς πελάτες τῶν βιομηχανιῶν νά παραγγέλλουν μικρότερες μέν ποσότητες, ἀλλά πιά συχνά. Αὐτό εἶχε ἕνα ἀνασταλτικό ἀποτέλεσμα στήν παραγωγικότητα τῶν ἐργοστασίων χάρτου, τά ὁποῖα θά μπορούσαν νά προγραμματίσουν τή παραγωγή τους, μέ ἀποτέλεσμα νά καθιερώσουν ἐβδομάδα 4 ἡμερῶν, ἐνῶ συγχρόνως ἔπρεπε νά προσαρμόζονται στίς διακυμάνσεις τῶν ἀναγκῶν τῶν πελατῶν τους. Σέ ὁλόκληρο τόν κλάδο ὑπῆρχε μία ἐντονη τάση γιά μείωση τοῦ ἐργαστικοῦ δυναμικοῦ σέ ἐπίπεδο ἐργοστασίου καί γιά περισσότερο ὀρθολογισμό.

Ἡ πλεονάζουσα παραγωγική δυναμικότητα ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρά ἦταν ἓνα συνεχές πρόβλημα, πού γινόταν πρὶ ἔντονο καθὼς ἡ ζήτηση μειωνόταν.

Τὰ κέρδη πολλῶν ἐταιρειῶν ἦταν τόσο μειωμένα ὥστε οἱ νέες ἐπενδύσεις σὲ μηχανήματα καὶ τεχνολογικό ἐξοπλισμό γιὰ νὰ βελτιωθεῖ ἡ παραγωγικότητα, σχεδὸν μηδενίστηκαν.

Ὑπολογίζεται ὅτι τὸ 1981 τὸ σύνολο τῆς παραγωγῆς κυματοειδοῦς χάρτου παρέμεινε στὰ ἴδια ἐπίπεδα μὲ ἐκεῖνα τοῦ 1980.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρά ἡ παραγωγή συμπαγοῦς χάρτη ὑπολογίζεται ὅτι μειώθηκε ἀκόμα περισσότερο, ἴσως 3% ἕως 4%, σὲ σχέση μὲ τὸ 1980.

Ἀπὸ προσωρινὰ στοιχεῖα γιὰ τίς τιμές τῶν δύο αὐτῶν τύπων χαρτονιῶν, αὐτές αὐξήθηκαν τὸ 1981, χωρὶς ὅμως οἱ αὐξήσεις νὰ ἀντισταθμίζουν τίς αὐξήσεις τοῦ κόστους παραγωγῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ

2.1 Περιγραφή πρώτων υλών

Ἡ παραγωγή χαρτοκιβωτίων, ὅπως φανερώνει ἡ ἴδια ἡ λέξη, ἀπαιτεῖ τήν χρησιμοποίηση τοῦ χαρτιοῦ σάν βασική ὕλη.

Τά εἴδη χαρτιῶν πού χρησιμοποιοῦνται γιά τήν κατασκευή χαρτοκιβωτίων ποικίλλουν ἀνάλογα μέ τήν ποιότητα καί τή χρήση γιά τήν ὁποία προορίζεται τό κιβώτιο.

Γενικά εἶναι παραδεκτό ὅτι τό χαρτί πού ἐπεξεργάζονται οἱ κατασκευαστές χαρτοκιβωτίων εἶναι τοῦ τύπου KRAFT. Οἱ δύο μεγάλες κατηγορίες χαρτιοῦ KRAFT γιά κιβώτια εἶναι τό KRAFT Συσκευασίας καί τό KRAFTLINER.

Κατά τήν παραγωγή τοῦ KRAFT Συσκευασίας χρησιμοποιεῖται πολτός ἀπό ἀποκόμματα παλαιῶν χαρτιῶν ἢ ἀπό φυτικές οὐσίες. Ὑπάρχουν διάφορες ποιότητες ἀναλόγως τῆς συνθέσεως τοῦ πολτοῦ. Μέ βάση τή κατώτερη ποιότητα, ἀπό 100% ἀποκόμματα χαρτιοῦ ἢ φυτικές οὐσίες, ὅσο περισσότερη καθαρή χαρτόμαζα περιέχει ὁ πολτός, τόσο καλύτερης ποιότητας εἶναι.

Βεβαίως σημαντικός παράγων στή ποιότητα τοῦ χαρτιοῦ εἶναι ὁ τρόπος κατασκευῆς του. Ἐάν τό χαρτί πού θά παραχθεῖ προορίζεται γιά τή κατασκευή σκληρῶν καί ἀνθεκτικῶν χαρτοκιβωτίων (π.χ. χαρτοκιβώτια γιά συμπεπυκνωμένο γάλα σέ κυτία), τότε ὁ πολτός χρειάζεται πολύ ἄλεσμα καί τό χαρτί περισσότερο ψήσιμο. Στήν ἀντίθετη περίπτωση ἀπαιτεῖται λιγώτερο ἄλεσμα τοῦ πολτοῦ καί ψήσιμο τοῦ χαρτιοῦ. Ὁ τύπος Kraftliner δέν παράγεται στήν Ἑλλάδα. Στή κατηγορία τοῦ Kraft Συσκευασίας ἀνή-

κει καί ὁ τύπος Semichemical πού περιέχει χαρτόμαζα ἡμιχημικῆς ἐπεξεργασίας (Semichemical Pulp). Ὁ τύπος Semichemical χρησιμοποιεῖται κυρίως στά ἐσωτερικά στρώματα τοῦ χαρτονιοῦ ἐνός χαρτοκιβωτίου.

Τό Kraftliner εἶναι πιά ἀνθεκτικό καί εἶναι τό χαρτί πού προορίζεται γιά τό ἐξωτερικό στρώμα χαρτονιοῦ τῶν χαρτοκιβωτίων. Ἀποτελεῖται ἀπό καθαρή χαρτόμαζα καί ἀπό κομμάτια ἡμικατεργασμένης χαρτόμαζας, τά ὁποῖα ἀπομένουν κατά τό πρῶτο στάδιο παραγωγῆς της.

Ὁ ὑφιστάμενος ὁρισμός τοῦ Kraftliner πού ἔχει καθορίσει ἡ E.O.K. ἀναφέρει ὅτι τό 80% τῶν ἰνῶν πρέπει νά εἶναι ἀπό χαρτόμαζα Softwood Sulfate, δηλαδή ὁ τύπος χαρτόμαζας πού δίνει μακρόϊνα, ἀνθεκτικά χαρτιά. Τελευταία παρατηρεῖται ὅτι οἱ παραγωγοί στίς ΗΠΑ μεταβάλλουν τά πρότυπα στήν χρήση ξυλείας κατά τή παραγωγή Kraftliner, ἀπομακρυνόμενοι ἀπό τόν ὁρισμό τῆς E.O.K. καί δίνοντας μεγαλύτερη ἐμφαση στήν ἀπόδοση καί τήν συμπεριφορά τοῦ χαρτιοῦ.

2.2 Προέλευση πρώτων ὑλῶν

2.2.1 Ἐγχώρια ἀγορά

Στήν Ἑλλάδα σήμερα παράγεται μόνο τό Κράφτ Συσκευασίας. Γιά τή παραγωγή του χρησιμοποιοῦνται κυρίως 100% ἀποκόμματα παλίου χαρτιοῦ ἢ φυτικές οὐσίες (π.χ. ἀπό ἄχυρο). Ἡ χρήση μόνο ἀποκομμάτων ἢ ἄχυρου δίνει τή δυνατότητα στούς παραγωγούς νά διαθέτουν χαρτί γιά τή κατασκευή κιβωτίων σέ χαμηλές τιμές. Ἡ χρήση εἰσαγόμενης χαρτόμαζας πού θά ἀπαιτεῖτο γιά ἐγχώρια παραγωγή Kraftliner αὐξάνει τό κόστος καί καθιστά τό χαρτί ἀκριβώτερο ἀπό τό ἀντίστοιχο εἰσαγόμενο. Ἐξάλλου, ἡ

έλλειψη έγχώριων βιομηχανιών παραγωγής πολτού δεν έπιτρέπει τή φτηνή χρήση ήμικατεργασμένης χαρτόμαζας για Kraftliner.

Στήν Έλλάδα υπάρχουν σήμερα 11 βιομηχανίες, μεγάλες καί μικρές, που παράγουν για τήν έγχώρια αγορά διάφορους τύπους Κράφτ Συσκευασίας. Σημειώνεται ότι 4 από τίς παραπάνω βιομηχανίες είναι οί ίδιες παραγωγοί καί χαρτοκιβωτίων (Πίνακας 4).

Έκτός από τό Κράφτ Συσκευασίας έγχώριας παραγωγής, οί κατασκευαστές χαρτοκιβωτίων εισάγουν σημαντικές ποσότητες χαρτιού καί από τό έξωτερικό. Ό Πίνακας 5 παρουσιάζει τίς έλληνικές εισαγωγές χαρτιού για τή κατασκευή κιβωτίων σέ ποσότητα (τόννους) καί σέ αξία (χιλιάδες δρχ.) κατά τά τελευταία χρόνια.

Όπως προκύπτει από τόν Πίνακα 5, οί κυριώτεροι προμηθευτές τής Έλλάδας, στό 9μηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 1980, ήταν, κατά σειρά όξίας, οί έξης:

1. Η.Π.Α.	43%
2. ΣΟΥΗΔΙΑ	30%
3. ΑΥΣΤΡΙΑ	16%
4. ΝΟΡΒΗΓΙΑ	5%
5. ΚΑΝΑΔΑΣ	4%

2.2.2 Διεθνής αγορά

Οί τέσσερις από τίς παραπάνω χώρες καί ή Φινλανδία είναι οί μεγαλύτεροι έξαγωγείς Kraftliner παγκοσμίως, όπως φαίνεται καί από τόν Πίνακα 6.

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΧΑΡΤΟΥ ΚΙΒΩΤΙΩΝ (Δ.Κ. 48.01.Γ.1.ΒΙΙ)

(τόνοι χιλ. δρχ.)

Χ Ω Ρ Ε Σ	1977		1978		1979		1980*	
	ΠΟΣΟΤΗΣ	ΑΞΙΑ	ΠΟΣΟΤΗΣ	ΑΞΙΑ	ΠΟΣΟΤΗΣ	ΑΞΙΑ	ΠΟΣΟΤΗΣ	ΑΞΙΑ
ΓΑΛΛΙΑ	-	-	-	-	8	233	-	-
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	65	2.347	16	484	1	16	-	-
ΙΤΑΛΙΑ	18	499	8	232	13	400	14	690
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	1.577	26.276	1.202	17.299	712	14.973	983	29.017
ΣΟΥΗΔΙΑ	7.887	86.530	10.998	138.745	8.842	159.472	7.817	173.497
ΦΙΛΑΝΔΙΑ	251	3.500	123	2.818	827	15.481	61	1.862
ΑΥΣΤΡΙΑ	6.337	93.149	3.393	51.678	7.628	141.528	3.915	92.800
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	3	58	-	-	6	116	-	-
ΙΣΠΑΝΙΑ	-	-	167	2.400	301	5.438	159	3.739
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	472	7.250	242	3.919	-	-	-	-
Η.Π.Α.	11.387	136.864	9.664	105.140	9.894	134.040	11.951	246.065
ΚΑΝΑΔΑΣ	999	11.664	1.714	22.867	2.933	51.309	1.033	23.585
ΛΟΙΠΕΣ	217	1.782	3	91	137	1.380	1	21
ΣΥΝΟΛΟ	29.213	369.919	27.530	345.673	31.302	524.386	25.934	572.276

* ΙΑΝ.-ΣΕΠΤ. 1980

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΧΑΡΤΟΥ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ

ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΕΔΡΑ	ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΧΑΡΤΟΚΙ- ΒΩΤΙΩΝ	ΠΑΓΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1979 (ΧΙΛ. ΔΡΧ.)
ΑΘΗΝΑΙΚΗ ΧΑΡΤΟΠΟΙΙΑ ΑΕ	Κ. Κεφάλαι 1 Βοτανικός	Κ. Κεφάλαι 1 Βοτανικός	-	8.606.507
** ΘΕΣΣΑΛΙΚΗ Α.Ε.	Βαλαωρίτου 18 Αθήνα	Όμορφοχώριον Λάρισα	-	2.242.226
* Μ.Ε.Λ. Α.Ε.	Ακτή Δυμαίων 42 Πάτρα	Ακτή Δυμαίων 42 Πάτρα & Γέφυρα Θεσσαλονίκη	-	1.310.928
* Ε.Γ.Λ. Α.Ε.	Ακτή Δυμαίων 50 Πάτρα	Ακτή Δυμαίων 50 Πάτρα	-	1.193.775
ΒΙΣ Α.Ε.	Κολοκοτρώνη 47 Αθήνα	Αθηνών 54, Ν. Φάληρο & Βιομ.Ζώνη ΕΤΒΑ Βόλος	ΝΑΙ	528.136
ΒΙΟΧΑΡΤΙΚΗ Ε.Π.Ε.	Θέμιδος 19, Αγ. Ιωάννης Ρέντης Αθήνα	Ασπρόπυργος Αττικής	-	509.216
* ΕΛΛ.ΑΝ.ΕΤΑΙΡ. ΧΑΡΤΟΠΟΙΑΣ ΑΕ	Ψαρρών 4 Αίγιο	Ψαρρών 4 Αίγιο	-	484.875
ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ-ΑΝΑΣ.(ΠΑΚΟ) ΑΕ	Αγ. Πολυκάριου 57 Βοτανικός	Βέλο Κοριν.& Πελασγία Φθιώτ.& Νεοχωρούδα Θεσ.	ΝΑΙ	395.304
ΒΑΡΜΙΣ Α.Ε.	Ναυμ. Λήμνου 6 Θεσσαλονίκη	Σίνδος Θεσσαλονίκη	ΝΑΙ	35.789
ΤΕΧΝΟΠΑΚ ΚΟΡΩΝΙΩΤΗΣ Α.Ε.	Αθηνών 79, Καμίνια Πειραιάς	Καπανδρίτι Αττικής	ΝΑΙ	35.200
ΕΛΛ.ΧΑΡΤΟΠΟΙΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΑΕ	Ερμού 7 Αθήνα	28ης Οκτωβρίου 156 Θεσσαλονίκη	-	33.920

* Η παραγωγή παρουσιάζει διακοπές.

** Η παραγωγή έχει προσωρινά σταματήσει.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6
ΕΞΑΓΩΓΕΣ KRAFTLINER

ΧΩΡΕΣ ΕΞΑΓΩΓΗΣ	1974	1978	1979	ΧΙΛ. ΤΟΝΝΟΙ	
				% ΑΥΞΗΣΕΩΣ 1978-1979	ΕΤΗΣΙΟΣ Μ.Ο. 1976-1979
Η.Π.Α.	1.581	1.396	1.492	+ 6,8	+ 5,0
ΣΟΥΗΔΙΑ	562	868	865	- 0,3	+ 16,9
ΦΙΛΑΝΔΙΑ	433	302	318	+ 5,3	- 4,7
ΚΑΝΑΔΑΣ	375	257	261	+ 1,5	- 3,3
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	20	17	13	- 22,7	- 13,1
ΣΥΝΟΛΟ	2.971	2.840	2.949	+ 3,8	+ 5,6

Πηγή: Paper and Pulp International (PPI).

Συνεχιζόμενες για τέταρτο συνεχή χρόνο και ώθούμενες κυρίως από την ύψηλή ζήτηση στην Δ. Ευρώπη και την Άπω Ανατολή, οι συνολικές παγκόσμιες εξαγωγές Kraftliner από τους πέντε κυριότερους εξαγωγείς αύξηθηκαν το 1979 στα 2,95 εκατομμύρια τόννους. Υπολείπονται όμως κατά 20.000 τόννους από το ύψος ρεκόρ του 1974.

Τό ποσοστό συμμετοχής των Η.Π.Α. στο σύνολο των εξαγωγών των 5 κυριοτέρων εξαγωγικών κρατών έπεσε, από 64,7% το 1969 σε 50,6% το 1979, ενώ της Σουηδίας διπλασιάστηκε, από 14,9% σε 29,3% κατά το ίδιο χρονικό διάστημα (Πίνακος 4).

ΠΙΝΑΚΑΣ 7

ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ KRAFTLINER
ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

(σε % επί συνόλου εξαγωγών των 5 χωρών)

ΕΤΟΣ	Η.Π.Α.	ΣΟΥΗΔΙΑ	ΦΙΛΑΝΔΙΑ	ΚΑΝΑΔΑΣ	ΝΟΡΒΗΓΙΑ
1971	67,3	15,5	10,6	5,9	0,7
1974	53,2	18,9	14,6	12,6	0,7
1975	59,6	17,7	12,3	9,6	0,8
1976	51,4	21,6	14,7	11,5	0,8
1977	47,9	27,0	10,9	13,2	1,0
1978	49,2	30,6	10,6	9,0	0,6
1979	50,6	29,3	10,8	8,8	0,5

Πηγή: P.P.I.

2.2.3 Άγορά Ε.Ο.Κ.

Οι εισαγωγές Kraftliner στην Ε.Ο.Κ από τις πέντε κυριότερες εξαγωγικές χώρες έφτασαν τούς 1.641 χιλ. τόννους τό 1979, επί συνόλου κοινοτικών εισαγωγών 1.958,7 χιλ. τόννων (ποσοστό 84%). Οι εισαγωγές της Ε.Ο.Κ. από την Αυστρία ήταν τό ίδιο έτος 58 χιλ. τόννους (ποσοστό 3%).

Συγκεκριμένα τό 1979 ή Ε.Ο.Κ. πραγματοποίησε τις μεγαλύτερες εισαγωγές Kraftliner κατά σειρά από την Σουηδία μέ 703,1 χιλ. τόννους (ποσοστό 36% τοῦ συνόλου των εισαγωγών της) καί από τις Η.Π.Α. 559,7 χιλ. τόννους (ποσοστό 29%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 8

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ Ε.Ο.Κ. KRAFTLINER (ΧΙΛ. ΤΟΝΝΟΙ)-1979

ΧΩΡΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ	ΧΩΡΕΣ Ε.Ο.Κ.	ΣΚΑΝΔΙΝΑΥΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ			ΑΥΣΤΡΙΑ	ΙΣΠΑΝΙΑ	ΒΟΡ.ΑΜΕΡΙΚΗ		ΑΝΑΤΟΛ. ΕΥΡΩΠΗ	ΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ
			ΣΟΥΗΔΙΑ	ΦΙΛΑΝΔΙΑ	ΝΟΡΒΗΓΙΑ			ΚΑΝΑΔΑΣ	ΗΠΑ		
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	619,4	53,2	172,0	47,1	2,1	46,8	1,9	37,3	195,4	47,1	16,5
ΓΑΛΛΙΑ	275,0	1,0	145,0	22,0	-	1,0	12,0	26,0	42,0	6,0	20,0
ΙΤΑΛΙΑ	193,1	29,3	68,7	10,3	-	9,5	1,8	-	62,2	2,6	8,7
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	150,0	2,0	59,0	23,0	3,0	-	-	20,0	22,0	4,0	17,0
ΒΕΛΓΙΟ/ΛΟΥΞΕΜ.	75,0	3,0	27,0	16,0	-	-	-	14,0	6,0	2,0	7,0
ΗΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ	590,7	5,8	181,3	79,2	8,0	0,7	-	66,6	231,6	-	17,5
ΔΑΝΙΑ	55,5	-	50,1	3,3	0,5	-	-	-	0,5	1,0	0,1
ΙΡΛΑΝΔΙΑ*											
ΣΥΝΟΛΟ	1.958,7	94,3	703,1	200,9	13,6	58,0	15,7	163,9	559,7	62,7	86,8

* Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

ΠΗΓΗ: CERCAS

ΠΙΝΑΚΑΣ 9

ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ KRAFTLINER ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.

ΧΩΡΕΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ	ΕΤΟΣ: 1979
	% ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ
ΣΟΥΗΔΙΑ	36
Η.Π.Α.	29
ΦΙΛΑΝΔΙΑ	10
ΚΑΝΑΔΑΣ	8
Ε.Ο.Κ.	5
ΑΝ. ΕΥΡΩΠΗ	3
ΑΥΣΤΡΙΑ	3
ΙΣΠΑΝΙΑ	1
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	1
ΛΟΙΠΕΣ	4
ΣΥΝΟΛΟ	100

Οι εισαγωγές της Κοινότητας από τις χώρες-μέλη τό 1979 ήταν 94,3 χιλ. τόνοι, ήτοι ποσοστό 5% επί του συνόλου των εισαγωγών της Ε.Ο.Κ. (Πίνακας 10).

Όπως προκύπτει από την σύγκριση των Πινάκων 2 και 5, τό μεγαλύτερο μέρος των εισαγωγών χάρτου κιβωτίων της Έλ-λάδας καί των εισαγωγών Kraftliner της Ε.Ο.Κ. προέρχονται από τις ίδιες χώρες, δηλαδή τις χώρες της Βορ. Αμερικής καί τις Σκανδιναυϊκές.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ KRAFTLINER ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.
 (ΧΙΛ. ΤΟΝΝΟΙ)

ΕΤΟΣ: 1979

ΧΩΡΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΑΓ.	ΧΩΡΕΣ				ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ					ΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ
		ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΓΑΛΛΙΑ	ΙΤΑΛΙΑ	ΟΛΛΑΝΔ.	ΒΕΛ.ΛΟΥΞ.	ΗΝ.ΒΑΣΙΛΕΙΟ	ΔΑΝΙΑ	ΙΡΛΑΝ.	ΣΥΝΟΛΟ ΕΟΚ.	
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	619,4	-	43,8	0,7	7,5	0,7	0,3	0,2	-	53,2	566,2
ΓΑΛΛΙΑ	275,0	1,0	-	-	-	-	-	-	-	1,0	274,0
ΙΤΑΛΙΑ	193,1	0,4	28,5	-	0,1	0,2	0,1	-	-	19,3	163,8
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	150,0	-	1,0	-	-	1,0	-	-	-	2,0	148,0
ΒΕΛ.-ΛΟΥΞΕΜ.	75,0	-	1,0	-	2,0	-	-	-	-	3,0	72,0
ΗΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ	590,7	1,2	2,2	-	2,0	-	-	-	0,4	5,8	584,9
ΔΑΝΙΑ	55,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	55,5
ΙΡΛΑΝΔΙΑ*											

* Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

ΠΗΓΗ: CEEC

Η φαινομενική κατανάλωση Kraftliner στην Ε.Ο.Κ. έφτασε τό 1979 στούς 2.234,4 χιλ. τόννους. Από αὐτούς, ἡ Δυτ. Γερμανία παρουσίασε κατανάλωση 617,6 χιλ. τόννους ἡ ποσοστό 28% τῆς συνολικῆς κοινοτικῆς καταναλώσεως καί τό Ἡν. Βασίλειο 585,9 χιλ. τόννους ἡ ποσοστό 26%. Ἡ Γαλλία εἶχε τῇ μεγαλύτερη παραγωγή μέ 291 χιλ. τόννους καί ποσοστό 78% ἐπί τῆς συνολικῆς παραγωγῆς τῆς Ε.Ο.Κ., ἐνῶ οἱ ἐξαγωγές της ἦταν 75 χιλ. τόννοι σέ σύνολο ἐξαγωγῶν τῆς Ε.Ο.Κ. 98,9 χιλ. τόννων, δηλαδή ποσοστό 76%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 11

KRAFTLINER-ΣΤΟΙΧΕΙΑ Ε.Ο.Κ.
(ΧΙΛ. ΤΟΝΝΟΙ)

ΧΩΡΕΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	ΕΞΑΓΩΓΕΣ	ΕΤΟΣ: 1979
				ΦΑΙΝΟΜΕΝΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ*
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	0,5	619,4	2,3	617,6
ΓΑΛΛΙΑ	291,0	275,0	75,0	491,0
ΙΤΑΛΙΑ	70,1	193,1	0,5	262,7
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	6,0	150,0	13,0	143,0
ΒΕΛ.-ΛΟΥΞΕΜ,	7,0	75,0	3,0	79,0
ΗΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ	-	590,7	4,8	585,9
ΔΑΝΙΑ	-	55,5	0,3	55,2
ΙΡΛΑΝΔΙΑ**				
ΣΥΝΟΛΟ	374,6	1.958,7	98,9	2.234,4

**Δέν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

* Παραγωγή - Έξαγωγές+Είσαγωγές.

ΠΗΓΗ: CERPAC

Έκτός του Kraftliner, η φαινομενική κατανάλωση της Ε.Ο.Κ. κατά το 1979 ήταν 1.137,8 χιλ. τόννοι χαρτί τύπου Semichemical για κυματοειδείς χαρτόνι, 826,5 χιλ. τόννοι χαρτί Κράφτ λοιπών τύπων και 4.742,8 χιλ. τόννοι χαρτί συσκευασίας από αποκόμματα παλαιού χαρτιού ή άχυρο.

Έξ άλλου το 1979, η παραγωγή και οι εισαγωγές της ΕΟΚ ήταν αντίστοιχα 779,8 και 532,3 χιλ. τόννοι χαρτί τύπου Semichemical, 538,5 και 419,2 χιλ. τόννοι Κράφτ λοιπών τύπων και 4.690,2 και 459,5 χιλ. τόννοι χαρτί συσκευασίας από αποκόμματα ή άχυρο.

Παρατηρείται ότι η παραγωγή της Ε.Ο.Κ. είναι σημαντικά μεγαλύτερη από τις εισαγωγές και για τα τρία είδη χαρτιών παραπάνω, ενώ οι εισαγωγές Kraftliner είναι πενταπλάσιες της Κοινοτικής παραγωγής.

2.3 Προσφορά πρώτων ύλων

2.3.1 Στο Έσωτερικό

Η αύξηση της προσφερόμενης ποσότητας χαρτιού σαν πρώτη ύλη για την παραγωγή χαρτοκιβωτίων περιορίζεται από το υπάρχον δυναμικό των χαρτοβιομηχανιών και τις ισχύουσες τιμές.

Έξ άλλου, οι χαρτοποιητικές μηχανές που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή Κράφτ Συσκευασίας και Kraftliner, μπορούν να παράγουν και άλλους τύπους χαρτιού (π.χ. χαρτί περιτυλίξεως) και ως εκ τούτου, οι χαρτοβιομηχανίες μπορούν να μειώσουν την ποσότητα χαρτιού που προσφέρουν για την παραγωγή χαρτοκιβωτίων χωρίς αυτό απαραίτητα να συνεπάγεται μείωση της συνολικής τους παραγωγής.

Ἡ ἐτήσια συνολικὴ παραγωγὴ χαρτιοῦ συσκευασίας στὴν Ἑλλάδα τὸ 1979 ἦταν 95.000 τόννοι. Γιὰ τὸ δυναμικὸ τῆς χώρας σὲ χαρτὶ συσκευασίας δὲν ὑπάρχουν διαθέσιμα στοιχεῖα. Πάντως οἱ μεγάλες βιομηχανίες παραγωγῆς χαρτιοῦ προβλέπεται νὰ διαθέτουν ἐπὶ πλέον δυναμικὸ γιὰ τὴν παραγωγὴ Κράφτ Συσκευασίας στὸ ἄμεσο μέλλον.

2.3.2 Στὸ Ἐξωτερικὸ

Σέ παγκόσμια κλίμακα ἡ παραγωγικὴ δυναμικότητα σὲ Kraftliner γιὰ τὸ 1979-1982, σύμφωνα μὲ μιὰ τελευταία μελέτη τοῦ Ὁργανισμοῦ Γεωργίας καὶ Τροφίμων τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν (F.A.O.), προβλέπεται νὰ αὐξηθεῖ μὲ ρυθμὸ 3% ἐτησίως.

Τὸ παραγωγικὸ δυναμικὸ τῶν Ἡν. Πολιτειῶν στὸ ἴδιο χρονικὸ διάστημα προβλέπεται νὰ αὐξηθεῖ μὲ ρυθμὸ τῆς τάξεως τοῦ 3,5% ἐτησίως, προσθέτοντας σχεδὸν 1,5 ἑκατ. τόννους σ' αὐτὸ τὸ διάστημα. Στὸν Καναδὰ δὲν εἶναι προγραμματισμένο νὰ προστεθεῖ νέο δυναμικὸ, ἐνῶ τὸ δυναμικὸ τῶν Σκανδιναυικῶν χωρῶν ἀναμένεται νὰ μειωθεῖ κατὰ 75.000 τόννους περίπου. Ἄν καὶ προγραμματίζονται ὀρισμένες αὐξήσεις δυναμικοῦ σ' ἄλλες περιοχές στὸν κόσμος, δὲν πρόκειται νὰ ἐπηρεάσουν σημαντικὰ τὴν ποσότητα Kraftliner ποὺ διατίθεται γιὰ ἐξαγωγή στὶς κύριες εἰσαγωγικὲς περιοχές.

Οἱ Σκανδιναυικὲς χώρες θὰ συνεχίσουν ἀναμφισβήτητα νὰ ἐξάγουν ἓνα μεγάλο μέρος τῆς παραγωγῆς τους, κυρίως στὴν Δ. Εὐρώπη. Πάντως, ἀκόμα καὶ ἂν ὅλες οἱ Σκανδιναυικὲς ἐξαγωγές Kraftliner φορτωνόνταν γιὰ τὴν Δ. Εὐρώπη, ἡ ποσότητα δὲν θὰ ἦταν ἀρκετὴ γιὰ νὰ ικανοποιήσῃ τὴν εὐρωπαϊκὴ ζήτηση.

2.4 Τιμές πρώτων ύλων

2.4.1 Έσωτερική Άγορά

Στήν ελληνική αγορά, οί τελευταίες τιμές τοῦ Κράφτ Συσκευασίας ἀπό ἀποκόμματα παλιῶν χαρτιῶν κυμαίνονται μεταξύ 20 καί 30 δρχ./κιλό. Οί τιμές αὐτές συνεχῶς μεταβάλλονται καί κάθε πρόβλεψη γιά τό μέλλον εἶναι παρακινδυνευμένη. Χαρακτηριστική εἶναι ἡ περίπτωση μεγάλης χαρτοβιομηχανίας, ἡ ὁποία, σέ διάστημα τριῶν μηνῶν ἐντός τοῦ 1981, ἀνέβασε τίς τιμές πωλήσεως δύο φορές.

Τά ἀποκόμματα παλιῶν χαρτιῶν ἀγοράζονται ἀπό τίς βιομηχανίες χάρτου περίπου 7 δρχ./κιλό. Τό ποσοστό συμμετοχῆς τῶν ἀποκομμάτων στήν τελική τιμή πωλήσεως τοῦ χαρτιοῦ εἶναι 25-35%.

Οί πωλητές ἀποκομμάτων μποροῦν νά πετύχουν αὐξηση τῆς τιμῆς τοῦ ἀποκόμματος τροφοδοτώντας ἐναλλακτικά πότε μιά βιομηχανία καί πότε ἄλλη καί δημιουργώντας τεχνητή ἔλλειψη κατά διαστήματα.

Σημαντικό ποσοστό συμμετοχῆς στή διαμόρφωση τῆς τιμῆς τοῦ Κράφτ Συσκευασίας ἔχει ἡ ἐνέργεια (περίπου 20%). Ἡ αὐξηση τῆς τιμῆς τοῦ βιομηχανικοῦ ρεύματος στίς ἀρχές Ἀπριλίου 1981 (ἀπό 1,3 περίπου σέ 3 δρχ./KWH), ἐνῶ μιά νέα αὐξηση ἐντός τοῦ 1981 θά πίεζε τή τιμή πωλήσεως τοῦ χαρτιοῦ πρός τά ἄνω.

Τέλος, τό κόστος τῶν ἐργατικῶν ἔχει χαμηλή συμμετοχή στήν τιμή πωλήσεως τοῦ χαρτιοῦ (12-15%).

Ἡ μέση τιμὴ ἀγορᾶς ὄλων τῶν εἰσαγόμενων χαρτιῶν κιβωτίων κατὰ τὸ 1980 ἦταν 22 δρχ./κιλό. Ἡ κατώτερη τιμὴ (Μ.Ο. 20,5 δρχ./κιλό) ἦταν γιὰ χαρτιά προελεύσεως Η.Π.Α. καὶ ἡ ἀνώτερη τιμὴ (Μ.Ο. 29,5 δρχ./κιλό) ἦταν γιὰ χαρτιά Νορβηγικῆς προελεύσεως.

2.4.2 Ἐξωτερικὴ Ἀγορά

Στὸ ἐξωτερικὸ πραγματοποιήθηκε τελευταία αὐξηση τῶν τιμῶν γιὰ πολλές κατηγορίες χαρτιῶν, ὅπως εἶχε ἀναγγελθεῖ τὸ Μάρτιο 1981.

Οἱ παραγωγοὶ τῶν Η.Π.Α. ἀνήγγειλαν αὐξηση τῆς τιμῆς τοῦ Kraftliner, ποὺ πωλεῖται στὴν ἀγορά τῆς Δ. Εὐρώπης καὶ τῆς Ἑλλάδας, κατὰ \$25/τόννο ἐφαρμοζόμενη ἀπὸ 1η Ἀπριλίου 1981. Λίγες μέρες ἀργότερα ἀκολούθησαν μὲ ἀνάλογες αὐξήσεις καὶ οἱ Σκανδιναβοί.

Ἡ νέα ἀμερικάνικη τιμὴ εἶναι \$440/τόννο γιὰ Kraftliner 175-γ/μ². Οἱ Σκανδιναβοὶ αὐξήσαν τίς τιμές τους C.I.F. στὴν Δ. Γερμανία καὶ Μπενελούξ στὰ \$515/τόννο γιὰ 125-γ/μ², \$500/τόννο γιὰ 150-γ/μ², \$480/τόννο γιὰ 175-γ/μ² καὶ \$ 490/τόννο γιὰ 400-γ/μ² καὶ ἄνω.

Στὴ Γαλλία, ἡ Cellulose du Pin, ἡ κυριώτερη παραγωγὸς Kraftliner τῆς Ε.Ο.Κ., ὁδήγησε στὴν αὐξηση τῶν τιμῶν προσπαθώντας νὰ ἐπιβάλλει μία αὐξηση FF 350 ἀνὰ μετοικὸ τόννο. Οἱ Σκανδιναβοὶ ἀκολούθησαν καὶ οἱ νέες τιμές ποὺ ἰσχύουν ἐδῶ (Γαλλία) εἶναι FF 2.790, FF 2.720 καὶ FF 2.625 γιὰ 125-γ/μ², 150-γ/μ² καὶ 175-γ/μ² ἀντίστοιχα.

Περαιτέρω έξελίξεις στίς τιμές τών χαρτιών στήν αγορά της Δ. Εύρώπης έξαρτώνται έξ όλοκλήρου από τούς παραγωγούς τών Η.Π.Α., οί όποιοι είναι άναγκασμένοι νά αύξήσουν τίς τιμές στήν Δ. Εύρώπη, εάν πράξουν τό ίδιο στίς Η.Π.Α., προκειμένου νά αποφύγουν τόν κίνδυνο τών κατηγοριών γιά νταμπίγκ τιμών στίς χώρες της Ε.Ο.Κ.

2.5 Ύποκατάσταση πρώτων ύλών

Όπως αναφέρθηκε άρχικά οί τύποι Κράφτ Συσκευασίας καί Kraftliner είναι τά κυριώτερα είδη χαρτιού πού χρησιμοποιούνται γιά τή κατασκευή χαρτοκιβωτίων.

Ό τύπος Kraftliner δέν παράγεται στήν Ελλάδα γιά τούς προαναφερθέντες λόγους καί δέν προβλέπεται νά άρχίσει παραγωγή στό προσεχές μέλλον. Πιθανή ίδρυση βιομηχανιών παραγωγής χαρτόμαζας θά συντελοῦσε θετικά στίς προοπτικές παραγωγής Kraftliner στήν Ελλάδα. Οίαδήποτε όμως άπόφαση παραγωγής Kraftliner πρέπει νά στηριχθεῖ σέ σημαντικό βαθμό καί στίς έξαγωγές, διότι ή ελληνική αγορά είναι περιορισμένη.

Ό τύπος Κράφτ Συσκευασίας είναι δυνατό νά αντικαταστήσει τό Kraftliner, όχι όμως σ'όλες τίς περιπτώσεις. Η έπιβολή τοῦ ελληνικής κατασκευής Κράφτ Συσκευασίας είναι θέμα τιμής σέ συνδυασμό μέ τή ποιότητα. Επίσης Έλληνες κατασκευαστές χαρτοκιβωτίων προσανατολίζονται στίς είσαγωγές χαρτιού γιά λόγους καθαρά επιχειρηματικής πολιτικής (π.χ. ανεξαρτοποίηση από μία ή δύο έγχώριες πηγές).

Παλαιότερα είχε γίνει προσπάθεια από μεγάλη ελληνική χαρτοβιομηχανία για τη κατασκευή κιβωτίων από χαρτί και πλαστικό. Τό κιβώτιο αποτελεῖτο από δύο φύλλα χαρτιού και ανάμεσα υπήρχε ένα φύλλο από πολυστερίνη. Τά πλεονεκτήματα τοῦ κιβωτίου ἦταν τό μικρό του βάρος καί ἡ μεγάλη του ανθεκτικότητα, πού ὀφείλετο στήν πολυστερίνη.

Ἡ προσπάθεια αὐτή συνεχίστηκε ἐπί τέσσερα χρόνια χωρίς νά καρποφορήσει γιατί οἱ συνεχεῖς ἀνατιμήσεις τοῦ πετρελαίου καί κατά συνέπεια τοῦ πλαστικοῦ κατέστησαν τήν παραγωγή τοῦ κιβωτίου ἀσύμφορη. Ἐάν ὑπάρξει σταθεροποίηση τῆς τιμῆς τοῦ πετρελαίου καί ἀνοδος τῆς τιμῆς τοῦ χαρτιοῦ, πιθανῶς παρόμοια κιβώτια νά ἐπανεμφανιστοῦν.

2.6 Κατάλοιπα

Κατά τή παραγωγή χαρτοκιβωτίων, ὅπως σέ κάθε παραγωγική ἐργασία, δημιουργοῦνται ὀρισμένα ὑπολείμματα χαρτιοῦ. Τά ὑπολείμματα αὐτά μποροῦν νά πωληθοῦν ὡς παλαιό ἀπόκομμα ἢ νά χρησιμοποιηθοῦν ἄλλοῦ.

2.7 Ὅροι προμήθειας πρώτων ὑλῶν

Ἐντός τοῦ ἐλληνικοῦ χώρου δέν δημιουργοῦνται ἰδιαίτερα προβλήματα μεταφορᾶς χαρτιοῦ ἐσωτερικοῦ ἢ ἐξωτερικοῦ. Ὅλες οἱ παραγωγικές μονάδες χαρτοκιβωτίων, καθῶς καί οἱ μονάδες παραγωγῆς χαρτιοῦ, βρίσκονται κατά μήκος τῶν δύο κύριων ὁδικῶν ἀξόνων Ἀθήνα-Πάτρα καί Ἀθήνα-Θεσ/νίκη, μέ συγκέντρωση τῶν περισσότερων στήν Ἀττική. Οἱ μονάδες αὐτές μποροῦν μέ ἄνεση νά ἐξυπηρετηθοῦν ὁδικῶς μεταξύ τους καί ἀπό τά κύρια λιμάνια Πάτρας, Πειραιῶς καί Θεσσαλονίκης.

Για τὸ Κράφτ Συσκευασίας (Δ.Κ. 48.01.Ζ.11Β1ΒΒ22ΒΒΒ) τὸ Κ.Ε.Δ. προβλέπει δασμούς 11,3%. Οἱ ἰσχύοντες δασμοὶ στὴν Ἑλλάδα εἶναι 0,54 καὶ 1 δρχ./κιλό μίκτου βάρους γιὰ εἰσαγωγές ἀπὸ τὴν Ε.Ο.Κ. καὶ τρίτους ἀντίστοιχα. Στὴν περίπτωση εἰσαγωγῶν ἀπὸ τρίτες χῶρες ὑπάρχει προσάυξηση τοῦ δασμοῦ κατὰ 1,1%.*

Οἱ 6 ἀρχικὲς χῶρες-μέλη τῆς Ε.Ο.Κ. θέσπισαν ἓνα σύστημα προτιμησιακῶν δασμῶν στὶς εἰσαγωγές τῶν περισσότερων τύπων χαρτιοῦ ἀπὸ τίς χῶρες ΕΕΤΑ. Αὐτοὶ οἱ προτιμησιακοὶ δασμοί, οἱ ὁποῖοι πρόκειται νὰ μηδενισθοῦν σταδιακὰ ὡς τὸ 1984, ἐφαρμόζονται μόνον σὲ μίαν καθορισμένη maximum ποσότητα. Κάθε χώρα-μέλος μπορεῖ νὰ ἐφαρμόσει τοὺς πλήρεις συμβατικοὺς δασμούς, ἐὰν ἡ ποσότητα (ὄροφή) ξεπεραστεῖ.

Ἡ ἀβεβαιότητα γιὰ τίς δυνατές ἐπιπτώσεις ἀπὸ τὴ δημιουργία μιᾶς ζώνης ἐλευθέρου ἐμπορίου ΕΟΚ-ΕΕΤΑ, ὁδήγησε ὁρισμένες ἀμερικανικὲς ἐταιρεῖες νὰ ἀποτραβηχτοῦν ἢ νὰ μειώσουν τίς ἐξαγωγές τους στὴν ἀγορά τῆς Ε.Ο.Κ.

Ὁ προτιμησιακὸς δασμὸς γιὰ τὰ χαρτιά μειώθηκε κατὰ μέσο ὄρο στὸ 4% ἀπὸ τὴν 1η Ἰανουαρίου 1981, ἂν καὶ ὑπάρχουν διαφορές μεταξὺ τύπων χαρτιοῦ. Γιὰ τὸ Κράφτ, ὁ δασμὸς εἶναι 3,4%.

Ἐξ ἄλλου, παρὰ τίς ἀπαιτήσεις τῆς ὁργανώσεως τῶν χαρτοβιομηχανιῶν τῆς Ε.Ο.Κ. (CEPAC), γιὰ πάγωμα ἐντὸς τοῦ 1981, τουλάχιστον δύο προτιμησιακῶν ὁροφῶν δασμῶν, ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Ε.Ο.Κ. πρότεινε ὅπως ὅλες οἱ ὁροφές στὶς εἰσαγωγές ἀπὸ τίς

* Οἱ δασμοὶ ποὺ ἀναφέρθηκαν θεωροῦνται ὅτι ἰσχύουν γιὰ τὸ χρονικὸ διάστημα 1.1 - 31.12.1981.

χώρες ΕΕΤΑ (ΕΖΕΣ), αύξηθοῦν κατὰ 5%. Εἶναι ἡ πρώτη φορά ἐδῶ καί μερικά χρόνια πού σ' ὅλες τίς χώρες ΕΕΤΑ δόθηκε ἡ πλήρης αὐξηση τῶν ὁροφῶν 5%, ὅπως προβλεπόταν στήν συμφωνία μεταξὺ Ε.Ο.Κ.-ΕΕΤΑ τοῦ 1973.

Ὁ ἰσχύων δασμός τῆς Ε.Ο.Κ. γιά εἰσαγωγές Kraftliner ἀπὸ τίς Ἡν. Πολιτεῖες εἶναι 8%. Ἡ ἀρχική μείωση τοῦ δασμοῦ αὐτοῦ ἀνεβλήθη γιά τό 1983 καί ἡ τελική μείωση στό 6% δέν θά ἐφαρμοσθεῖ πρίν τό 1987.

2.8 Ἀποθεματοποίηση πρώτων ὑλῶν

Ἡ ἀνοδική τάση τῆς τιμῆς τοῦ Kraftliner στό ἐξωτερικό, σέ συνδυασμό μέ τίς ἀνατιμήσεις του στό ἐσωτερικό καί τίς προοπτικές περαιτέρω αὐξήσεως τῶν τιμῶν, ὁδηγοῦν σέ ἀγορά ὑλῶν πρὸς ἀποθεματοποίηση.

Βεβαίως, μία ἀποθεματοποίηση ὑλῶν προϋποθέτει ἀποθηκευτικούς χώρους καί διαθέσιμο κεφάλαιο. Ἀπό τὰ στοιχεῖα πού ὑπάρχουν δέν φαίνεται πρὸς τό παρόν ὅτι οἱ Ἕλληνες κατασκευαστές διαθέτουν μεγάλους ἀποθηκευτικούς χώρους ἢ τό ἀπαιτούμενο κεφάλαιο. Ἐπομένως, οἷαδήποτε ἀποθεματοποίηση χαρτιοῦ ἀπὸ βιομηχανίες κατασκευῆς χαρτοκιβωτίων εἶναι περιορισμένης κλίμακας, τουλάχιστον σήμερα.

ΚΛΑΔΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ
ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

1. ΤΡΟΦΙΜΑ-ΠΟΤΑ : ΚΛΑΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ 1981 : Κονσέρβες Λαχανικών, Κατεψυγμένα Λαχανικά, Μεταποιημένα Φρούτα, Ζυθοποιία. (΄Απρίλιος 1981)
2. ΥΛΙΚΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ : ΚΛΑΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ 1981 : Φιαλοειδή, Μεταλλικά Δοχεία Συσκευασίας, Χαρτοκιβώτια. (΄Απρίλιος 1981)
3. FOOD AND BEVERAGES : Summary Sectoral Report 1981 (November 1981)
4. PACKAGING MATERIALS: Summary Sectoral Report 1981 (November 1981)
5. ΤΡΟΦΙΜΑ-ΠΟΤΑ : ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ 1981 (΄Ιανουάριος 1982)
6. ΥΛΙΚΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ : ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ 1981 (΄Ιανουάριος 1982)
7. ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ : Τσιμεντοβιομηχανία (Κλαδική Έκθεση 1982 - ΄Ιανουάριος 1982)

Έκπονούνται :

- ΤΡΟΦΙΜΑ-ΠΟΤΑ : ΚΛΑΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ 1982 : Γαλακτοκομικά Προϊόντα, Χυμοί-΄Αναψυκτικά.
- ΥΛΙΚΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ : ΚΛΑΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ 1982 : ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΕΤΡΑΡΑΚ, Προϊόντα Συσκευασίας από Άλουμίνιο.
- ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ : ΚΛΑΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ 1982 (Έτοιμο Σκυρόδεμα, Δομικός Χάλυβας)
- ΟΙΚΙΑΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ: ΚΛΑΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ 1982 (΄Ηλεκτρικές Οϊκιακές Συσκευές)

΄Ιανουάριος 1982